

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ច្បាប់
ស្តីពី
សារពើពន្ធ

២០២៣ ហត្ថលេខា

មាតិកា

(ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធមានចំនួន ២០ជំពូក និង២៥៥មាត្រា)

ជំពូកទី ១ អំពីបទប្បញ្ញត្តិទូទៅ (មាត្រា១ ដល់មាត្រា២)

មាត្រា១.- គោលបំណង

មាត្រា២.- វិសាលភាព

ជំពូកទី២ ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល (មាត្រា៣ ដល់មាត្រា៣៩)

ផ្នែកទី១ បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ (មាត្រា៣ ដល់មាត្រា៦)

មាត្រា៣.- កម្មវត្ថុនៃពន្ធ

មាត្រា៤.- វិសាលភាពនៃពន្ធ

មាត្រា៥.- និយមន័យ

មាត្រា៦.- របបកំណត់ពន្ធនិងវិធានគណនេយ្យ

ផ្នែកទី២ ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធនិងឆ្នាំជាប់ពន្ធ (មាត្រា៧ ដល់មាត្រា១០)

មាត្រា៧.- ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធ

មាត្រា៨.- ឆ្នាំជាប់ពន្ធ

មាត្រា៩.- ប្រាក់ចំណូលលើកលែងពន្ធ

មាត្រា១០.- ការកំណត់ប្រាក់ចំណូលរបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិនិងសម្ព័ន្ធអាជីវកម្ម

ផ្នែកទី៣ ការកាត់កង (មាត្រា១១ ដល់មាត្រា១៩)

មាត្រា១១.- ការកាត់កងដែលអនុញ្ញាត

មាត្រា១២.- ចំណាយការប្រាក់

មាត្រា១៣.- រំលស់ទ្រព្យរូបី

មាត្រា១៤.- រំលស់ទ្រព្យអរូបី

មាត្រា១៥.- រំលស់កសិកម្មនិងធនធានធម្មជាតិ

មាត្រា១៦.- វិភាគទានសប្បុរសធម៌

មាត្រា១៧.- ការយោងការខាតបង់ទៅមុខ

មាត្រា១៨.- ការបែងចែកប្រាក់ចំណូលនិងការកាត់កងក្នុងចំណោមអ្នកជាប់ពន្ធ

មាត្រា១៩.- ការកាត់កងដែលមិនអនុញ្ញាត

ផ្នែកទី៤ អត្រាពន្ធនិងប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ (មាត្រា២០ ដល់មាត្រា២៣)

មាត្រា២០.- ការកំណត់ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់

មាត្រា២១.- ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលសម្រាប់សហគ្រាសធានារ៉ាប់រង

មាត្រា២២.- ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលសម្រាប់សាខាក្រុមហ៊ុនបរទេស

មាត្រា២៣.- ពន្ធបង់មុនលើការបែងចែកភាគលាភ

ផ្នែកទី៥ ពន្ធអប្បបរមា (មាត្រា២៤)
មាត្រា២៤.- ពន្ធអប្បបរមា
ផ្នែកទី៦ ពន្ធកាត់ទុកនិងប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណូល (មាត្រា២៥ ដល់មាត្រា២៨)
មាត្រា២៥.- ពន្ធកាត់ទុកទូទៅ
មាត្រា២៦.- ពន្ធកាត់ទុកលើការទូទាត់ឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន
មាត្រា២៧.-ពន្ធកាត់ទុកជាពន្ធចុងក្រោយ
មាត្រា២៨.-ប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណូល
ផ្នែកទី៧ កាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ (មាត្រា២៩ ដល់មាត្រា៣២)
មាត្រា២៩.-កាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធមធ្យមនិងអ្នកជាប់ពន្ធធំ
មាត្រា៣០.-កាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធតូច
មាត្រា៣១.-កាតព្វកិច្ចរបស់ភ្នាក់ងារកាត់ទុក
មាត្រា៣២.-កាតព្វកិច្ចបង់ប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណូល
ផ្នែកទី៨ ប្រភពប្រាក់ចំណូល (មាត្រា៣៣ ដល់មាត្រា៣៥)
មាត្រា៣៣.-ប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជា
មាត្រា៣៤.-ប្រាក់ចំណូលប្រភពបរទេស
មាត្រា៣៥.-ការកំណត់ប្រភពចំណូល
ផ្នែកទី៩ គណនាប្រាក់ពន្ធប្រចាំឆ្នាំត្រូវបង់ (មាត្រា៣៦ ដល់មាត្រា៣៩)
មាត្រា៣៦.-ឥណទានពន្ធបរទេស
មាត្រា៣៧.-ការគណនាបំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល
មាត្រា៣៨.- ការគណនាប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ឬឥណទានពន្ធសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ
មាត្រា៣៩.-ការគណនាប្រាក់ពន្ធអប្បបរមា ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ ឬឥណទានសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ
ជំពូកទី៣ ពន្ធលើប្រាក់រៀបចំ (មាត្រា៤០ ដល់មាត្រា៥៤)
ផ្នែកទី១ បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ (មាត្រា៤០ ដល់មាត្រា៤២)
មាត្រា៤០.-កម្មវត្ថុនៃពន្ធ
មាត្រា៤១.-វិសាលភាពនៃពន្ធ
មាត្រា៤២.-និយមន័យ
ផ្នែកទី២ ប្រាក់បៀវត្សលើកលែងពន្ធ (មាត្រា៤៣ ដល់មាត្រា៤៤)
មាត្រា៤៣.-ប្រាក់បៀវត្សរបស់មន្ត្រីកាត់ទុកនិងមន្ត្រីបរទេសដទៃទៀត
មាត្រា៤៤.-ប្រាក់ចំណូលលើកលែងពន្ធរបស់និយោជិត
ផ្នែកទី៣ មូលដ្ឋានគិតពន្ធនិងអត្រាពន្ធ (មាត្រា៤៥ ដល់មាត្រា៥០)
មាត្រា៤៥.-មូលដ្ឋានគិតពន្ធប្រចាំខែ
មាត្រា៤៦.-ប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធប្រចាំខែ

មាត្រា៤៧.-អត្រាពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សប្រចាំខែ
មាត្រា៤៨.-ការកំណត់ប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សចំពោះអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម
មាត្រា៤៩.-ការកំណត់ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សរបស់អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន
មាត្រា៥០.-ឥណទានពន្ធបរទេស
ផ្នែកទី៤ កាតព្វកិច្ចរបស់និយោជកនិងនិយោជិត (មាត្រា៥១ ដល់មាត្រា៥៤)
មាត្រា៥១.-កាតព្វកិច្ចកាត់ទុកប្រាក់ពន្ធ
មាត្រា៥២.-ការកាត់ទុកប្រាក់ពន្ធ ការកាន់កាប់បញ្ជីកា និងរបាយការណ៍
មាត្រា៥៣.-កាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ប្រាក់ពន្ធ
មាត្រា៥៤.-វិធាននិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធ
ជំពូកទី៥ អាករលើតម្លៃបន្ថែម (មាត្រា៥៥ ដល់មាត្រា៨៤)
ផ្នែកទី១ បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ (មាត្រា៥៥ ដល់មាត្រា៥៧)
មាត្រា៥៥.- កម្មវត្ថុនៃអាករ
មាត្រា៥៦.- វិសាលភាពនៃអាករ
មាត្រា៥៧.- និយមន័យ
ផ្នែកទី២ គោលការណ៍ទូទៅ (មាត្រា៥៨ ដល់មាត្រា៦៤)
មាត្រា៥៨.-បុគ្គលជាប់អាករ
មាត្រា៥៩.-ការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ
មាត្រា៦០.-តម្លៃជាប់អាករ
មាត្រា៦១.-ពេលផ្គត់ផ្គង់
មាត្រា៦២.-ទីកន្លែងផ្គត់ផ្គង់
មាត្រា៦៣.-ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ
មាត្រា៦៤.-ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករចំពោះបេសកកម្មទូតនិងអង្គការអន្តរជាតិ
ផ្នែកទី៣ អត្រាអាករនិងការកំណត់ប្រាក់អាករ (មាត្រា៦៥ ដល់មាត្រា៧០)
មាត្រា៦៥.-អត្រាអាករ
មាត្រា៦៦.-ការកំណត់ប្រាក់អាករ
មាត្រា៦៧.-អចលកម្មរូបិយដែលឈប់ប្រើប្រាស់ក្នុងអាជីវកម្ម
មាត្រា៦៨.-ឥណទានអាករលើធាតុចូលនិងការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ
មាត្រា៦៩.-ឯកសារចាំបាច់សម្រាប់សុំឥណទានអាករលើធាតុចូល
មាត្រា៧០.-អាករលើធាតុចូលដែលមិនអនុញ្ញាតឱ្យប្រើជាឥណទាន
ផ្នែកទី៤ ការបង់ប្រាក់អាករ (មាត្រា៧១ ដល់មាត្រា៧៦)
មាត្រា៧១.- កាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ប្រាក់អាករ
មាត្រា៧២.-ការចាត់ចែងចំពោះចំនួនឥណទានលើស

មាត្រា៧៣.-ការបង្វិលសងប្រាក់អាករឱ្យអ្នកនាំចេញ
មាត្រា៧៤.-ការបង្វិលសងប្រាក់អាករក្នុងករណីមានឥណទានអាករលើសចាប់ពី៣(បី)ខែឡើងទៅ
មាត្រា៧៥.-ការអនុវត្តអាករលើតម្លៃបន្ថែមចំពោះគម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់
មាត្រា៧៦.-ការទទួលខុសត្រូវចំពោះការប្រមូលនិងការបង់អាករ
ផ្នែកទី៥ បទប្បញ្ញត្តិខាងរដ្ឋបាល (មាត្រា៧៧ ដល់មាត្រា៨៤)
មាត្រា៧៧.-ការចុះបញ្ជី
មាត្រា៧៨.-វិក្កយបត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែម
មាត្រា៧៩.-ការមិនបានចេញវិក្កយបត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែម
មាត្រា៨០.-បញ្ជី កំណត់ត្រា និងព័ត៌មាន
មាត្រា៨១.-វិធានពិសេសសម្រាប់ការនាំចូល
មាត្រា៨២.-ការបញ្ឈប់អាជីវកម្មនិងការផ្ទេរអាជីវកម្ម
មាត្រា៨៣.-ឥណទានអាករសម្រាប់ទំនិញស្តុកចំពោះបុគ្គលចុះបញ្ជីថ្មី
មាត្រា៨៤.-វិធាននិងនីតិវិធីនៃការគ្រប់គ្រងប្រមូលអាករ
ជំពូកទី៥ អាករពិសេស (មាត្រា៨៥ ដល់មាត្រា៩១)
មាត្រា៨៥.-កម្មវត្ថុនៃអាករ
មាត្រា៨៦.-វិសាលភាពនៃអាករ
មាត្រា៨៧.-និយមន័យ
មាត្រា៨៨.-ទំនិញឬសេវាជាប់អាករពិសេស
មាត្រា៨៩.-អត្រាអាករពិសេស
មាត្រា៩០.-មូលដ្ឋានគិតអាករពិសេស
មាត្រា៩១.-វិធាននិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងប្រមូលអាករ
ជំពូកទី៦ អាករសម្រាប់បំភ្លឺសាធារណៈ (មាត្រា៩២ ដល់មាត្រា៩៩)
មាត្រា៩២.-កម្មវត្ថុនៃអាករ
មាត្រា៩៣.-វិសាលភាពនៃអាករ
មាត្រា៩៤.-និយមន័យ
មាត្រា៩៥.-អត្រាអាករ
មាត្រា៩៦.-មូលដ្ឋានគិតអាករ
មាត្រា៩៧.-ពេលផ្គត់ផ្គង់
មាត្រា៩៨.-កាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ប្រាក់អាករ
មាត្រា៩៩.-វិធាននិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងប្រមូលអាករ
ជំពូកទី៧ អាករលើការស្តារកន្លែង (មាត្រា១០០ ដល់មាត្រា១០៧)
មាត្រា១០០.-កម្មវត្ថុនៃអាករ

មាត្រា១០១.-វិសាលភាពនៃអាករ
មាត្រា១០២.-និយមន័យ
មាត្រា១០៣.-អត្រាអាករ
មាត្រា១០៤.-មូលដ្ឋានគិតអាករ
មាត្រា១០៥.-ពេលផ្គត់ផ្គង់
មាត្រា១០៦.-កាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ប្រាក់អាករ
មាត្រា១០៧.-វិធាននិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងប្រមូលអាករ
ជំពូកទី៨ ពន្ធជាតិ (មាត្រា១០៨ ដល់មាត្រា១១៥)
មាត្រា១០៨.- កម្មវត្ថុនៃពន្ធ
មាត្រា១០៩.- វិសាលភាពនៃពន្ធ
មាត្រា១១០.- ការលើកលែងពន្ធ
មាត្រា១១១.- អត្រាពន្ធ
មាត្រា១១២.- កាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ប្រាក់ពន្ធ
មាត្រា១១៣.- សកម្មភាពនិងទីកន្លែងប្រកបអាជីវកម្មជាប់ពន្ធ
មាត្រា១១៤.- បណ្ណពន្ធប៉ាតង់
មាត្រា១១៥.- វិធាននិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធ
ជំពូកទី៩ ពន្ធលើផ្គត់ផ្គង់ (មាត្រា១១៦ ដល់មាត្រា១២៣)
មាត្រា១១៦.- កម្មវត្ថុនៃពន្ធ
មាត្រា១១៧.- វិសាលភាពនៃពន្ធ
មាត្រា១១៨.-និយមន័យ
មាត្រា១១៩.-ការលើកលែងពន្ធ
មាត្រា១២០.-អត្រាពន្ធនិងមូលដ្ឋានគិតពន្ធ
មាត្រា១២១.-កាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ប្រាក់ពន្ធ
មាត្រា១២២.-ការខកខានមិនបានដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ប្រាក់ពន្ធ
មាត្រា១២៣.-វិធាននិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធ
ជំពូកទី១០ ពន្ធលើប្រតិបត្តិការប្រេងកាត និងធនធានរ៉ែ (មាត្រា១២៤ ដល់មាត្រា១៣៨)
ផ្នែកទី១ បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ (មាត្រា១២៤ ដល់មាត្រា១២៦)
មាត្រា១២៤.-កម្មវត្ថុនៃពន្ធ
មាត្រា១២៥.-វិសាលភាពនៃពន្ធ
មាត្រា១២៦.-និយមន័យ
ផ្នែកទី២ អត្រាពន្ធលើប្រាក់ចំណូល (មាត្រា១២៧)
មាត្រា១២៧.- អត្រាពន្ធលើប្រាក់ចំណូល

ផ្នែកទី៣ ការកាត់កង (មាត្រា១២៨ ដល់មាត្រា១៣៣)
មាត្រា១២៨.-គោលការណ៍និងកំហិតនៃការកាត់កងចំណាយ
មាត្រា១២៩.-ចំណាយការប្រាក់
មាត្រា១៣០.-ប្រាក់បម្រុងសម្រាប់ចំណាយបិទការដ្ឋាននិងស្ដារបរិស្ថានឡើងវិញឬចំណាយស្ដារការដ្ឋាន
មាត្រា១៣១.-វិធីវិលស្ទើរ
មាត្រា១៣២.-វិលស្ទើរភាគ
មាត្រា១៣៣.-ពេលធ្វើវិលស្ទើរ
ផ្នែកទី៤ ការផ្ទេរអត្ថប្រយោជន៍ (មាត្រា១៣៤)
មាត្រា១៣៤.- ការផ្ទេរអត្ថប្រយោជន៍និងការអភិវឌ្ឍនិងផលិតកម្មរួម
ផ្នែកទី៥ កាតព្វកិច្ចអ្នកជាប់ពន្ធ (មាត្រា១៣៥ ដល់មាត្រា១៣៨)
មាត្រា១៣៥.-កាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ
មាត្រា១៣៦.- ការលើកទឹកចិត្តផ្នែកសារពើពន្ធ
មាត្រា១៣៧.- ការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ
មាត្រា១៣៨.-វិធាននិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធ
ជំពូកទី១១ ពន្ធលើផ្ទៃឈ្នួលអចលនទ្រព្យ (មាត្រា១៣៩ ដល់មាត្រា១៤៦)
មាត្រា១៣៩.- កម្មវត្ថុនៃពន្ធ
មាត្រា១៤០.- វិសាលភាពពន្ធ
មាត្រា១៤១.- និយមន័យ
មាត្រា១៤២.- អត្រាពន្ធ
មាត្រា១៤៣.- ការលើកលែងពន្ធ
មាត្រា១៤៤.- កាតព្វកិច្ចរបស់កម្មសិទ្ធិករឬសិទ្ធិវន្ត
មាត្រា១៤៥.- កាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជួល
មាត្រា១៤៦.- វិធាននិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធ
ជំពូកទី១២ ពន្ធលើអចលនទ្រព្យ (មាត្រា១៤៧ ដល់មាត្រា១៥៤)
មាត្រា១៤៧.- កម្មវត្ថុនៃពន្ធ
មាត្រា១៤៨.- វិសាលភាពនៃពន្ធ
មាត្រា១៤៩.- និយមន័យ
មាត្រា១៥០.- អត្រាពន្ធ
មាត្រា១៥១.- មូលដ្ឋានគិតពន្ធ
មាត្រា១៥២.- ការលើកលែងពន្ធ
មាត្រា១៥៣.- កាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ប្រាក់ពន្ធ
មាត្រា១៥៤.- វិធាននិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធ

ជំពូកទី១៣ ពន្លឿនប្រចាំប្រភេទ (មាត្រា១៥៥ ដល់មាត្រា១៦៤)

មាត្រា១៥៥.- កម្មវត្ថុនៃពន្ធ

មាត្រា១៥៦.-វិសាលភាពនៃពន្ធ

មាត្រា១៥៧.- និយមន័យ

មាត្រា១៥៨.- អត្រាពន្ធ

មាត្រា១៥៩.- មូលដ្ឋានគិតពន្ធ

មាត្រា១៦០.- អ្នកជាប់ពន្ធ

មាត្រា១៦១.- ការលើកលែងនិងការអនុគ្រោះពន្ធ

មាត្រា១៦២.- កាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ប្រាក់ពន្ធ

មាត្រា១៦៣.- ការខកខានមិនបានដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ប្រាក់ពន្ធ

មាត្រា១៦៤.-វិធាននិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធ

ជំពូកទី១៤ ពន្ធលើចំណេញមូលធន (មាត្រា១៦៥ ដល់មាត្រា១៧២)

មាត្រា១៦៥.- កម្មវត្ថុនៃពន្ធ

មាត្រា១៦៦.- វិសាលភាពនៃពន្ធ

មាត្រា១៦៧.- និយមន័យ

មាត្រា១៦៨.- អត្រាពន្ធ

មាត្រា១៦៩.- ការលើកលែងពន្ធ

មាត្រា១៧០.- វិធាននៃការកាត់កងចំណាយ

មាត្រា១៧១.- កាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ប្រាក់ពន្ធ

មាត្រា១៧២.- វិធាននិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធ

ជំពូកទី១៥ ពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់ (មាត្រា១៧៣ ដល់មាត្រា១៨០)

មាត្រា១៧៣.-កម្មវត្ថុនៃពន្ធ

មាត្រា១៧៤.-វិសាលភាពនៃពន្ធ

មាត្រា១៧៥.- និយមន័យ

មាត្រា១៧៦.- អត្រាពន្ធ

មាត្រា១៧៧.- មូលដ្ឋានគិតពន្ធ

មាត្រា១៧៨.- ការលើកលែងពន្ធ

មាត្រា១៧៩.- កាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ប្រាក់ពន្ធ

មាត្រា១៨០.-វិធាននិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធ

ជំពូកទី១៦ ពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន (មាត្រា១៨១ ដល់មាត្រា១៨៨)

មាត្រា១៨១.-កម្មវត្ថុនៃពន្ធ

មាត្រា១៨២.-វិសាលភាពនៃពន្ធ
មាត្រា១៨៣.-និយមន័យ
មាត្រា១៨៤.-អត្រាពន្ធ
មាត្រា១៨៥.- អ្នកជាប់ពន្ធ
មាត្រា១៨៦.- ការលើកលែងពន្ធ
មាត្រា១៨៧.- កាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ប្រាក់ពន្ធ
មាត្រា១៨៨.- វិធាននិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធ
ជំពូកទី១៧ វិធាននិងនីតិវិធីសារពើពន្ធ (មាត្រា១៨៩ ដល់មាត្រា២២២)
ផ្នែកទី១ បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ (មាត្រា១៨៩ ដល់មាត្រា១៩២)
មាត្រា១៨៩.-កម្មវត្ថុ
មាត្រា១៩០.- និយមន័យ
មាត្រា១៩១.- កិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ
មាត្រា១៩២.- ភាសាប្រើនៅក្នុងលិខិតប្រកាសនិងឯកសារសារពើពន្ធ
ផ្នែកទី២ សិទ្ធិ អំណាច និងកាតព្វកិច្ច (មាត្រា១៩៣ ដល់មាត្រា១៩៤)
មាត្រា១៩៣.- សិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ
មាត្រា១៩៤.- អំណាចនិងកាតព្វកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ
ផ្នែកទី៣ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ (មាត្រា១៩៥ ដល់មាត្រា២០៥)
មាត្រា១៩៥.- ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច
មាត្រា១៩៦.- សិទ្ធិអំណាចក្នុងគ្រាដែលប្រទេសជាតិស្ថិតក្នុងភាពអាសន្ន
មាត្រា១៩៧.- ភាពសម្ងាត់នៃព័ត៌មានពន្ធដារ
មាត្រា១៩៨.- ការផ្តល់ព័ត៌មានដល់អ្នកជាប់ពន្ធ
មាត្រា១៩៩.- ការផ្សព្វផ្សាយនិងការពន្យល់ណែនាំបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ
មាត្រា២០០.- ការលើកទឹកចិត្តចំពោះការប្រមូលពន្ធ
មាត្រា២០១.- ការកាន់ កត់ត្រា រក្សាទុកបញ្ជី លិខិតយុត្តិការ និងឯកសារហិរញ្ញវត្ថុ
មាត្រា២០២.- សិទ្ធិទទួលព័ត៌មាន
មាត្រា២០៣.- កាតព្វកិច្ចចុះបញ្ជីនិងបច្ចុប្បន្នកម្ម
មាត្រា២០៤.-លិខិតបញ្ជាក់ការចុះបញ្ជីនិងលេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ
មាត្រា២០៥.- សិទ្ធិរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងការចុះបញ្ជីអ្នកជាប់ពន្ធ
ផ្នែកទី៤ លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ (មាត្រា២០៦ ដល់មាត្រា២០៨)
មាត្រា២០៦.- ការដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ
មាត្រា២០៧.- ការដាក់លិខិតប្រកាសព័ត៌មាននិងឯកសារផ្សេងទៀត
មាត្រា២០៨.- តំណាងអ្នកជាប់ពន្ធ

ផ្នែកទី៥ ការកំណត់ពន្ធ (មាត្រា២០៩ ដល់មាត្រា២១២)
មាត្រា២០៩.- ការកំណត់ពន្ធ
មាត្រា២១០.- ការកំណត់ពន្ធឡើងវិញនិងរយៈពេលកំណត់ពន្ធឡើងវិញ
មាត្រា២១១.- នីតិវិធីនៃការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ
មាត្រា២១២.- បន្ទុកភស្តុតាង
ផ្នែកទី៦ ការប្រមូលពន្ធ (មាត្រា២១៣ ដល់មាត្រា២១៥)
មាត្រា២១៣.- ការបង់ពន្ធ
មាត្រា២១៤.- ការទទួលខុសត្រូវរបស់អភិបាល ឬបណ្ណាធិការ ឬកម្មសិទ្ធិករ
មាត្រា២១៥.- ការផ្ទេរអាជីវកម្មឬការផ្ទេរភាគហ៊ុននិងការរួមបញ្ចូលគ្នានៃសហគ្រាស
ផ្នែកទី៧ សិទ្ធិអំណាចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងការប្រមូលប្រាក់ពន្ធ (មាត្រា២១៦ ដល់មាត្រា២២២)
មាត្រា២១៦.- លិខិតជូនដំណឹងទារបំណុលពន្ធ និងលិខិតជូនដំណឹងលើកការទារបំណុលពន្ធ
មាត្រា២១៧.- សិទ្ធិឃាត់ទុក ចាប់យក និងឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ
មាត្រា២១៨.- សិទ្ធិប្រើប្រាស់និងអាស្រ័យផល សិទ្ធិចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន និងការរឹបអូស
មាត្រា២១៩.- ការចាត់ចែងលើទ្រព្យសម្បត្តិដែលបានរឹបអូស
មាត្រា២២០.- ការឃាត់ទុកគណនីធនាគារ
មាត្រា២២១.- ការបញ្ឈប់ប្រតិបត្តិការនាំចេញនាំចូល
មាត្រា២២២.- ការទុកជាមោឃៈនូវលិខិតអនុញ្ញាត និងអាជ្ញាបណ្ណ
ជំពូកទី១៨ នោសប្បញ្ញត្តិ (មាត្រា២២៣ ដល់មាត្រា២៥២)
ផ្នែកទី១ បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ (មាត្រា២២៣ ដល់មាត្រា២២៧)
មាត្រា២២៣.- ការធ្វេសប្រហែស
មាត្រា២២៤.- ការធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរ
មាត្រា២២៥.- អំពើរាំងស្ទះការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ
មាត្រា២២៦.- ការគេចវេចពន្ធ
មាត្រា២២៧.- មូលហេតុនៃការរំលត់បណ្តឹងអាជ្ញា
ផ្នែកទី២ សិទ្ធិអំណាចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ (មាត្រា២២៨ ដល់មាត្រា២៣០)
មាត្រា២២៨.- សមត្ថកិច្ចក្នុងការកសាងសំណុះរឿងព្រហ្មទណ្ឌ
មាត្រា២២៩.- នីតិសម្បទាជានគរបាលយុត្តិធម៌របស់មន្ត្រីពន្ធដារ
មាត្រា២៣០.- អំណាចក្នុងការស៊ើបអង្កេត
ផ្នែកទី៣ ទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាល (មាត្រា២៣១ ដល់មាត្រា២៣៥)
មាត្រា២៣១.- ប្រភេទទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាល
មាត្រា២៣២.- ការអនុវត្តពន្ធបន្ថែម
មាត្រា២៣៣.- ពន្ធបន្ថែមនិងការប្រាក់

មាត្រា២៣៤.- ការព្រមានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ
មាត្រា២៣៥.- ការដាក់ពិន័យជាប្រាក់ចំពោះអំពើរាំងស្ទះការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ
ផ្នែកទី៤ ដំណោះស្រាយការតវ៉ារបស់អ្នកជាប់ពន្ធ (មាត្រា២៣៦ ដល់មាត្រា២៤១)
មាត្រា២៣៦.- វិធាននៃបណ្តឹងតវ៉ាខាងរដ្ឋបាល
មាត្រា២៣៧.- ខ្លឹមសារបណ្តឹងតវ៉ាខាងរដ្ឋបាលរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ
មាត្រា២៣៨.- សេចក្តីសម្រេចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ
មាត្រា២៣៩.- គណៈកម្មាធិការដោះស្រាយវិវាទសារពើពន្ធ
មាត្រា២៤០.- បណ្តឹងទៅតុលាការ
មាត្រា២៤១.- ការអនុវត្តសេចក្តីសម្រេចស្តីពីការដាក់ពិន័យជាប្រាក់
ផ្នែកទី៥ ទណ្ឌកម្មព្រហ្មទណ្ឌ (មាត្រា២៤២ ដល់មាត្រា២៥២)
មាត្រា២៤២.- បទល្មើសគេចវេចពន្ធ
មាត្រា២៤៣.- បទល្មើសរាំងស្ទះដល់ការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ
មាត្រា២៤៤.- ការធ្វើឱ្យឆ្គាយការសម្ងាត់
មាត្រា២៤៥.- ការប្រកបវិជ្ជាជីវៈជាភ្នាក់ងារសេវាកម្មពន្ធដារដោយគ្មានអាជ្ញាបណ្ណ
មាត្រា២៤៦.- ការខកខានមិនបានបង់ប្រាក់ពន្ធដែលបានប្រមូលរួច
មាត្រា២៤៧.- ការប្រមូលប្រាក់ពន្ធដែលមិនមានសិទ្ធិប្រមូល
មាត្រា២៤៨.- ការទទួលខុសត្រូវផ្នែករដ្ឋបាលរបស់មន្ត្រីពន្ធដារ
មាត្រា២៤៩.- ការទទួលខុសត្រូវរបស់នីតិបុគ្គល
មាត្រា២៥០.- ការទទួលខុសត្រូវរបស់អ្នកផ្ដើមគំនិត និងអ្នកសមគំនិត
មាត្រា២៥១.- ការប្រព្រឹត្តបទល្មើសពុករលួយ
មាត្រា២៥២.- ការអនុវត្តច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌផ្សេងទៀត
ជំពូកទី១៩ អន្តរប្បញ្ញត្តិ (មាត្រា២៥៣)
មាត្រា២៥៣.- អន្តរប្បញ្ញត្តិ
ជំពូកទី២០ អវសានប្បញ្ញត្តិ (មាត្រា២៥៤ ដល់មាត្រា២៥៥)
មាត្រា២៥៤.- និរាករណ៍
មាត្រា២៥៥.- ការប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០៩២៣/០០៤

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៨/៩២៥ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៣២០/៤២១ ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ស្តីពីការតែងតាំងនិងកែសម្រួលសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៦១៨/០១២ ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៨ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយរបស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី១៩ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២៣ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភា លើកទី៩ នីតិកាលទី៦ ហើយដែលព្រឹទ្ធសភាបានពិនិត្យចប់សព្វគ្រប់លើទម្រង់និងគតិច្បាប់នេះទាំងស្រុងកាលពីថ្ងៃទី២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៣ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គលើកទី១០ នីតិកាលទី៤ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ៖

ច្បាប់ ស្តីពី សារពើពន្ធ

ជំពូកទី១ បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១ .- គោលបំណង

ច្បាប់នេះកំណត់អំពីវិធាន នីតិវិធី និងលក្ខខណ្ឌ ព្រមទាំងប្រមូលផ្តុំនូវបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ក្នុងគោលបំណងដើម្បីគ្រប់គ្រងការប្រមូលពន្ធអាករសម្រាប់ជាគុណប្រយោជន៍ដល់ថវិការដ្ឋ។

មាត្រា ២ .- វិសាលភាព

ច្បាប់នេះមានវិសាលភាពអនុវត្តលើការគ្រប់គ្រងការប្រមូលពន្ធអាករគ្រប់ប្រភេទដែលមានចែងក្នុង ច្បាប់នេះនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ជំពូកទី២ ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល ផ្នែកទី១ បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ៣ .- កម្មវត្ថុនៃពន្ធ

ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល គឺជាកាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធដែលមានប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធទទួលបាន ក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ។

មាត្រា ៤ .- វិសាលភាពនៃពន្ធ

ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលអនុវត្តលើអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជនចំពោះប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជានិង ប្រាក់ចំណូលប្រភពបរទេស និងអ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជនចំពោះប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជា។

មាត្រា ៥ .- និយមន័យ

វាក្យសព្ទសំខាន់ៗដែលប្រើក្នុងជំពូកនេះ ត្រូវបានកំណត់និយមន័យដូចខាងក្រោម៖

១- អ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជន សំដៅដល់៖

ក- រូបវន្តបុគ្គលដែលមាននិវាសនដ្ឋានឬមានកន្លែងស្នាក់នៅជាគោលដើមនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រ កម្ពុជាឬដែលមានវត្តមាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាលើសពី១៨២(មួយរយប៉ែតសិបពីរ) ថ្ងៃ នៅក្នុងរយៈពេល១២(ដប់ពីរ)ខែណាមួយដែលបានបញ្ចប់ក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធចរន្ត។

ខ- នីតិបុគ្គលឬក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ ដែលត្រូវបានបង្កើតឬត្រូវបានគ្រប់គ្រងនៅក្នុង ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬដែលមានកន្លែងប្រកបអាជីវកម្មជាគោលដើមនៅក្នុង ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន សំដៅដល់ បុគ្គលណាមួយដែលមិនមែនជាអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជន តាមកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះ និងទទួលប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជា។

៣- នីតិបុគ្គល សំដៅដល់ សហគ្រាសឬអង្គការណាមួយដែលប្រកបអាជីវកម្ម ទោះបីជាបានឬមិនទាន់បានទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការពីស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្តី។ ពាក្យ នីតិបុគ្គល រួមបញ្ចូលផងដែរនូវស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាល អង្គការសាសនា អង្គការសប្បុរសធម៌ អង្គការមិនស្វែងរកចំណេញ សមាគមគណបក្សនយោបាយ និងគ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍របស់បុគ្គលអនិវាសនជនដែលតាំងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ សម្រាប់តែគោលដៅនៃការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើប្រាក់ចំណូល ពាក្យ នីតិបុគ្គល ពុំរាប់បញ្ចូលទេនូវក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិឬសហគ្រាសឯកបុគ្គល។

៤- គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍ សំដៅដល់ ទីកន្លែងប្រកបអាជីវកម្មជាប់លាប់នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សាខារបស់ក្រុមហ៊ុនបរទេស ឬភ្នាក់ងារនិវាសនជនដែលនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលតាមរយៈនេះបុគ្គលអនិវាសនជនប្រកបអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន។ ពាក្យ គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍ រួមបញ្ចូលផងដែរនូវបណ្តាញឬរូបភាពទំនាក់ទំនងផ្សេងទៀត ដែលតាមរយៈនេះ បុគ្គលអនិវាសនជនធ្វើសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ បុគ្គលណាមួយអាចត្រូវបានចាត់ទុកជាគ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍របស់បុគ្គលអនិវាសនជននៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងករណីបុគ្គលនោះមាននិងអនុវត្តជាប្រចាំនូវសិទ្ធិអំណាចក្នុងការចុះកិច្ចសន្យាក្នុងនាមបុគ្គលអនិវាសនជននោះ ឬបំពេញតួនាទីចម្បងក្នុងការសម្របសម្រួលដើម្បីឈានដល់ការចុះកិច្ចសន្យា។ គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍ត្រូវបានចាត់ទុកជានីតិបុគ្គលនិវាសនជនចំពោះតែប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជាប៉ុណ្ណោះ។

៥- ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ សំដៅដល់ សហគ្រាសដែលបង្កើតឡើងដោយកិច្ចសន្យារវាងបុគ្គលពីរប្រចើន ដែលដាក់រួមគ្នានូវទ្រព្យសម្បត្តិឬចំណេះដឹងឬសកម្មភាពរបស់បុគ្គលទាំងនោះ ដើម្បីប្រកបអាជីវកម្មឬពាណិជ្ជកម្មក្នុងគោលបំណងរកប្រាក់ចំណេញ។ ក្នុងន័យមន័យនេះ ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ រួមមានក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិទូទៅនិងក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិមានកម្រិត។ លក្ខខណ្ឌដើម្បីទទួលបាននូវនីតិបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលិកលក្ខណៈនៃក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិដូចមានកំណត់ក្នុងច្បាប់ស្តីពីសហគ្រាសពាណិជ្ជកម្មនិងច្បាប់ដទៃជាធរមាន មិនត្រូវបានយកមកអនុវត្តសម្រាប់គោលបំណងប្រមូលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលឡើយ។ ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ មិនរាប់បញ្ចូលទេនូវក្រុមហ៊ុនមូលធន គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍ ឬសហគ្រាសឯកបុគ្គល។

៦- សហគ្រាសឯកបុគ្គល សំដៅដល់ សហគ្រាសដែលបានបង្កើតឡើងដោយរូបវន្តបុគ្គលតែម្នាក់ ហើយទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ម្ចាស់សហគ្រាសឯកបុគ្គលជាដើមទុនរបស់សហគ្រាសឯកបុគ្គល។ ក្នុងន័យមន័យនេះ ប្តី ប្រពន្ធ និងកូនក្នុងបន្ទុក ត្រូវបានចាត់ទុកថាជារូបវន្តបុគ្គលតែម្នាក់។

៧- អាជីវកម្ម សំដៅដល់ សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី៩នៃមាត្រា១៩០នៃច្បាប់នេះ របស់បុគ្គលដែលផលិតនិងលក់ទំនិញ ផ្គត់ផ្គង់សេវា ភតិសន្យា ជួលឬលក់ទ្រព្យសម្បត្តិ ឬសកម្មភាពផ្សេងទៀត រួមទាំងសកម្មភាពរបស់ស្ថាប័នឬអង្គការនានាដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី៣នៃមាត្រានេះ។

៨- ភាគលាភ សំដៅដល់ ចំណែកជាសាច់ប្រាក់ឬជាទ្រព្យដែលនីតិបុគ្គលបានចែកឱ្យអ្នកចូលហ៊ុននៃក្រុមហ៊ុនឬក្រុមហ៊ុននៃភាគកម្មរបស់ខ្លួននៅក្នុងដើមទុនផ្ទាល់របស់នីតិបុគ្គល លើកលែងតែការបែងចែកមូលធនជាប្រភេទពេលវេលាដូចជាបញ្ជីរំលាយក្រុមហ៊ុនទាំងស្រុង។ ចំណែកណាមួយដែលចាត់ទុកថាជាភាគលាភឬមិនមែនជាភាគលាភ ត្រូវផ្អែកតាមលក្ខខណ្ឌខាងលើនេះ ដោយពុំគិតថានីតិបុគ្គលមានឬគ្មានប្រាក់ចំណូលសុទ្ធក្នុងឆ្នាំនីមួយៗឡើយ។

៩- អ្នកចូលហ៊ុន សំដៅដល់ បុគ្គលដែលមានចំណែកភាគកម្មនៅក្នុងដើមទុនផ្ទាល់របស់នីតិបុគ្គល។ សម្រាប់គោលដៅនៃពន្ធលើប្រាក់ចំណូល នីតិបុគ្គលណាមួយទោះបីមិនមែនជាក្រុមហ៊ុនមូលធនក្តី ត្រូវចាត់ទុក ដូចជាក្រុមហ៊ុនមូលធន ហើយបុគ្គលដែលមានចំណែកភាគកម្មនៅក្នុងដើមទុនផ្ទាល់របស់នីតិបុគ្គលឬក៏ បុគ្គលអាចបានទទួលប្រាក់ចំណូលក្នុងឋានៈជាអ្នកបានចូលរួមក្នុងនីតិបុគ្គលនោះ ត្រូវចាត់ទុកថាជា អ្នកចូលហ៊ុនរបស់នីតិបុគ្គលដែរ។

១០- បុគ្គលទាក់ទិន សំដៅដល់៖

ក- សមាជិកណាម្នាក់ក្នុងរង្វង់ញាតិអ្នកជាប់ពន្ធ។

ខ- សហគ្រាសដែលគ្រប់គ្រងដោយផ្ទាល់ឬដោយប្រយោលលើអ្នកជាប់ពន្ធ ឬសហគ្រាស ត្រូវបានអ្នកជាប់ពន្ធគ្រប់គ្រងដោយផ្ទាល់ឬដោយប្រយោល ឬក៏សហគ្រាសនោះនិង អ្នកជាប់ពន្ធស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរួមគ្នា ឬទំនាក់ទំនងរវាងគ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍និង អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន។ ពាក្យគ្រប់គ្រង មានន័យថា មានកម្មសិទ្ធិចាប់ពី២០(ម្ភៃ) ភាគរយ ឡើងទៅលើតម្លៃឬសិទ្ធិបោះឆ្នោតនៃភាគកម្មនៅក្នុងដើមទុនផ្ទាល់របស់សហគ្រាស។ ដើម្បី កំណត់ទំហំនៃការគ្រប់គ្រងរបស់អ្នកជាប់ពន្ធជារប្រែប្រួលបុគ្គលណាម្នាក់ត្រូវគិតបញ្ចូល ទាំងអស់នូវកម្មសិទ្ធិលើភាគកម្មនៅក្នុងដើមទុនផ្ទាល់របស់បុគ្គលនោះ និងកម្មសិទ្ធិ ផ្ទាល់ឬប្រយោលរបស់សហព័ទ្ធអ្នកជាប់ពន្ធ។ ដោយមិនគិតពីលក្ខខណ្ឌខាងលើនេះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចវិនិច្ឆ័យលើការគ្រប់គ្រងដោយផ្ទាល់ឬដោយប្រយោលទៅតាម ករណីជាក់ស្តែងនីមួយៗ ដើម្បីកំណត់ថាមានឬគ្មានការគ្រប់គ្រង។

១១- គម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ សំដៅដល់ គម្រោងវិនិយោគដែលទទួលបាន វិញ្ញាបនបត្រចុះបញ្ជីពីក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជាឬអនុគណៈកម្មាធិការវិនិយោគរាជធានី ខេត្ត។

១២- សម្ព័ន្ធអាជីវកម្ម សំដៅដល់ សកម្មភាពអាជីវកម្មរួមគ្នារវាងអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជននិងអ្នកជាប់ពន្ធ និវាសនជន ឬអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជននិងអ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន ឬអ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជននិងអ្នកជាប់ពន្ធ អនិវាសនជន ចាប់ពីពីរឡើងទៅដោយមិនបង្កើតជានីតិបុគ្គលដាច់ដោយឡែក។

១៣- ធនាគារ សំដៅដល់ អង្គភាពណាមួយដែលអនុវត្តជាប្រក្រតីនូវប្រតិបត្តិការណាមួយក្នុងចំណោម ប្រតិបត្តិការដូចខាងក្រោម៖

ក- ការផ្តល់ឥណទានគ្រប់ប្រភេទចំពោះសាធារណជនដោយមានកម្រៃ រាប់បញ្ចូលទាំង ឥណទានកតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ។

ខ- ការទទួលប្រាក់បញ្ញើមិនមានមុខសញ្ញាប្រើពីសាធារណជន។

គ- ប្រព្រឹត្តិកម្មនិងការដាក់ឱ្យអតិថិជនប្រើប្រាស់នូវមធ្យោបាយទូទាត់ជារូបិយវត្ថុឬជា រូបិយបណ្ណ។

១៤- ប្រាក់ចំណូលដុល សំដៅដល់ ប្រាក់ចំណូលដែលបានមកពីប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មគ្រប់ប្រភេទ រួមទាំងចំណូលបន្សំនិងចំណូលផ្សេងៗដែលមិនទាន់កាត់កងចំណាយ។

១៥- ប្រាក់ចំណូលសុទ្ធ សំដៅដល់ លទ្ធផលបានមកពីការយកប្រាក់ចំណូលដុលកាត់កងនូវ ចំណាយនៅក្នុងអនុញ្ញាតដោយច្បាប់នេះ។

មាត្រា ៦ .- របបកំណត់ពន្ធនិងវិធានគណនេយ្យ

របបកំណត់ពន្ធនិងវិធានគណនេយ្យត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- របបកំណត់ពន្ធនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាជាប្រកាសដែលតម្រូវឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធធ្វើការគណនាប្រាក់ពន្ធ និងដាក់លិខិតប្រកាសបង់ប្រាក់ពន្ធដោយខ្លួនឯង។ អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាសត្រូវបានចែកជា៣(បី)ប្រភេទ គឺ អ្នកជាប់ពន្ធតូច អ្នកជាប់ពន្ធមធ្យម និងអ្នកជាប់ពន្ធធំ។

២- វិធានគណនេយ្យសម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះ ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- ក- អ្នកជាប់ពន្ធតូចត្រូវប្រើវិធានគណនេយ្យសាមញ្ញ។
- ខ- អ្នកជាប់ពន្ធមធ្យមនិងអ្នកជាប់ពន្ធធំ ត្រូវប្រើវិធានគណនេយ្យតាមស្តង់ដាររបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិនៃកម្ពុជា។ ប្រាក់ចំណូលត្រូវគិតបញ្ចូលនៅក្នុងឆ្នាំដែលចំណូលនោះបានកើតឡើង ទោះបីជាប្រាក់ចំណូលនោះបានទូទាត់ឬមិនទាន់ទូទាត់ក្តី។ ការកាត់កងចំណាយណាមួយអាចធ្វើទៅបាន លុះណាតែហេតុការណ៍បញ្ជាក់នូវបន្ទុករបស់អ្នកជាប់ពន្ធបានកើតឡើង លទ្ធផលនៃសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចដែលជាប់ទាក់ទិនដល់ខ្ទង់ចំណាយនោះបានកើតឡើង និងចំនួនទឹកប្រាក់ដែលជាបន្ទុករបស់អ្នកជាប់ពន្ធអាចបង្ហាញច្បាស់លាស់។
- គ- របបកំណត់ពន្ធនិងវិធានគណនេយ្យត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

ផ្នែកទី២
ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធនិងប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធ

មាត្រា ៧ .- ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធ

ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- ១- ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធ គឺជាប្រាក់ចំណូលសុទ្ធបានមកពីលទ្ធផលទាំងអស់នៃប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មគ្រប់ប្រភេទ រួមបញ្ចូលទាំងចំណេញមូលធនដែលសម្រេចបានក្នុងពេលប្រកបអាជីវកម្មឬនៅពេលបញ្ចប់អាជីវកម្ម ការប្រាក់ ថ្លៃឈ្នួល សួយសារ និងសំណងផ្សេងៗ ព្រមទាំងប្រាក់ចំណូលពីទ្រព្យសកម្មហិរញ្ញវត្ថុឬទ្រព្យសកម្មវិនិយោគរាប់ទាំងអចលនទ្រព្យ។
- ២- ចំពោះនីតិបុគ្គល ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធ គឺជាលទ្ធផលដែលកើតចេញពីការធ្វើនិយ័តកម្មលើលទ្ធផលគណនេយ្យក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិដែលមានចែងក្នុងមាត្រាទាំងឡាយនៃជំពូកនេះ។
- ៣- ចំពោះរូបវន្តបុគ្គល ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធ គឺជាលទ្ធផលដែលបានមកពីការយកចំនួនសរុបនៃប្រាក់ចំណូលក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ កាត់កងនឹងចំណាយនិងទាយដូចមាននាពេលកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យតាមការស្នើរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។
- វិធាននិងនីតិវិធីនៃការកំណត់ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

(Handwritten mark)

មាត្រា ៨ .- ឆ្នាំជាប់ពន្ធ

ឆ្នាំជាប់ពន្ធត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- ចំពោះនីតិបុគ្គល៖

- ក- ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល ត្រូវបានគណនាចេញពីលទ្ធផលគណនេយ្យដែលសម្រេចបានក្នុងឆ្នាំប្រតិទិននីមួយៗ។
- ខ- ចំពោះសហគ្រាសថ្មីដែលចាប់ផ្តើមអាជីវកម្មក្នុងពេលណាមួយនៃឆ្នាំប្រតិទិន លទ្ធផលគណនេយ្យត្រូវគិតចាប់ពីថ្ងៃដែលចាប់ផ្តើមប្រកបអាជីវកម្មមកទល់នឹងថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំប្រតិទិននោះ។
- គ- ប្រសិនបើមានលទ្ធផលគណនេយ្យច្រើនតៗគ្នាក្នុងឆ្នាំប្រតិទិនណាមួយ លទ្ធផលគណនេយ្យទាំងឡាយត្រូវបូកបញ្ចូលគ្នាធ្វើជាមូលដ្ឋានគិតពន្ធលើប្រាក់ចំណូល។
- ឃ- សហគ្រាសដែលត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយនីតិបុគ្គលអនិវាសនជន អាចស្នើសុំអនុវត្តឆ្នាំជាប់ពន្ធខុសពីឆ្នាំប្រតិទិន។
- ង- ចំពោះសហគ្រាសដែលបញ្ឈប់សកម្មភាពអាជីវកម្ម លទ្ធផលគណនេយ្យចុងក្រោយត្រូវគិត៖
  - ចាប់ពីថ្ងៃទី១ ខែមករា រហូតដល់ថ្ងៃបញ្ឈប់សកម្មភាពជាស្ថាពរសម្រាប់សហគ្រាសដែលប្រើប្រាស់ឆ្នាំប្រតិទិនជាឆ្នាំជាប់ពន្ធ
  - ចាប់ពីដើមឆ្នាំជាប់ពន្ធចរន្តរហូតដល់ថ្ងៃបញ្ឈប់សកម្មភាពជាស្ថាពរសម្រាប់សហគ្រាសដែលស្នើសុំអនុវត្តឆ្នាំជាប់ពន្ធខុសពីឆ្នាំប្រតិទិន។

២- ចំពោះរូបវន្តបុគ្គល ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលត្រូវបានគណនាចេញពីប្រាក់ចំណូលសរុបដែលសម្រេចបានក្នុងឆ្នាំប្រតិទិននីមួយៗ។

មាត្រា ៩ .- ប្រាក់ចំណូលលើកលែងពន្ធ

ប្រាក់ចំណូលលើកលែងពន្ធត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- វៀរលែងតែមានបទប្បញ្ញត្តិផ្ទុយ ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលមិនត្រូវអនុវត្តចំពោះ៖

ក- ប្រាក់ចំណូលរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ឬប្រាក់ចំណូលស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាល។

ខ- ប្រាក់ចំណូលរបស់៖

- អង្គការណាមួយដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងនិងដំណើរការសម្រាប់គោលដៅសុទ្ធសាធ ខាងសាសនា សប្បុរសធម៌ វិទ្យាសាស្ត្រ អក្សរសាស្ត្រ ឬអប់រំ និងគ្មានចំណែកណាមួយនៃទ្រព្យឬប្រាក់ចំណូលត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាផលប្រយោជន៍ឯកជន
- សមាគមណាមួយ ក្នុងករណីដែលប្រាក់ចំណូលរបស់សមាគមនោះមិនត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាផលប្រយោជន៍ឯកជនរបស់អ្នកចូលហ៊ុនឬរូបវន្តបុគ្គល។

គ- ភាគលាភដែលបានទទួលមកពីសហគ្រាសនិវាសនជន ក្នុងករណីដែលប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់តាមមាត្រា២០ មាត្រា២៣ និងមាត្រា២៦នៃច្បាប់នេះ ត្រូវបានបង់រួចរាល់។

៣- ក្នុងករណីប្រាក់ចំណូលដូចមានចែងក្នុងវាក្យខណ្ឌ ខ នៃកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះ ត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាផលប្រយោជន៍ឯកជនរបស់អ្នកចូលហ៊ុនឬរូបវន្តបុគ្គល ប្រាក់ចំណូលទាំងនោះត្រូវបានកំណត់ឱ្យជាប់ពន្ធអនុវត្ត។

៣- ក្នុងករណីអង្គការឬសមាគមដូចមានចែងក្នុងវាក្យខណ្ឌ ខ នៃកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះ មានសកម្មភាពខាងពាណិជ្ជកម្ម ឬឧស្សាហកម្ម ឬអាជីវកម្មផ្សេងទៀតដែលមិនទាក់ទិនដល់គោលដៅឬ មុខងារជាមូលដ្ឋាននៃការលើកលែងពន្ធរបស់ខ្លួន ប្រាក់ចំណូលដែលបានមកពីសកម្មភាពមិនទាក់ទិន ទាំងនោះត្រូវជាប់ពន្ធតាមមាត្រា២០នៃច្បាប់នេះ។

៤- វិធាននិងនីតិវិធីនៃការស្នើសុំលើកលែងពន្ធ ភាពបាត់បង់លក្ខណៈលើកលែងពន្ធ ត្រូវកំណត់ដោយ ប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា១០ .- ការកំណត់ប្រាក់ចំណូលរបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិនិងសម្ព័ន្ធអាជីវកម្ម

១- ចំពោះក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិនិងសម្ព័ន្ធអាជីវកម្ម ក្នុងការកំណត់ប្រាក់ចំណូលរបស់ខ្លួនសម្រាប់ ឆ្នាំជាប់ពន្ធណាមួយ សមាជិកម្នាក់ៗត្រូវគិតដាច់ដោយឡែកពីគ្នាទៅវិញទៅមករៀងៗខ្លួននៅក្នុងខ្ទង់ចំណូល ចំណេញ ខាត ការកាត់កង ឥណទាន និងវិភាគទានសប្បុរសធម៌ក្នុងឆ្នាំនោះ។ សម្រាប់គោលដៅនេះ ខ្ទង់នីមួយៗត្រូវរក្សាចរិតលក្ខណៈនៅដដែល ហើយត្រូវចាត់ទុកថាបានបែងចែកនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ ទោះបីជា មានឬគ្មានការបែងចែកជាក់ស្តែងក្តី។ ការខាតបង់ដែលត្រូវយោងទៅឆ្នាំបន្ទាប់នឹងត្រូវកំណត់ឡើងក្រោយពី បានបែងចែកខ្ទង់នានាហើយ។

២- វិធាននិងនីតិវិធីនៃការកំណត់ប្រាក់ចំណូលរបស់សមាជិកម្នាក់ៗរបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ និងសម្ព័ន្ធអាជីវកម្មត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

**ផ្នែកទី៣
ការកាត់កង**

មាត្រា១១ .- ការកាត់កងដែលអនុញ្ញាត

ការកាត់កងដែលអនុញ្ញាតត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- វៀរលែងតែបទប្បញ្ញត្តិដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១២ ដល់មាត្រា១៨នៃច្បាប់នេះ ចំណាយដែល អនុញ្ញាតឱ្យកាត់កង រួមមាន ចំណាយសម្រាប់អាជីវកម្មដែលអ្នកជាប់ពន្ធបានទូទាត់ឬត្រូវសងនៅក្នុង ឆ្នាំជាប់ពន្ធដើម្បីប្រកបអាជីវកម្ម។

២- ថ្លៃឈ្នួល ការប្រាក់ ការប៉ះប៉ូវ ការទូទាត់ ឬកម្រៃនានា ដែលបានបើកឱ្យអ្នកទទួលខុសត្រូវ ឬ អភិបាលរបស់សហគ្រាស អ្នកចូលហ៊ុន ឬសមាជិករបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ សមាជិកនៃគ្រួសារអ្នកជាប់ពន្ធ ឬបុគ្គលទាក់ទិនផ្សេងទៀត ក្នុងករណីមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ថា ការទូទាត់នោះបានអនុវត្តចំពោះការបំពេញ សេវាជាក់ស្តែង ហើយក្នុងកម្រិតសមហេតុសមផល។

៣- ប្រាក់ដែលបានទូទាត់លើអគារថ្មីឬទ្រព្យសកម្មដទៃទៀត ការកែលម្អជាប់លាប់ឬការកែលម្អនានា ក្នុងនោះ មានការប្រាក់និងប្រាក់ពន្ធអាករដែលបានបង់ក្នុងរយៈពេលសាងសង់ឬទិញចូល។ ទឹកប្រាក់នេះ ត្រូវគិតក្នុងក្រុងគណនីទ្រព្យសកម្មដែលពាក់ព័ន្ធ ហើយត្រូវកាត់កងតាមការរំលស់ដូចមានចែងក្នុង មាត្រា២៣នៃច្បាប់នេះ។

៤- ចំណាយនានាធ្វើឡើងចំពោះបុគ្គលទាក់ទិននិវាសនជន ដែលមិនស្ថិតក្រោមរបបស្វ័យប្រកាស អនុញ្ញាតឱ្យកាត់កងមុនការទូទាត់ជាក់ស្តែងឡើយ។

៥- ធនាគារក្នុងស្រុកត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើសំវិធានធនសម្រាប់ឥណទេយៗជាប់សង្ស័យដើម្បីកំណត់ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធ។

៦- ការកាត់កងចំណាយរបស់គម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ដែលទទួលបានតាមច្បាប់ស្តីពីវិនិយោគនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

៧- វិធាននិងនីតិវិធីនៃការកាត់កងនានាត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា ១២ .- ចំណាយការប្រាក់

១- ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យកាត់កងនូវចំណាយលើការប្រាក់ដែលអ្នកជាប់ពន្ធបានទូទាត់ឬត្រូវសងនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធដើម្បីប្រកបអាជីវកម្ម ប៉ុន្តែមិនឱ្យលើសពីផលបូកនៃចំណូលការប្រាក់របស់អ្នកជាប់ពន្ធនិង៥០(ហាសិប)ភាគរយនៃប្រាក់ចំណូលសុទ្ធត្រូវបានការប្រាក់របស់អ្នកជាប់ពន្ធនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ។

២- ចំណូលសុទ្ធត្រូវបានការប្រាក់ គឺជាប្រាក់ចំណូលដុលក្រៅពីចំណូលការប្រាក់ដកខ្ទង់ចំណាយនានាដែលអនុញ្ញាតឱ្យកាត់កង លើកលែងតែចំណាយការប្រាក់។

៣- វិធាននិងនីតិវិធីនៃការយោងទៅមុខនៃចំណាយការប្រាក់ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា ១៣ .- រំលស់ទ្រព្យរូបី

១- លក្ខខណ្ឌនៃរំលស់ធម្មតានៃទ្រព្យរូបីមានដូចខាងក្រោម៖

ក- ក្នុងការកំណត់ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធ ការកាត់កងសម្រាប់រំលស់ត្រូវបានផ្តល់ឱ្យម្ចាស់ទ្រព្យរូបីឬអ្នកជួលទ្រព្យរូបីក្នុងករណីដែលអ្នកជួលទទួលខុសត្រូវលើហានិភ័យចំពោះការបាត់បង់ឬការខូចខាតនៃទ្រព្យ ស្របតាមលក្ខខណ្ឌដែលកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

ខ- ទ្រព្យរូបីដែលអាចរំលស់បាន គឺទ្រព្យរូបីប្រើប្រាស់ក្នុងអាជីវកម្មដែលតែងតែបាត់បង់តម្លៃដោយការប្រើប្រាស់ឬភាពហួសសម័យ។ ដីធ្លីមិនមែនជាទ្រព្យអាចរំលស់បានទេ។

គ- ទ្រព្យរូបីទាំងអស់ត្រូវបានបែងចែកជាថ្នាក់និងវិធីរំលស់ដូចខាងក្រោម៖

ថ្នាក់១ : សំណង់នានា រួមបញ្ចូលទាំងអគារនិងរចនាសម្ព័ន្ធរបស់អគារ សំណង់ដែលជាសមាសភាគរបស់អគារ ផ្លូវថ្នល់ ផ្លូវដែក នាវាដឹកជញ្ជូន ត្រូវធ្វើរំលស់តាមវិធីរំលស់ស្មើភាគ

ថ្នាក់២ : កុំព្យូទ័រ ប្រព័ន្ធព័ត៌មានអេឡិចត្រូនិក ឧបករណ៍អេឡិចត្រូនិក និងបរិក្ខារផ្ទុកទិន្នន័យ ត្រូវធ្វើរំលស់តាមវិធីរំលស់ថយជាលំដាប់

ថ្នាក់៣ : រថយន្ត រថយន្តដឹកទំនិញ គ្រឿងសង្ហារឹម និងបរិក្ខារការិយាល័យ ត្រូវធ្វើរំលស់តាមវិធីរំលស់ថយជាលំដាប់

ថ្នាក់៤ : ទ្រព្យសកម្មរូបីដទៃទៀត ត្រូវធ្វើរំលស់តាមវិធីរំលស់ថយជាលំដាប់។

ការកាត់កងសម្រាប់រំលស់នៅក្នុងកថាខណ្ឌនេះ ត្រូវគណនាដោយផ្អែកលើតម្លៃទ្រព្យក្រោយការកាត់កងទឹកប្រាក់រំលស់ពិសេសក្នុងកថាខណ្ឌទី២នៃមាត្រានេះ។

២- លក្ខខណ្ឌនៃរំលស់ពិសេសនៃទ្រព្យបីមានដូចខាងក្រោម៖

- ក- រំលស់ពិសេសគឺជាចំនួនដែលអាចកាត់កងក្នុងឆ្នាំទី១(មួយ)នៃការទិញ ឬនាពេលក្រោយមកទៀត នៅឆ្នាំទី១(មួយ)នៃការដាក់ប្រើប្រាស់ទ្រព្យបីដោយគម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ ដូចមានចែងក្នុងវាក្យខណ្ឌ ខ នៃកថាខណ្ឌនេះ។ ចំនួនដែលអាចកាត់កងបាននេះស្មើនឹង ៤០ (សែសិប) ភាគរយនៃតម្លៃមូលធននៃទ្រព្យបីថ្មីឬទ្រព្យបីប្រើប្រាស់រួចដែលបានដាក់ ប្រើប្រាស់ក្នុងផលិតកម្មនិងការកែច្នៃដែលនឹងកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង សេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។ រំលស់ពិសេសនឹងកាត់បន្ថយនូវតម្លៃមូលធននៃទ្រព្យបីដែលអាច ប្រើប្រាស់សម្រាប់ការរំលស់ធម្មតាតាមកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះ។
- ខ- រំលស់ពិសេសនៃទ្រព្យបីនឹងត្រូវបានយកមកកាត់កង ដើម្បីកំណត់ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធ របស់គម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ ប្រសិនបើ អ្នកវិនិយោគមិនជ្រើសយកការប្រើប្រាស់សិទ្ធិទទួលរយៈពេលលើកលែងពន្ធ ដូចមានចែង ក្នុងកថាខណ្ឌទី៣នៃមាត្រា២០នៃច្បាប់នេះ។
- គ- ទ្រព្យបីដែលបានទទួលនូវការកាត់កងរំលស់ពិសេស ត្រូវដាក់ប្រើប្រាស់យ៉ាងតិចបំផុត ៤(បួន)ឆ្នាំជាប់ពន្ធ បន្ទាប់ពីឆ្នាំជាប់ពន្ធដែលរំលស់ពិសេសត្រូវបានកាត់កង។ ប្រសិនបើ ទ្រព្យបីនោះត្រូវបានឈប់ប្រើប្រាស់មុនរយៈពេលនេះ គម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណសម្បត្តិ គ្រប់គ្រាន់ ត្រូវកាត់ត្រាបញ្ចូលក្នុងប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធវិញនូវចំនួនមួយស្មើនឹងទឹកប្រាក់ រំលស់ពិសេសដែលបានកាត់កងកាត់បន្ថយដោយចំនួនមួយស្មើនឹង២ (ពីរ) ភាគរយនៃ ទឹកប្រាក់រំលស់ពិសេសដែលបានកាត់កងសម្រាប់ខែនីមួយៗឬចំណែកនៃខែដែលទ្រព្យនោះ ត្រូវបានដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់។ ចំនួននេះនឹងមិនប៉ះពាល់តម្លៃពិតគណនេយ្យនៃទ្រព្យបី សម្រាប់ការកំណត់ផលចំណេញពីមូលធនជាប់ពន្ធតាមមាត្រា៧នៃច្បាប់នេះឡើយ។

៣- វិធាននិងនីតិវិធីនៃការធ្វើរំលស់ទ្រព្យបីត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា ១៤ .- រំលស់ទ្រព្យអរូបី

១- អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវធ្វើរំលស់ទ្រព្យអរូបី ដែលមានជាអាទិ៍ប្រកាសនីយបត្រតក្កកម្ម សិទ្ធិអ្នកនិពន្ធ និងសិទ្ធិប្រហាក់ប្រហែល គំនូរឧស្សាហកម្ម វិញ្ញាបនបត្រម៉ូដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ ម៉ាកឬពាណិជ្ជនាម សិទ្ធិអាជីវកម្មដែលមានអាយុកាលមានកំណត់ និងទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែងផ្សេងៗទៀត ត្រូវធ្វើវិធីរំលស់ ដោយគ្រោងតាមអាយុកាលរបស់ទ្រព្យនីមួយៗ។ ប្រសិនបើអាយុកាលនៃទ្រព្យអរូបីមិនអាចកំណត់បាន រំលស់ទ្រព្យអរូបីត្រូវធ្វើតាមវិធីរំលស់ស្មើភាគក្នុងរយៈពេល១០ (ដប់) ឆ្នាំ។

២- វិធាននិងនីតិវិធីនៃការធ្វើរំលស់ទ្រព្យអរូបីត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា ១៥ .- លែងកសិកម្មនិងធនធានធម្មជាតិ

លែងកសិកម្មនិងធនធានធម្មជាតិត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- កសិកម្មរយៈពេលវែង(ទ្រព្យសកម្មជីវសាស្ត្រ) ត្រូវប្រើវិធីលែងស្មើភាគ៖

ក- ដំណាំកសិកម្ម : ត្រូវកត់ត្រាបង្កើតនៅក្នុងគណនីទ្រព្យសកម្មជីវសាស្ត្រនូវចំណាយនានាក្នុងការអភិវឌ្ឍ ចំណាយពាក់ព័ន្ធផ្ទាល់ជាមួយការដាំដុះ រួមទាំងចំណាយការប្រាក់ទាក់ទងនឹងការអភិវឌ្ឍនិងការដាំដុះ និងចំណាយរៀបចំហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដែលបម្រើឱ្យការដាំដុះ។

ខ- ការចិញ្ចឹមសត្វ : ត្រូវកត់ត្រាបង្កើតនៅក្នុងគណនីទ្រព្យសកម្មជីវសាស្ត្រនូវចំណាយនានាក្នុងការអភិវឌ្ឍ ចំណាយពាក់ព័ន្ធផ្ទាល់ជាមួយនឹងការចិញ្ចឹមសត្វ រួមទាំងចំណាយការប្រាក់ទាក់ទងនឹងការអភិវឌ្ឍនិងការចិញ្ចឹមសត្វ និងចំណាយរៀបចំហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដែលបម្រើឱ្យការចិញ្ចឹមសត្វ។

២- លែងធនធានធម្មជាតិត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

ក- ត្រូវកត់ត្រាបង្កើតនៅក្នុងគណនីទ្រព្យសកម្មនូវចំណាយនានាក្នុងការរុករកនិងអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងនោះមានទាំងការប្រាក់ដែលជាប់ទាក់ទងនឹងចំណាយនោះផង។

ខ- ទឹកប្រាក់លែងធនធានធម្មជាតិក្រៅពីវិធីនិងប្រេងកាត ដែលត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យកាត់កងនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធនាមួយ ត្រូវគណនាដោយយកសមតុល្យនៃគណនីធនធានធម្មជាតិទៅគុណនឹងផលចែករវាងបរិមាណដែលបានផលិតចេញពីធនធានធម្មជាតិនៅក្នុងឆ្នាំនិងចំនួនប៉ាន់ស្មាននៃផលិតផលសរុបដែលអាចទាញយកបានពីធនធាននោះ។ នីតិវិធីនៃការកំណត់ចំនួនប៉ាន់ស្មាននៃផលិតផលសរុបត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យតាមការស្នើសុំរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា ១៦ .- វិភាគទានសប្បុរសធម៌

១- ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យកាត់កងនូវវិភាគទានសប្បុរសធម៌ដែលបានបរិច្ចាគឱ្យអង្គការនានា ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩នៃច្បាប់នេះ ប៉ុន្តែមិនត្រូវឱ្យលើសពី៥(ប្រាំ)ភាគរយនៃប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធមុនពេលកាត់កងវិភាគទានសប្បុរសធម៌ទាំងនោះឡើយ។

២- លក្ខណវិនិច្ឆ័យនៃវិភាគទានសប្បុរសធម៌ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា ១៧ .- ការយោងការខាតបង់ទៅមុខ

ក្នុងករណីដែលមានការខាតបង់នៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធនាមួយ ការខាតបង់នោះត្រូវចាត់ជាបន្ទុកសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធបន្ទាប់ ហើយត្រូវកាត់កងពីប្រាក់ចំណូលសម្រេចបាននៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធបន្ទាប់នោះ។ បើប្រាក់ចំណូលនេះមិនគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់កាត់កងជាស្ថាពរទេ ចំណែកនៃការខាតបង់ដែលនៅសេសសល់ត្រូវយកទៅកាត់កងនៅឆ្នាំជាប់ពន្ធបន្តបន្ទាប់រហូតដល់ឆ្នាំជាប់ពន្ធទី៥(ប្រាំ)។ នៅពេលណាដែលការខាតបង់ត្រូវបានកាត់កងរួចរាល់ហើយ(ឬយ)ឆ្នាំ មាត្រានេះត្រូវអនុវត្តចំពោះការខាតបង់ទាំងឡាយតាមលំដាប់ដែលការខាតបង់

មាត្រា ១៨ .- ការបែងចែកប្រាក់ចំណូលនិងការកាត់កងក្នុងចំណោមអ្នកជាប់ពន្ធ

១- ក្នុងករណីសហគ្រាសចាប់ពី២ (ពីរ) ឡើងទៅ ទោះបីជាបានបង្កើតឬរៀបចំឡើងនៅក្នុងឬក្រៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហើយដែលស្ថិតក្រោមកម្មសិទ្ធិរួមគ្នា ក្នុងករណីចាំបាច់ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចធ្វើការបែងចែកប្រាក់ចំណូលដុល ប្រាក់កាត់កង ឬអត្ថប្រយោជន៍ផ្សេងៗក្នុងចំណោមបុគ្គលទាក់ទិន ដើម្បីទប់ស្កាត់ការចៀសវាងពន្ធឬគេចវេរៈពន្ធ ឬដើម្បីឆ្លុះបញ្ចាំងឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវប្រាក់ចំណូលក្នុងចំណោមបុគ្គលទាក់ទិននោះ។

២- សម្រាប់គោលដៅនៃមាត្រានេះ៖

ក- សហគ្រាសចាប់ពី២ (ពីរ) ឡើងទៅ ត្រូវស្ថិតក្រោមកម្មសិទ្ធិរួមគ្នា ប្រសិនបើមានបុគ្គលណាម្នាក់មានកម្មសិទ្ធិចាប់ពី២០ (ម្ភៃ) ភាគរយឡើងទៅលើតម្លៃឬភាគកម្មនៅក្នុងដើមទុនផ្ទាល់របស់សហគ្រាសនីមួយៗ។

ខ- ការបែងចែកប្រាក់ចំណូលទៅឱ្យគ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍របស់អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវរាប់បញ្ចូលផងដែរនូវចំណូលពីការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឬសេវាដូចគ្នាឬប្រហាក់ប្រហែលនឹងសកម្មភាពអាជីវកម្មរបស់គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍ដែលអ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជនបានផ្គត់ផ្គង់នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

៣- វិធាននិងនីតិវិធីនៃការបែងចែកប្រាក់ចំណូលនិងការកាត់កងក្នុងចំណោមអ្នកជាប់ពន្ធត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា ១៩ .- ការកាត់កងដែលមិនអនុញ្ញាត

សម្រាប់គោលដៅនៃបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើប្រាក់ចំណូល ចំណាយដែលមិនអនុញ្ញាតឱ្យកាត់កងមានដូចខាងក្រោម៖

១- ចំណាយលើសកម្មភាពទាំងឡាយដែលជាទូទៅចាត់ទុកជាការកម្សាន្ត ការសម្រាកលំហែ ការទទួលភ្ញៀវ ឬការប្រើប្រាស់មធ្យោបាយណាមួយដែលទាក់ទិននឹងសកម្មភាពទាំងនេះ។

២- ចំណាយសម្រាប់ការរស់នៅផ្ទាល់ខ្លួនឬក្រុមគ្រួសារ លើកលែងតែអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែមជាប្រាក់ឬជាវត្ថុដែលប្រាក់ពន្ធត្រូវបានកាត់ទុកតាមបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស។

៣- ប្រាក់ពន្ធដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើប្រាក់ចំណូលបានកំណត់ និងពន្ធកាត់ទុកដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សបានកំណត់។

៤- ការខាតបង់លើការលក់ឬដោះដូរទ្រព្យសម្បត្តិ ទោះបីដោយផ្ទាល់ឬប្រយោលក្តីរវាងបុគ្គលទាក់ទិន។

៥- ចំណាយនានា រៀងរាល់ថ្ងៃដែលកើតមានឡើង ហើយអ្នកជាប់ពន្ធអាចបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់នូវចំនួនទឹកប្រាក់និងគោលដៅអាជីវកម្ម។

ផ្នែកទី៤

អត្រាពន្ធនិងប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់

មាត្រា ២០ .- ការកំណត់ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់

ប្រាក់ពន្ធដែលប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

ក- ប្រាក់ចំណូល (ម្ភៃ) ភាគរយ ចំពោះប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធដែលសម្រេចបានដោយនីតិបុគ្គល។

(Handwritten signature or mark)

២- ៣០ (សាមសិប) ភាគរយ ចំពោះប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធដែលសម្រេចបានក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀង ប្រេងកាត ឬសម្រេចបានពីការធ្វើអាជីវកម្មលើធនធានធម្មជាតិ រួមទាំងព្រៃឈើ រ៉ែ មាស ឬត្បូងថ្មមានតម្លៃនានា។

៣- ០ (សូន្យ) ភាគរយ ចំពោះប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធរបស់គម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណៈសម្បត្តិ គ្រប់គ្រាន់ ដែលស្ថិតនៅក្នុងរយៈពេលលើកលែងពន្ធស្របតាមច្បាប់ស្តីពីវិនិយោគនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

៤- ចំពោះប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធដែលសម្រេចបានដោយរូបវន្តបុគ្គល សហគ្រាសឯកបុគ្គល និង ចំណែកដែលត្រូវបែងចែកឱ្យសមាជិកម្នាក់ៗរបស់ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ ដែលមិនត្រូវបានចាត់ទុកជា នីតិបុគ្គល ត្រូវជាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលតាមអត្រាកំណើនតាមថ្នាក់ដែលត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យតាម ការស្នើសុំរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា ២១ .- ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលសម្រាប់សហគ្រាសធានារ៉ាប់រង

ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលសម្រាប់សហគ្រាសធានារ៉ាប់រងត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- ចំពោះសកម្មភាពធានារ៉ាប់រងឬធានារ៉ាប់រងបន្តលើទ្រព្យសម្បត្តិឬហានិភ័យផ្សេងៗនៅ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលត្រូវបានកំណត់ស្មើនឹង៥ (ប្រាំ) ភាគរយនៃបុព្វលាភធានា រ៉ាប់រងដុលដែលទទួលបាននៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ។

២- ចំពោះសកម្មភាពធានារ៉ាប់រងឬធានារ៉ាប់រងបន្តលើជីវិតដែលមានលក្ខណៈសន្សំ និងសកម្មភាព ដទៃទៀតក្រៅពីធានារ៉ាប់រងឬធានារ៉ាប់រងបន្តលើទ្រព្យសម្បត្តិឬហានិភ័យផ្សេងៗដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រានេះ ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលត្រូវបានកំណត់តាមមាត្រា២០នៃច្បាប់នេះ។

៣- វិធាននិងនីតិវិធីនៃការបង់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលសម្រាប់សហគ្រាសធានារ៉ាប់រងត្រូវកំណត់ដោយ ប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា ២២ .- ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលសម្រាប់សាខាក្រុមហ៊ុនបរទេស

ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលសម្រាប់សាខាក្រុមហ៊ុនបរទេសត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- ប្រាក់ចំណូលដែលសម្រេចបានពីប្រភពកម្ពុជា ត្រូវជាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលតាមមាត្រា២០នៃ ច្បាប់នេះ។

២- ប្រសិនបើនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធចរន្ត សាខាក្រុមហ៊ុនបរទេសណាមួយធ្វើការផ្ទេរប្រាក់ចំណូលប្រភព កម្ពុជាទៅក្រៅប្រទេស ប្រាក់ចំណូលនោះ៖

ក- មិនត្រូវជាប់ពន្ធបង់មុនលើការបែងចែកភាគលាភតាមមាត្រា២៣នៃច្បាប់នេះទេ ប្រសិនបើ ប្រាក់ចំណូលដែលផ្ទេរនោះជាប្រាក់ចំណូលក្រោយការបង់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលតាម កថាខណ្ឌទី១ឬកថាខណ្ឌទី២នៃមាត្រា២០នៃច្បាប់នេះ។

ខ- ត្រូវជាប់ពន្ធបង់មុនលើការបែងចែកភាគលាភតាមមាត្រា២៣នៃច្បាប់នេះ ប្រសិនបើ ប្រាក់ចំណូលដែលផ្ទេរនោះជាប្រាក់ចំណូលដែលមិនបានបង់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល តាម កថាខណ្ឌទី១ឬកថាខណ្ឌទី២នៃមាត្រា២០នៃច្បាប់នេះ និង

ត្រូវជាប់ពន្ធកាត់ទុកតាមមាត្រា២៦នៃច្បាប់នេះ លើប្រាក់ចំណូល ដូចមានចែងក្នុង កថាខណ្ឌទី១០នៃមាត្រា៣៣នៃច្បាប់នេះ។

និងនីតិវិធីនៃការប្រមូលប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលសម្រាប់សាខាក្រុមហ៊ុនបរទេសត្រូវ កំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

[Handwritten signature]

មាត្រា ២៣ .- ពន្ធបង់មុនលើការបែងចែកភាគលាភ

ពន្ធបង់មុនលើការបែងចែកភាគលាភត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- វៀរលែងតែគម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ដែលស្ថិតក្នុងរយៈពេលលើកលែង ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល ប្រសិនបើសហគ្រាសណាមួយបែងចែកភាគលាភចេញពីប្រាក់ចំណូលមុនបង់ពន្ធ លើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំទៅឱ្យអ្នកចូលហ៊ុនក្នុងស្រុកឬអ្នកចូលហ៊ុនបរទេស សហគ្រាសនោះត្រូវបង់ ប្រាក់ពន្ធដែលមានចំនួនស្មើនឹងផលគុណនៃទឹកប្រាក់ភាគលាភបំប៉ែនទៅតាមអត្រាពន្ធលើប្រាក់ចំណូល គុណនឹងអត្រាពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២០ នៃច្បាប់នេះ។

២- ប្រាក់ពន្ធដែលបានបង់តាមកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះ ត្រូវបានអនុញ្ញាតជាឥណទានពន្ធ សម្រាប់កាត់កងនឹងពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំជាប់ពន្ធដែលមានការបែងចែក។ ប្រសិនបើឥណទានពន្ធ មានចំនួនលើសពីប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ ចំនួនលើសនោះត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យយោងទៅមុខ សម្រាប់កាត់កងនឹងពន្ធលើប្រាក់ចំណូលនៃឆ្នាំជាប់ពន្ធបន្តបន្ទាប់។

៣- ភាគលាភដែលបានបង់ពន្ធតាមកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះ នៅពេលបែងចែកបន្ត មិនត្រូវជាប់ពន្ធ បង់មុនលើការបែងចែកភាគលាភដូចមានចែងក្នុងមាត្រានេះទៀតទេ។

៤- ពន្ធបង់មុនលើការបែងចែកភាគលាភដូចមានចែងក្នុងមាត្រានេះ មិនអនុវត្តទេចំពោះប្រាក់ ចំណូលពីបុព្វលាភធានារ៉ាប់រងឬធានារ៉ាប់រងបន្តលើទ្រព្យសម្បត្តិឬហានិភ័យផ្សេងៗនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ២១ នៃច្បាប់នេះ។

៥- វិធាននិងនីតិវិធីនៃការប្រមូលប្រាក់ពន្ធបង់មុនលើការបែងចែកភាគលាភត្រូវកំណត់ដោយប្រកាស របស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

ផ្នែកទី ៥

ពន្ធអប្បបរមា

មាត្រា ២៤ .- ពន្ធអប្បបរមា

១- ពន្ធអប្បបរមាត្រូវបានកំណត់តាមអត្រា ១ (មួយ) ភាគរយលើផលរបរប្រចាំឆ្នាំ រួមបញ្ចូលទាំង ពន្ធអាករនានា វៀរលែងតែអាករលើតម្លៃបន្ថែម ហើយត្រូវបង់នៅពេលទូទាត់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ។ ពន្ធអប្បបរមាអាចត្រូវបានកាត់បន្ថយដោយពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំដែលបានបង់ជាក់ស្តែងតាមវិធាន ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៣៧ មាត្រា ៣៨ និងមាត្រា ៣៩ នៃច្បាប់នេះ។ ពន្ធអប្បបរមាត្រូវបានកំណត់លើ

សហគ្រាសទាំងឡាយណាដែលមិនកាន់បញ្ជីភាគណនេយ្យបានត្រឹមត្រូវ។ គម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណសម្បត្តិ ត្រូវបានត្រួតពិនិត្យលើការលើកលែងពន្ធអប្បបរមា ដោយត្រូវមានរបាយការណ៍សវនកម្មឯករាជ្យ។ វិធាននិងនីតិវិធីនៃលក្ខណវិនិច្ឆ័យនៃការកាន់បញ្ជីភាគណនេយ្យមិនត្រឹមត្រូវ និងការបង់ពន្ធអប្បបរមា ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

ផ្នែកទី៦

ពន្ធកាត់ទុកនិងប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណូល

មាត្រា២៥ .- ពន្ធកាត់ទុកទូទៅ

ពន្ធកាត់ទុកទូទៅត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- អ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជនដែលប្រកបអាជីវកម្មដែលបានធ្វើការទូទាត់ជាសាច់ប្រាក់ឬជាវត្ថុឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជន ត្រូវកាត់ទុកនិងបង់ប្រាក់ពន្ធទៅតាមអត្រាកំណត់ដូចខាងក្រោម លើចំនួនទូទាត់មុនការកាត់ទុកប្រាក់ពន្ធ៖

ក- អត្រា១៥(ដប់ប្រាំ)ភាគរយ ចំពោះ៖

- ប្រាក់ចំណូលដែលបុគ្គលមិនស្ថិតក្រោមរបបស្វ័យប្រកាសបានទទួលពីការបំពេញសេវានានា រួមទាំងការគ្រប់គ្រង ឬការពិគ្រោះយោបល់ ឬសេវាប្រហាក់ប្រហែល
- សួយសារចំពោះទ្រព្យអរូបី និងភាគកម្មក្នុងធនធានរ៉ែ និងការប្រាក់ដែលអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជនដែលប្រកបអាជីវកម្មក្រៅពីធនាគារក្នុងស្រុកបង់ឱ្យទៅអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជន។

ខ- អត្រា១០(ដប់)ភាគរយ ចំពោះប្រាក់ចំណូលពីការឱ្យជួលចលនទ្រព្យឬអចលនទ្រព្យ។

គ- អត្រា៦(ប្រាំមួយ)ភាគរយ ចំពោះការប្រាក់ដែលធនាគារក្នុងស្រុកបង់ឱ្យទៅអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជនដែលមានគណនីបញ្ញើមានកាលកំណត់។

ឃ- អត្រា៤(បួន)ភាគរយ ចំពោះការប្រាក់ដែលធនាគារក្នុងស្រុកបង់ឱ្យទៅអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជនដែលមានគណនីបញ្ញើគ្មានកាលកំណត់។

២- ការកាត់ទុកក្នុងមាត្រានេះមិនត្រូវអនុវត្តទេ ចំពោះការប្រាក់ដែលបង់ទៅឱ្យធនាគារក្នុងស្រុកនិងការទូទាត់ចំពោះប្រាក់ចំណូលលើកលែងពន្ធដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩នៃច្បាប់នេះ។

មាត្រា២៦ .- ពន្ធកាត់ទុកលើការទូទាត់ប្រាក់ឱ្យដល់អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន

អ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជនដែលប្រកបអាជីវកម្ម រួមទាំងគ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍របស់បុគ្គលអនិវាសនជនដែលធ្វើការទូទាត់ប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជា ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៣៣នៃច្បាប់នេះ ឱ្យទៅអ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន ត្រូវកាត់ទុកនិងបង់នូវប្រាក់ពន្ធតាមអត្រា១៤(ដប់បួន)ភាគរយនៃទឹកប្រាក់ត្រូវបើក។ ពន្ធកាត់ទុកនេះ មិនត្រូវអនុវត្តចំពោះបុព្វលាភធានារ៉ាប់រងបន្តលើទ្រព្យសម្បត្តិឬហានិភ័យផ្សេងៗនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានោះទេ។

មាត្រា២៧ .- ពន្ធកាត់ទុកជាពន្ធចុងក្រោយ

ពន្ធកាត់ទុកលើការទូទាត់ឱ្យដល់បុគ្គលនិវាសនជនមិនស្ថិតក្រោមរបបស្វ័យប្រកាសតាមមាត្រា២៥នៃច្បាប់នេះ និងពន្ធកាត់ទុកលើការទូទាត់ឱ្យដល់អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជនតាមមាត្រា២៦នៃច្បាប់នេះ ត្រូវបង់ទុកជាពន្ធចុងក្រោយសម្រាប់អ្នកទទួលការទូទាត់ឬការបែងចែកដែលមានបញ្ជាក់ក្នុងមាត្រាទាំងឡាយនៃច្បាប់នេះ។

(Handwritten signature)

មាត្រា ២៨ .- ប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណូល

សហគ្រាសដែលជាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលតាមរបបស្វ័យប្រកាស រួមទាំងគម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ដែលផុតរយៈពេលលើកលែងពន្ធលើប្រាក់ចំណូល មានកាតព្វកិច្ចបង់ប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំខែតាមអត្រា១(មួយ)ភាគរយនៃផលរេរ រួមបញ្ចូលទាំងពន្ធអាករនានា រៀបរៀងតែអាករលើតម្លៃបន្ថែមដែលសម្រេចបានក្នុងខែមុន។ ប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណូលនឹងត្រូវបានយកមកកាត់កងពីពន្ធលើប្រាក់ចំណូលនៅពេលធ្វើការទូទាត់ប្រចាំឆ្នាំ។

ផ្នែកទី៧

កាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ

មាត្រា ២៩ .- កាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធមធ្យមនិងអ្នកជាប់ពន្ធធំ

អ្នកជាប់ពន្ធមធ្យមនិងអ្នកជាប់ពន្ធធំត្រូវមានកាតព្វកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

១- អនុវត្តកាតព្វកិច្ចបញ្ជីកាតណានេយ្យដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី២នៃមាត្រា៦នៃច្បាប់នេះ និងត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធតាមទម្រង់ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានកំណត់ក្នុងរយៈពេល៣(បី)ខែ ក្រោយពីដំណាច់ឆ្នាំជាប់ពន្ធនីមួយៗ ដោយភ្ជាប់ជាមួយនូវតារាងតុល្យការគណនីលទ្ធផល និងព័ត៌មានបន្ថែម។

២- ចំពោះសហគ្រាសដែលមានការខាតបង់ ក៏ត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធតាមបែបបទនិងក្នុងរយៈពេលដូចគ្នាដែរ។

មាត្រា ៣០ .- កាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធតូច

អ្នកជាប់ពន្ធតូចមានកាតព្វកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

១- ត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធជារៀងរាល់ឆ្នាំក្នុងរយៈពេល៣(បី)ខែ ក្រោយដំណាច់ឆ្នាំប្រតិទិននីមួយៗតាមទម្រង់ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានកំណត់។

២- ក្នុងករណីមិនបានកាន់កត់ត្រាបញ្ជីចំណូលចំណាយតាមការកំណត់របស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធចំនួនប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធត្រូវកំណត់ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ បន្ទាប់ពីបានត្រួតពិនិត្យនិងគណនាតាមអត្រាចំណូលទៅតាមមុខរបរអាជីវកម្ម ដែលកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា ៣១ .- កាតព្វកិច្ចរបស់ភ្នាក់ងារកាត់ទុក

១- បុគ្គលឬអ្នកទទួលការបើកប្រាក់ដែលកាត់ទុកប្រាក់ពន្ធតាមមាត្រា២៥និងមាត្រា២៦នៃច្បាប់នេះ ត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធនិងបង់ប្រាក់ពន្ធដែលបានកាត់ទុកជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធទៅតាមទម្រង់ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានកំណត់យ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី២០នៃខែបន្ទាប់ពីខែដែលបានធ្វើការទូទាត់។

២- សហគ្រាសត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធបង់មុនលើការបែងចែកភាគលាភ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២៥នៃច្បាប់នេះ និងបង់ពន្ធជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធទៅតាមទម្រង់ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានកំណត់ យ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី២០នៃខែបន្ទាប់ពីខែដែលការបែងចែកត្រូវបានទូទាត់។

Handwritten signature or mark.

មាត្រា ៣២ .- កាតព្វកិច្ចបង់ប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណូល

អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវមានកាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធនិងបង់ប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណូល ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធជារៀងរាល់ខែ តាមទម្រង់ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានកំណត់យ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹម ថ្ងៃទី២០នៃខែបន្ទាប់ពីខែដែលប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មបានកើតឡើង។

**ផ្នែកទី៨
ប្រភពប្រាក់ចំណូល**

មាត្រា ៣៣ .- ប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជា

ដោយមិនមានការកម្រិតត្រឹមតែប្រាក់ចំណូលដូចខាងក្រោមនេះ ប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជារួមមាន៖

- ១- ការប្រាក់ដែលបង់ដោយសហគ្រាសនិងសនជន ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិនិងសនជន ឬស្ថាប័ន រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
- ២- ភាគលាភដែលបានបែងចែកដោយសហគ្រាសនិងសនជន។
- ៣- ប្រាក់ចំណូលពីសេវាកម្មដែលបានបំពេញនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
- ៤- ប្រាក់ចំណូលពីការគ្រប់គ្រងនិងសេវាបច្ចេកទេស ដែលបានទូទាត់ដោយបុគ្គលនិងសនជន។
- ៥- ប្រាក់ចំណូលដែលបានមកពីចលនទ្រព្យឬអចលនទ្រព្យក្នុងករណីដែលទ្រព្យនោះស្ថិតនៅក្នុង ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
- ៦- ប្រាក់សួយសារដែលបានមកពីការប្រើប្រាស់ឬសិទ្ធិប្រើប្រាស់ទ្រព្យអរូបីដែលបានទូទាត់ដោយ អ្នកជាប់ពន្ធនិងសនជនឬអ្នកជាប់ពន្ធអនិងសនជនតាមរយៈគ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍ដែលនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រ កម្ពុជា។
- ៧- ផលចំណេញពីការលក់ចលនទ្រព្យ ឬអចលនទ្រព្យ រួមទាំងទ្រព្យអរូបី ដែលស្ថិតនៅក្នុង ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬផលចំណេញពីការផ្ទេរផលប្រយោជន៍ណាមួយនៃចលនទ្រព្យឬអចលនទ្រព្យ រួមទាំង ទ្រព្យអរូបី ដែលស្ថិតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
- ៨- បុព្វលាភធានារ៉ាប់រងឬធានារ៉ាប់រងបន្តចំពោះហានិភ័យនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
- ៩- ផលចំណេញពីការលក់ចលនទ្រព្យដែលជាចំណែកនៃទ្រព្យអាជីវកម្មរបស់គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍ របស់អ្នកជាប់ពន្ធអនិងសនជននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
- ១០- ប្រាក់ចំណូលពីសកម្មភាពអាជីវកម្មរបស់អ្នកជាប់ពន្ធអនិងសនជន តាមរយៈគ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍ នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា ៣៤ .- ប្រាក់ចំណូលប្រភពបរទេស

រាល់ប្រាក់ចំណូលដែលមិនមែនជាប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជាដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៣៣នៃច្បាប់នេះ ត្រូវចាត់ទុកជាប្រាក់ចំណូលប្រភពបរទេស។

មាត្រា ៣៥ .- ការកំណត់ប្រភពចំណូល

ករណីដែលគ្មានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីកំណត់ប្រភពចំណូល ឬប្រសិនបើវិធាននានា ដែលបានចែងក្នុងច្បាប់នេះមិនអាចឆ្លុះបញ្ចាំងឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវប្រាក់ចំណូលពីប្រភពណាមួយបានទេនោះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធជាអ្នកកំណត់ប្រភពនៃប្រាក់ចំណូលនោះ។

ផ្នែកទី៩ គណនាប្រាក់ពន្ធប្រចាំឆ្នាំត្រូវបង់

មាត្រា៣៦ .- ឥណទានពន្ធបរទេស

១- អ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជនដែលបានទទួលប្រាក់ចំណូលប្រភពបរទេសនិងបានបង់ពន្ធតាមច្បាប់ពន្ធដារបរទេស ត្រូវបានទទួលនូវឥណទានពន្ធសម្រាប់កាត់កងពីប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលដែលត្រូវបង់នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប៉ុន្តែត្រូវមានឯកសារបញ្ជាក់អំពីការបង់ពន្ធនៅបរទេសនោះ។

២- ដើម្បីគណនាប្រាក់ពន្ធដែលត្រូវបង់នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាមុនពេលកាត់កងឥណទានពន្ធនេះ ត្រូវយកចំនួនសរុបនៃប្រាក់ចំណូលដែលបានទទួលពីប្រភពកម្ពុជានិងប្រភពបរទេសមកគិត។

៣- ឥណទានពន្ធត្រូវបានកំណត់ដាច់ដោយឡែកពីគ្នាសម្រាប់ប្រាក់ពន្ធដែលបានបង់ដោយនិវាសនជនកម្ពុជានៅប្រទេសក្រៅនីមួយៗ។ ប៉ុន្តែឥណទានពន្ធដែលអនុញ្ញាតឱ្យកាត់កងសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធគឺចំនួនដែលទាបជាងគេក្នុងចំណោម៖

ក- ប្រាក់ពន្ធដែលបានបង់ជាក់ស្តែងនៅប្រទេសក្រៅណាមួយ។

ខ- ចំនួនដែលបានមកពីការយកប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលសរុបពីគ្រប់ប្រភព សម្រាប់រយៈពេលជាមួយគ្នាដែលគណនាតាមអត្រាពន្ធក្នុងមាត្រា២០នៃច្បាប់នេះ ទៅគុណនឹងផលចែករវាងប្រាក់ចំណូលដែលបានទទួលនៅប្រទេសក្រៅនោះ និងប្រាក់ចំណូលសរុបពីគ្រប់ប្រភព។

៤- ឥណទានពន្ធបរទេសអាចផ្តល់ឱ្យបាន លុះណាតែអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនបានបំពេញបែបបទព្រមទាំងផ្តល់ឯកសារនានាដែលកំណត់ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ជាពិសេសសេចក្តីបញ្ជាក់របស់អ្នកទូទាត់ប្រាក់ពន្ធនៅបរទេសដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបរទេសនោះ។

៥- ក្នុងករណីឥណទានពន្ធមានចំនួនលើសពីបំណុលពន្ធ ចំនួនលើសនោះអាចយោងទៅប្រើនៅឆ្នាំបន្តបន្ទាប់រហូតដល់ឆ្នាំទី៥(ប្រាំ)គិតពីឆ្នាំបន្ទាប់នៃឆ្នាំដែលឥណទានពន្ធនោះបានកើតឡើង។ ប្រសិនបើមានឥណទានពន្ធច្រើនឆ្នាំ ត្រូវយកឥណទានពន្ធទាំងនោះមកប្រើតាមលំដាប់ឆ្នាំដែលបានកើតឡើង។

មាត្រា៣៧ .- ការគណនាបំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណូល

ការគណនាបំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- គណនាបំណុលពន្ធសរុបតាមមាត្រា២០នៃច្បាប់នេះ។

២- ដកឥណទានពន្ធដែលបានបង់តាមមាត្រា២៣ និងឥណទានពន្ធបរទេសតាមមាត្រា៣៦នៃច្បាប់នេះ ប៉ុន្តែមិនឱ្យលើសបំណុលពន្ធក្នុងកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះទេ។

មាត្រា៣៨ .- ការគណនាប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ឬឥណទានពន្ធសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ

ការគណនាប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ឬឥណទានពន្ធសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

ក្នុងករណីដែលលទ្ធផលគណនាតាមមាត្រា៣៧នៃច្បាប់នេះ មានចំនួនច្រើនជាងផលបូកនៃប្រាក់ពន្ធដែលបានកាត់ទុកក្នុងនាមអ្នកជាប់ពន្ធដោយភ្នាក់ងារកាត់ទុកនាតាមមាត្រា២៥នៃច្បាប់នេះ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវបង់ប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលដែលអ្នកជាប់ពន្ធបង់ប្រចាំឆ្នាំតាមមាត្រា២៨នៃច្បាប់នេះ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវបង់បន្ថែមចំនួនដែលលម្អៀងនោះជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។

២- ប្រសិនបើលទ្ធផលគណនាតាមមាត្រា៣៧នៃច្បាប់នេះ មានចំនួនតិចជាងផលបូកនៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបានកាត់ទុកក្នុងនាមអ្នកជាប់ពន្ធដោយភ្នាក់ងារកាត់ទុកនាតាមមាត្រា២៥នៃច្បាប់នេះ និងចំនួនប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណូលដែលអ្នកជាប់ពន្ធបានបង់សម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធតាមមាត្រា២៨នៃច្បាប់នេះ ក្រោយពីបានគណនាបំណុលពន្ធអប្បបរមាហួចហើយ អ្នកជាប់ពន្ធអាចសុំបង្វិលសងវិញនូវចំនួនដែលលម្អៀង ឬយោងទៅប្រើជាប្រាក់រំដោះសម្រាប់ឆ្នាំបន្ទាប់។

៣- មុននឹងធ្វើការទូទាត់ប្រាក់ពន្ធតាមកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះ ឬក៏សុំបង្វិលសង ឬយោងទៅប្រើជាប្រាក់រំដោះសម្រាប់ឆ្នាំបន្ទាប់តាមកថាខណ្ឌទី២នៃមាត្រានេះ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវតែកំណត់ជាមុននូវបំណុលពន្ធអប្បបរមា តាមនីតិវិធីដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៣៩នៃច្បាប់នេះ។

មាត្រា៣៩ .- ការគណនាប្រាក់ពន្ធអប្បបរមា ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ ឬឥណទានសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ

ការគណនាប្រាក់ពន្ធអប្បបរមា ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ ឬឥណទានពន្ធសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវបង់ពន្ធអប្បបរមានៅពេលធ្វើការទូទាត់ប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល។ ពន្ធអប្បបរមាត្រូវបង់អាចត្រូវបានកាត់បន្ថយដោយបំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធជាមួយគ្នាតាមមាត្រា២០នៃច្បាប់នេះ។

២- ក្នុងករណីបំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលលើសពីបំណុលពន្ធអប្បបរមា៖

- ក- អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវទូទាត់ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់តាមមាត្រា៣៧នៃច្បាប់នេះ នៅពេលដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធលើប្រាក់ចំណូលប្រចាំឆ្នាំ។
- ខ- ប្រសិនបើចំនួនទឹកប្រាក់ដែលបានកាត់ទុកតាមមាត្រា២៥និងមាត្រា២៨នៃច្បាប់នេះ មានចំនួនលើសពីបំណុលពន្ធអប្បបរមា អ្នកជាប់ពន្ធអាចស្នើសុំជាឥណទានពន្ធបាន។
- គ- ក្នុងករណីដូចក្នុងកថាខណ្ឌទី២នៃមាត្រានេះ អ្នកជាប់ពន្ធមិនជាប់ពន្ធអប្បបរមាទេ។

៣- ប្រសិនបើបំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណូលតិចជាងបំណុលពន្ធអប្បបរមា៖

- ក- ឥណទានពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធតាមកថាខណ្ឌទី២នៃមាត្រា៣៨នៃច្បាប់នេះ ត្រូវបានកាត់បន្ថយដោយទឹកប្រាក់លម្អៀងខាងលើ។
- ខ- ឥណទានពន្ធដែលបានកាត់បន្ថយក្នុងការអនុវត្តតាមវាក្យខណ្ឌ ក នៃកថាខណ្ឌនេះ ត្រូវចាត់ទុកជាការទូទាត់ប្រាក់ពន្ធអប្បបរមាសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ។

ជំពូកទី៣
ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស
ផ្នែកទី១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

កម្មវត្ថុនៃពន្ធ

ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស គឺជាពន្ធប្រចាំខែកំណត់លើប្រាក់បៀវត្សដែលបានទទួលក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការងាររបស់មន្ត្រីរាជការក្នុងក្រសួង ឬអង្គភាពបម្រើការងារ។

មាត្រា ៤១ .- វិសាលភាពនៃពន្ធ

១- រូបវន្តបុគ្គលនិវាសនជននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវជាប់ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សចំពោះប្រាក់បៀវត្សប្រភពកម្ពុជានិងប្រាក់បៀវត្សប្រភពបរទេស។

២- រូបវន្តបុគ្គលអនិវាសនជន ត្រូវជាប់ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សចំពោះប្រាក់បៀវត្សប្រភពកម្ពុជា។

មាត្រា ៤២ .- និយមន័យ

រាក្យសព្ទសំខាន់ៗដែលប្រើក្នុងជំពូកនេះ ត្រូវបានកំណត់និយមន័យដូចខាងក្រោម៖

១- និវាសនជន ក្នុងករណីដែលប្រើចំពោះនិយោជិត អ្នកជាប់ពន្ធ ឬរូបវន្តបុគ្គល មានន័យថា ដែលមាននិវាសនដ្ឋានឬមានកន្លែងស្នាក់នៅជាគោលដើមនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬដែលមានវត្តមាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាលើសពី១៨២(មួយរយប៉ែតសិបពីរ)ថ្ងៃ នៅក្នុងរយៈពេល១២(ដប់ពីរ)ខែណាមួយដែលបានបញ្ចប់ក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធចរន្ត។

២- អនិវាសនជន មានន័យថា រូបវន្តបុគ្គលណាមួយដែលមិនមែនជានិវាសនជនតាមកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះ និងទទួលប្រាក់បៀវត្សប្រភពកម្ពុជា។

៣- វៀរលែងតែមានបទប្បញ្ញត្តិផ្ទុយ ការប្រើពាក្យ និយោជិត អ្នកជាប់ពន្ធ និងរូបវន្តបុគ្គល សំដៅដល់ទាំងនិវាសនជននិងអនិវាសនជន ដូចមានចែងក្នុងមាត្រានេះ។

៤- និយោជក រួមមានស្ថាប័នរដ្ឋ នីតិបុគ្គលនិវាសនជន ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិនិវាសនជន គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា អង្គការ សមាគម គណបក្សនយោបាយ ឬរូបវន្តបុគ្គលនិវាសនជនដែលប្រកបអាជីវកម្ម។

៥- និយោជិត សំដៅដល់ រូបវន្តបុគ្គលដែលបានទទួលប្រាក់បៀវត្សពីសកម្មភាពបម្រើការងាររបស់ខ្លួន រួមបញ្ចូលទាំងអ្នកទទួលខុសត្រូវឬអភិបាលរបស់សហគ្រាស អ្នករាជការសាធារណៈនិងពលរដ្ឋទទួលអាណត្តិសាធារណៈដោយការបោះឆ្នោត លើកលែងតែសមាជិករដ្ឋសភានិងព្រឹទ្ធសភា។

៦- ប្រាក់បៀវត្សប្រភពកម្ពុជា សំដៅដល់ ប្រាក់បៀវត្សដែលបានទទួលក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការបំពេញសកម្មភាពបម្រើការងារនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ដោយឡែកចំពោះប្រាក់បៀវត្សដែលអនិវាសនជនបានទទួលក្នុងការផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេស ត្រូវចាត់ទុកថាមានប្រភពនៅក្នុងប្រទេសដែលអ្នកទូទាត់ប្រាក់បៀវត្សនោះស្នាក់នៅ។

៧- បរទេស៖

ក- ពេលណាប្រើជាមួយរូបវន្តបុគ្គល មានន័យថា អនិវាសនជន។

ខ- ពេលណាប្រើក្នុងការកំណត់ប្រភពប្រាក់ចំណូល មានន័យថា ក្រៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

គ- ប្រាក់បៀវត្ស សំដៅដល់ បៀវត្ស ប្រាក់ឈ្នួល លាភការ ប្រាក់បំណាច់ បុព្វលាភ ប្រាក់ម៉ោងបន្ថែម

និងអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម ដែលបានទូទាត់ឱ្យដល់និយោជិតឬដែលបានទូទាត់ដើម្បីជា

ប្រយោជន៍ផ្ទាល់ឬប្រយោលដល់និយោជិត ចំពោះការបំពេញសកម្មភាពបម្រើការងារ។

Handwritten signature or mark.

ផ្នែកទី២ ប្រាក់បៀវត្សលើកលែងពន្ធ

មាត្រា ៤៣ .- ប្រាក់បៀវត្សរបស់មន្ត្រីការទូតនិងមន្ត្រីបរទេសដទៃទៀត

ការលើកលែងពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សរបស់មន្ត្រីការទូតនិងមន្ត្រីបរទេសដទៃទៀតត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- ត្រូវបានលើកលែងពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សចំពោះ៖

- ក- ប្រាក់បៀវត្សដែលមន្ត្រីនិងនិយោជិតនៃបេសកកម្មទូតឬក្នុងស៊ុលរបស់រដ្ឋាភិបាលបរទេសណាមួយដែលកាន់លិខិតឆ្លងដែនការទូតឬផ្លូវការរបស់ប្រទេសនោះ បានទទួលក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការបំពេញមុខងារជាផ្លូវការនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
- ខ- ប្រាក់បៀវត្សដែលតំណាង មន្ត្រី និងនិយោជិតបរទេសរបស់អង្គការអន្តរជាតិនិងរបស់ទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសនៃរដ្ឋាភិបាលដទៃទៀត បានទទួលក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការបំពេញមុខងារជាផ្លូវការនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

២- ការលើកលែងពន្ធក្នុងមាត្រានេះ ត្រូវឈរលើគោលការណ៍បដិការរវាងរដ្ឋាភិបាលដែលពាក់ព័ន្ធ។

មាត្រា ៤៤ .- ប្រាក់ចំណូលលើកលែងពន្ធរបស់និយោជិត

ប្រាក់ចំណូលលើកលែងពន្ធរបស់និយោជិតត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- ប្រាក់សំណងដោយពិតប្រាកដនូវចំណាយខាងវិជ្ជាជីវៈ ដែលបានចាយដោយនិយោជិតតាមសេចក្តីបង្គាប់ និងសម្រាប់ជាប្រយោជន៍នៃនិយោជក ហើយដែលបានបំពេញលក្ខខណ្ឌ៣(បី)ដូចខាងក្រោម៖

- បានចាយក្នុងផលប្រយោជន៍ផ្ទាល់និងដាច់ខាតរបស់សហគ្រាស
- មិនបង្ហាញលក្ខណៈហួសប្រមាណឬស្តុកស្តម្ភហួសហេតុ
- បានបង្ហាញជាកស្មតាងដោយវិក្កយបត្ររាយលម្អិតនិងបានទូទាត់ស្រេចបាច់ ហើយដែលបានធ្វើក្នុងនាមអ្នកបានទទួលប្រាក់សំណងនូវចំណាយពិតប្រាកដ។

២- ប្រាក់បំណាច់នានាក្នុងករណីរំលាយកិច្ចសន្យាក្នុងកម្រិតដែលមានបញ្ញត្តិក្នុងច្បាប់ស្តីពីការងារនិងប្រភេទនៃប្រាក់បំណាច់ដែលទទួលបាននូវការលើកលែងពន្ធ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

៣- លាកការបន្ថែមសម្រាប់បង្កើតបេឡាសោធននិងធានាសុខុមាលភាពសង្គម ឬមានចរិតលក្ខណៈខាងសង្គមកិច្ច ក្នុងករណីដែលបានបញ្ញត្តិក្នុងច្បាប់ស្តីពីការងារនិងច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គម ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

ករណីផ្គត់ផ្គង់ឱ្យដោយឥតយកថ្លៃឬយកថ្លៃទាបជាងថ្លៃដើមនូវឯកសណ្ឋានឬបរិក្ខារសម្រាប់វិជ្ជាជីវៈ

ប្រាក់បំណាច់ម៉ៅការសម្រាប់ចំណាយបេសកកម្មនិងការធ្វើដំណើរ។ ប្រាក់បំណាច់នេះមិនត្រូវគ្រួសារណាមួយប្រាក់សំណងពិតប្រាកដនូវចំណាយដូចមានចែងក្នុងមាត្រានេះឡើយ។

[Signature]

ផ្នែកទី៣
មូលដ្ឋានគិតពន្ធនិងអត្រាពន្ធ

មាត្រា៤៥ .- មូលដ្ឋានគិតពន្ធប្រចាំខែ

រៀបរយនៃអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែមដែលត្រូវកំណត់ពន្ធតាមមាត្រា៤៨នៃច្បាប់នេះ មូលដ្ឋានគិតពន្ធប្រចាំខែរបស់និវាសនជន គឺជាប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធដោយអនុញ្ញាតឱ្យកាត់កងនូវ៖

- ១- ប្រាក់កាត់ទុកដែលជាកាតព្វកិច្ចក្នុងការប្រតិបត្តិតាមច្បាប់ស្តីពីការងារនិងច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គម។
- ២- ការទូទាត់នានាដែលត្រូវបានលើកលែងពន្ធដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៤៨នៃច្បាប់នេះ។

មាត្រា៤៦ .- ប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធប្រចាំខែ

ប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធប្រចាំខែត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- ១- ប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធប្រចាំខែរបស់និយោជិតនិវាសនជនរួមមាន៖

- ក- ប្រាក់បៀវត្សដែលបានទទួលពីប្រភពកម្ពុជា។
- ខ- ប្រាក់បៀវត្សដែលបានទទួលពីប្រភពបរទេស។
- គ- ប្រាក់បុរេប្រទាន ប្រាក់ឱ្យខ្ចី ឬប្រាក់រំដោះដែលនិយោជកបានបើកឱ្យនិយោជិត។
ប្រាក់បុរេប្រទាន ប្រាក់ឱ្យខ្ចី ឬប្រាក់រំដោះត្រូវបូកបន្ថែមលើបៀវត្សជាប់ពន្ធនៃខែដែលប្រាក់ទាំងនោះបានបើកហើយត្រូវកាត់បន្ថយពីប្រាក់បៀវត្សក្នុងខែដែលនិយោជិតបានបង់សង់វិញ។

- ២- ផ្អែកលើការបង្ហាញភស្តុតាងនៃស្ថានភាពគ្រួសារ និយោជិតនិវាសនជនណាមួយដែលមានកូនស្ថិតក្នុងបន្ទុកនិង/ឬសហព័ទ្ធដែលធ្វើតែជាមេផ្ទះនាពេលដែលត្រូវបង់ពន្ធ ត្រូវបានទទួលនូវការបន្ថយមូលដ្ឋានកំណត់ពន្ធតាមចំនួនដែលត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យតាមការស្នើសុំរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

- ៣- ចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន ប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធ គឺជាប្រាក់បៀវត្សប្រភពកម្ពុជាដែលត្រូវជាប់ពន្ធតាមបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃជំពូកនេះ។

មាត្រា៤៧ .- អត្រាពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សប្រចាំខែ

សម្រាប់និយោជិតនិវាសនជន ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ត្រូវកំណត់តាមអត្រាកំណើនតាមថ្នាក់០(សូន្យ)ភាគរយ ៥(ប្រាំ)ភាគរយ ១០(ដប់)ភាគរយ ១៥(ដប់ប្រាំ)ភាគរយ និង ២០(ម្ភៃ)ភាគរយ លើប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធប្រចាំខែនិងត្រូវកាត់ទុកដោយនិយោជក។ ការកំណត់កម្រិតប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធប្រចាំខែត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យតាមការស្នើសុំរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា៤៨ .- ការកំណត់ប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សចំពោះអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម

ចំពោះអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែមជារៀងរាល់ខែ និយោជកត្រូវកាត់ទុកនិងបង់ប្រាក់ពន្ធតាមអត្រា ២០(ម្ភៃ)ភាគរយនៃតម្លៃសរុបរបស់អត្ថប្រយោជន៍បន្ថែមដែលបានផ្តល់ឱ្យនិយោជិតទាំងអស់។ តម្លៃនៃអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម គឺជាតម្លៃទីផ្សារ រួមទាំងពន្ធអាករទាំងអស់។
វិធាននិងនីតិវិធីនៃការលើកលែងពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សចំពោះអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែមត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា ៤៩ .- ការកំណត់ប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សរបស់អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន

រៀបរយនៃតម្លៃប្រយោជន៍បន្ថែមដែលត្រូវកំណត់ពន្ធតាមមាត្រា ៤៨ នៃច្បាប់នេះ សម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន ប្រាក់ពន្ធត្រូវកាត់ទុកដោយអ្នកបើកប្រាក់ឱ្យតាមមាត្រា ២០ (ម្ភៃ) ភាគរយ លើរាល់ការទូទាត់ប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ៤៦ នៃច្បាប់នេះ។ ពន្ធកាត់ទុកនេះ គឺជាពន្ធចុងក្រោយនៃពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សសម្រាប់អនិវាសនជនជាអ្នកទទួលប្រាក់បៀវត្ស។

មាត្រា ៥០ .- ឥណទានពន្ធបរទេស

អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជនដែលបានទទួលប្រាក់បៀវត្សប្រភពបរទេសនិងបានបង់ពន្ធតាមច្បាប់ពន្ធដារបរទេស ត្រូវបានទទួលនូវឥណទានពន្ធសម្រាប់កាត់កងពីប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សដែលត្រូវបង់នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប៉ុន្តែត្រូវមានឯកសារបញ្ជាក់អំពីការបង់ពន្ធនៅបរទេសនោះ។ ការគណនាប្រាក់ពន្ធដែលត្រូវបង់និងឥណទានពន្ធត្រូវកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- ដើម្បីគណនាប្រាក់ពន្ធដែលត្រូវបង់នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មុនពេលកាត់ឥណទានពន្ធនេះ ត្រូវយកចំនួនសរុបប្រាក់បៀវត្សដែលបានទទួលពីប្រភពកម្ពុជានិងប្រភពបរទេសមកគិត។

២- ឥណទានពន្ធត្រូវបានកំណត់ដាច់ដោយឡែកពីគ្នាសម្រាប់ប្រាក់ពន្ធដែលបានបង់ដោយអនិវាសនជនកម្ពុជានៅប្រទេសក្រៅនីមួយៗ។ ប៉ុន្តែឥណទានពន្ធផ្តល់ឱ្យសម្រាប់ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សដែលបានបង់នៅប្រទេសក្រៅ គឺជាចំនួនដែលទាបជាងគេក្នុងចំណោម៖

ក- ប្រាក់ពន្ធដែលបានបង់ជាក់ស្តែងនៅប្រទេសក្រៅណាមួយ។

ខ- ចំនួនដែលបានមកពីការយកប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សសរុបពីគ្រប់ប្រភព ក្នុងរយៈពេលជាមួយគ្នាដែលគណនាតាមអត្រាកំណើនតាមថ្នាក់ក្នុងមាត្រា ៤៧ នៃច្បាប់នេះ ទៅគុណនឹងផលចែករវាងប្រាក់បៀវត្សដែលបានទទួលនៅប្រទេសក្រៅនោះ និងប្រាក់បៀវត្សសរុបពីគ្រប់ប្រភព។

៣- ការបង្វិលសងឥណទានពន្ធបរទេសអាចធ្វើទៅបាន លុះណាតែអ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជនបានបំពេញបែបបទ ព្រមទាំងផ្តល់ឯកសារនានាកំណត់ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ជាពិសេសសេចក្តីបញ្ជាក់របស់និយោជកនិងរដ្ឋបាលសារពើពន្ធនៃទីកន្លែងបម្រើការងារនៅបរទេសនោះ។

ផ្នែកទី ៤

កាតព្វកិច្ចរបស់និយោជកនិងនិយោជិត

មាត្រា ៥១ .- កាតព្វកិច្ចកាត់ទុកប្រាក់ពន្ធ

កាតព្វកិច្ចកាត់ទុកប្រាក់ពន្ធត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

ពន្ធនេះ គឺជាកាតព្វកិច្ចរបស់រូបវន្តបុគ្គលដែលបានទទួលប្រាក់បៀវត្ស រួមទាំងរូបវន្តបុគ្គលបរទេស រៀបរយនៃតម្លៃប្រយោជន៍បន្ថែមដែលមានចែងក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ។

នូវលើប្រាក់បៀវត្ស ត្រូវប្រមូលតាមរបៀបកាត់ទុកជាមុនជារៀងរាល់ខែដោយនិយោជកនៅកន្លែងដែលបើកប្រាក់បៀវត្ស។

៣- ប្រសិនបើនិយោជកស្នាក់នៅបរទេស តំណាងដែលនិយោជកបានចាត់តាំងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា គឺជាអ្នកទទួលបានការកាត់ទុកពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សមុនពេលបើកប្រាក់បៀវត្សឱ្យនិយោជិត និងត្រូវប្រកាសបង់ប្រាក់ពន្ធទាំងនោះជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។

៤- និយោជកឬតំណាងនិវាសនជននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបស់និយោជកបរទេស និងនិយោជិតត្រូវទទួលខុសត្រូវរួមគ្នាក្នុងការបង់ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយពុំកំណត់ថា ប្រាក់បៀវត្សបានបើកឱ្យនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឬនៅបរទេសឡើយ។ ក្នុងករណីមិនបានកាត់ទុកប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស និយោជកត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះច្បាប់នេះ។

មាត្រា ៥២ .- ការកាត់ទុកប្រាក់ពន្ធ ការកាន់កាប់បញ្ជីកា និងរបាយការណ៍

និយោជកដែលបើកប្រាក់បៀវត្សត្រូវជាប់ពន្ធ ត្រូវបំពេញការកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

- ១- កាត់ទុកប្រាក់ពន្ធមុនពេលបើកប្រាក់បៀវត្ស។
- ២- រាយការណ៍ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធនិងនិយោជិតអំពីស្ថានភាពប្រាក់ពន្ធដែលបានកាត់ទុក។
- ៣- កាន់កាប់និងថែរក្សាបញ្ជីកា។

មាត្រា ៥៣ .- កាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ប្រាក់ពន្ធ

- ១- ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សត្រូវដល់កំណត់និងត្រូវបង់នៅពេលបើកប្រាក់បៀវត្ស។
- ២- ភ្នាក់ងារកាត់ទុកមានកាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សជារៀងរាល់ខែ យ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី២០នៃខែបន្ទាប់ពីខែដែលប្រាក់បៀវត្សបានកើតឡើង។

មាត្រា ៥៤ .- វិធាននិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធ

វិធាននិងនីតិវិធីនៃការគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

ជំពូកទី ៤
អាករលើតម្លៃបន្ថែម
ផ្នែកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ៥៥ .- កម្មវត្ថុនៃអាករ

អាករលើតម្លៃបន្ថែមត្រូវអនុវត្តលើការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករនូវទំនិញឬសេវា។

មាត្រា ៥៦ .- វិសាលភាពនៃអាករ

អាករលើតម្លៃបន្ថែមអនុវត្តលើរាល់ការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករនូវទំនិញឬសេវានៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា ៥៧ .- និយមន័យ

- វាក្យសព្ទសំខាន់ៗដែលប្រើក្នុងជំពូកនេះ ត្រូវបានកំណត់និយមន័យដូចខាងក្រោម៖
- ១- ទំនិញ សំដៅដល់ ទ្រព្យរូបិក្រៅពីដីធ្លីនិងប្រាក់កាស។
  - ២- សេវា សំដៅដល់ ការផ្តល់អ្វីមួយដែលមានតម្លៃក្រៅពីទំនិញ ដីធ្លី និងប្រាក់កាស។
  - ៣- ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ សំដៅដល់ ការផ្ទេរសិទ្ធិប្រើប្រាស់ ឬសិទ្ធិចាត់ចែងក្នុងឋានៈជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិទំនិញ ទោះបីមានសំណងឬគ្មានសំណងក្តី។ ការផ្គត់ផ្គង់សេវាបន្ទាប់បន្សំដែលទាក់ទិននឹងការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ត្រូវចាត់ទុកដូចជាការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ។
  - ៤- ការផ្គត់ផ្គង់សេវា សំដៅដល់ ការផ្គត់ផ្គង់ដែលមិនមែនជាការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ដីធ្លី ឬប្រាក់កាស ដែលធ្វើឡើងដើម្បីបានទទួលសំណងឬគ្មានសំណងក្តី។ ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញបន្ទាប់បន្សំដែលទាក់ទិននឹងការផ្គត់ផ្គង់សេវា ត្រូវចាត់ទុកដូចជាការផ្គត់ផ្គង់សេវា។
  - ៥- បុគ្គល សំដៅដល់ បុគ្គលឬក្រុមបុគ្គលដែលធ្វើអាជីវកម្ម ហើយនិងបុគ្គលណាមួយទៀតដែលទាក់ទិនជាមួយនឹងបុគ្គលនោះ។
  - ៦- ទាក់ទិន ចំពោះបុគ្គលណាមួយ មានន័យថា៖
    - ក- បុគ្គលណាមួយដែលមានកម្មសិទ្ធិចាប់ពី២០(ម្ភៃ)ភាគរយឡើងទៅលើតម្លៃឬសិទ្ធិបោះឆ្នោតនៃភាគកម្មនៅក្នុងដើមទុនផ្ទាល់នៃបុគ្គលដែលលើកយកមកពិចារណា។
    - ខ- មានការគ្រប់គ្រងរួមគ្នា ឬមាននាយករួមគ្នាជាមួយបុគ្គល។
    - គ- ជាសមាជិកគ្រួសារ ឬជាសហព័ទ្ធ ឬជាសមាជិកក្រុមគ្រួសារនៃសហព័ទ្ធរបស់បុគ្គល។
    - ឃ- បានទិញចាប់ពី៣០ (សាមសិប) ភាគរយឡើងទៅនៃធាតុចេញសរុបរបស់បុគ្គលក្នុងរយៈពេល៣(បី)ខែបន្តបន្ទាប់។
  - ៧- អាករ ក្នុងជំពូកនេះ សំដៅដល់ អាករលើតម្លៃបន្ថែម។

ផ្នែកទី២
គោលការណ៍ទូទៅ

មាត្រា ៥៨ .- បុគ្គលជាប់អាករ

បុគ្គលជាប់អាករ សំដៅដល់ បុគ្គលដែលត្រូវជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាសហើយដែលធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៥៩នៃច្បាប់នេះ។ សម្រាប់គោលដៅនៃមាត្រានេះ បុគ្គលអនិវាសនជនដែលផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឌីជីថលឬសេវាឌីជីថលមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាត្រូវចាត់ទុកជាបុគ្គលជាប់អាករ។

មាត្រា ៥៩ .- ការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ

លើកលែងតែមានបទប្បញ្ញត្តិផ្ទុយនៅក្នុងជំពូកនេះ ពាក្យ ការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ សំដៅដល់៖

- ១- ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឬសេវាដោយបុគ្គលជាប់អាករនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
- ២- ការដឹកយកទំនិញឬសេវាមកប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួនដោយបុគ្គលជាប់អាករ។
- ៣- ការផ្គត់ផ្គង់ជាអំណោយឬការផ្គត់ផ្គង់ក្រោមតម្លៃពិតនូវទំនិញឬសេវាដោយបុគ្គលជាប់អាករ។
- ៤- ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឌីជីថលឬសេវាឌីជីថលមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៥៨។
- ៥- ការទាញទំនិញមកក្នុងដែនគយនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា ៦០ .- តម្លៃជាប់អាករ

តម្លៃជាប់អាករត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- តម្លៃជាប់អាករនៃការផ្គត់ផ្គង់ គឺជាថ្លៃទំនិញឬសេវាដែលអ្នកលក់យកពីអ្នកទិញ។ តម្លៃជាប់អាកររួមមានតម្លៃដឹកជញ្ជូន និងតម្លៃលើខ្នងដៃទៀតដែលត្រូវទូទាត់ឱ្យអ្នកលក់ចំពោះការផ្គត់ផ្គង់នោះ រួមបញ្ចូលអាករគ្រប់ប្រភេទ លើកលែងតែអាករលើតម្លៃបន្ថែម។

២- ក្នុងករណីដែលការទូទាត់ចំពោះការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករជាសំណងអ្វីមួយក្រៅពីប្រាក់កាសដើម្បីជាផលប្រយោជន៍ផ្ទាល់ឬប្រយោលដល់អ្នកលក់ សំណងនោះត្រូវគិតបញ្ចូលក្នុងតម្លៃជាប់អាករតាមតម្លៃទីផ្សារ។

៣- តម្លៃជាប់អាកររបស់ទំនិញនាំចូល គឺជាតម្លៃគិតពន្ធគយ រួមបញ្ចូលទាំងពន្ធគយនិងអាករនានានៅពេលនាំចូល។

៤- ប្រសិនបើតម្លៃជាប់អាកររបស់ទំនិញឬសេវាដែលបានផ្គត់ផ្គង់មិនតំណាងឱ្យតម្លៃពិតទេនោះរដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចកំណត់ចេញនូវតម្លៃមួយសម្រាប់ទំនិញឬសេវា ហើយតម្លៃនោះត្រូវចាត់ទុកជាតម្លៃត្រឹមត្រូវរហូតដល់ពេលមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ផ្សេងដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានយល់ព្រម។

៥- តម្លៃជាប់អាករនៃទំនិញដែលបានប្រើប្រាស់រួច ដែលបុគ្គលជាប់អាករបានទិញពីអ្នកប្រើប្រាស់ដើម្បីលក់ជាប្រចាំឬលក់ជំនួសមុខឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់ គឺជាចំនួនលម្អៀងរវាងថ្លៃលក់និងថ្លៃទិញ ឬប្រាក់កម្រៃដែលបានមកពីការលក់ទំនិញនោះ។

មាត្រា ៦១ .- ពេលផ្គត់ផ្គង់

ពេលផ្គត់ផ្គង់ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- អាករលើតម្លៃបន្ថែមត្រូវដល់កំណត់និងត្រូវបង់នៅពេលផ្គត់ផ្គង់។

២- ពេលផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឬសេវា គឺជាពេលដែលអ្នកលក់ត្រូវចេញវិក្កយបត្រ ឬជាពេលដែលអ្នកលក់បានចេញវិក្កយបត្រ ប្រសិនបើវិក្កយបត្រនោះត្រូវបានចេញមុនពេលដែលអ្នកលក់ត្រូវចេញវិក្កយបត្រ។

៣- វិក្កយបត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែម ត្រូវចេញយ៉ាងយឺតបំផុត៧(ប្រាំពីរ)ថ្ងៃ ក្រោយការបញ្ជូនទំនិញឬការបំពេញសេវា ឬក្រោយការទូទាត់ក្នុងករណីដែលការទូទាត់ធ្វើឡើងមុនការបញ្ជូនទំនិញឬការបំពេញសេវា។ ប្រសិនបើការបញ្ជូនទំនិញពុំមានវិក្កយបត្រភ្ជាប់ជាមួយទេ ត្រូវភ្ជាប់ឯកសារបញ្ជូនទំនិញដែលបានកត់ត្រាត្រឹមត្រូវក្នុងទិន្នន័យប្រព័ន្ធទំនិញ។

៤- ចំពោះការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឬសេវាដែលធ្វើឡើងជាបន្ត ឬដែលមានការទូទាត់ច្រើនលើក ពេលផ្គត់ផ្គង់ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

៥- ចំពោះការនាំចូលទំនិញ ពេលផ្គត់ផ្គង់ គឺជាពេលដែលអ្នកនាំចូលដាក់លិខិតប្រកាសជូនរដ្ឋបាលគយស្របតាមច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តជាធរមាន។

មាត្រា ៦២ .- ទីកន្លែងផ្គត់ផ្គង់

ទីកន្លែងផ្គត់ផ្គង់ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញត្រូវចាត់ទុកថាបានធ្វើឡើងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប្រសិនបើទំនិញនោះត្រូវបានប្រគល់ឱ្យ ទោះបីមានលក្ខណៈជាការផ្ទេរសិទ្ធិប្រើប្រាស់ឬសិទ្ធិចាត់ចែងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ចំពោះករណីដែលការផ្គត់ផ្គង់ត្រូវមានការដឹកជញ្ជូន ការផ្គត់ផ្គង់ត្រូវចាត់ទុកថាបានធ្វើឡើងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប្រសិនបើទំនិញស្ថិតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានៅពេលដែលការដឹកជញ្ជូនត្រូវបានចាប់ផ្តើម។

Handwritten signature or mark.

២- ការផ្គត់ផ្គង់សេវាត្រូវចាត់ទុកថាបានធ្វើឡើងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប្រសិនបើសេវានោះ បានបំពេញនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា រៀបរយលើកែតម្រូវ៖

ក- ការផ្គត់ផ្គង់សេវាជាប់ទាក់ទិននឹងអចលនទ្រព្យត្រូវកំណត់ថា សេវានោះបានធ្វើឡើងនៅ ទីកន្លែងដែលអចលនទ្រព្យនោះស្ថិតនៅ។

ខ- ការផ្គត់ផ្គង់សេវាជាប់ទាក់ទិននឹងការដឹកជញ្ជូនត្រូវកំណត់ថា សេវានោះបានធ្វើឡើងនៅ ទីកន្លែងនៃការដឹកជញ្ជូននោះ។

៣- ទំនិញត្រូវចាត់ទុកថាបាននាំចូលមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប្រសិនបើទំនិញនោះត្រូវបាន នាំចូលមកក្នុងដែនគយនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា ៦៣ .- ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ

ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករមានដូចខាងក្រោម៖

១- សេវាសិក្សាអប់រំ។

២- សេវាប្រៃសណីយ៍សាធារណៈ។

៣- សេវារបស់មន្ទីរពេទ្យនិងគ្លីនិក សេវាខាងវេជ្ជសាស្ត្រនិងទន្តសាស្ត្រ និងការលក់ទំនិញបន្ទាប់បន្សំ ខាងវេជ្ជសាស្ត្រនិងទន្តសាស្ត្រដែលទាក់ទិននឹងការបំពេញសេវាទាំងនេះ។

៤- សេវាដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរដោយប្រព័ន្ធដឹកជញ្ជូនសាធារណៈ ដែលជាកម្មសិទ្ធិទាំងស្រុងរបស់រដ្ឋ។

៥- សេវាធានារ៉ាប់រង។

៦- ការផ្គត់ផ្គង់ថាមពលអគ្គិសនីនិងការផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត។

៧- ផលិតផលកសិកម្មមិនទាន់កែច្នៃផលិតក្នុងស្រុក។

៨- សេវាប្រមូលសំរាមនិងកាកសំណល់រឹងឬរាវ។

៩- សេវាជាមូលដ្ឋានខាងហិរញ្ញវត្ថុដែលត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិង ហិរញ្ញវត្ថុ។

១០- ការនាំចូលសម្ភារៈប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួនដែលរួចពន្ធគយក្នុងកម្រិតតម្លៃដែលត្រូវកំណត់ដោយ ប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

១១- សកម្មភាពមិនស្វែងរកចំណេញដើម្បីបម្រើផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ដែលបានទទួលស្គាល់ ដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា ៦៤ .- ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករចំពោះបេសកកម្មទូតនិងអង្គការអន្តរជាតិ

ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករចំពោះបេសកកម្មទូតនិងអង្គការអន្តរជាតិត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- ការនាំចូលឬការទិញក្នុងស្រុកនូវទំនិញឬសេវាដោយបេសកកម្មទូតនិងក្នុងស៊ីលបរទេស អង្គការ អន្តរជាតិ និងទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសរបស់រដ្ឋាភិបាលដទៃទៀត សម្រាប់យកមកប្រើនៅ ក្នុងការបំពេញមុខងារជាផ្លូវការរបស់ខ្លួន ត្រូវកំណត់ថាជាការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ។ ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ ត្រូវបានផ្តល់ឱ្យក្នុងករណីមានការបញ្ជាក់ពីប្រធានបេសកកម្មជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធថា ទំនិញទាំងនោះ បាននាំចូលមកសម្រាប់គោលដៅនៃការប្រើប្រាស់ខាងលើតែប៉ុណ្ណោះ។

Handwritten signature or mark.

២- ការនាំចូលឬការទិញក្នុងស្រុកនូវទំនិញឬសេវាសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់បុគ្គលិកផ្លូវការនៃបេសកកម្មទូតនិងក្នុងស៊ុលបរទេស អង្គការអន្តរជាតិ និងទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសរបស់រដ្ឋាភិបាលដទៃទៀត ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះ ត្រូវកំណត់ថាជាការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករចំពោះតែមុខទំនិញទាំងឡាយណាដែលមានចុះនៅក្នុងបញ្ជីរាយមុខទំនិញដែលកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

៣- ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករនៅក្នុងមាត្រានេះ ត្រូវឈរលើគោលការណ៍បដិការរវាងរដ្ឋាភិបាលពាក់ព័ន្ធ។

ផ្នែកទី៣

អត្រាអាករនិងការកំណត់ប្រាក់អាករ

មាត្រា៦៥ .- អត្រាអាករ

អត្រាអាករត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- អាករលើតម្លៃបន្ថែមត្រូវកំណត់តាមអត្រា១០ (ដប់) ភាគរយ លើតម្លៃជាប់អាករនៃការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករនីមួយៗនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

២- អាករលើតម្លៃបន្ថែមត្រូវកំណត់តាមអត្រា០ (សូន្យ) ភាគរយ លើតម្លៃជាប់អាករនៃការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករនីមួយៗចំពោះទំនិញនាំចេញពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬការផ្គត់ផ្គង់សេវាជាប់អាករដែលបានបំពេញនៅក្រៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៦២នៃច្បាប់នេះ។

៣- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចប្រើប្រាស់ឯកសារមួយចំនួន ដើម្បីបញ្ជាក់ថាមានការនាំចេញជាក់ស្តែងក្នុងនោះមានជាអាទិ៍ ប្រតិវេទន៍គយនាំចេញរបស់រដ្ឋបាលគយ ឯកសារនាំចូលរបស់ប្រទេសនាំចូល លិខិតឥណទានបានប្រើប្រាស់ និងការទូទាត់ដែលធនាគារក្នុងស្រុកបានទទួល។

មាត្រា៦៦ .- ការកំណត់ប្រាក់អាករ

ប្រាក់អាករត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- អាករដែលបានកំណត់ក្នុងមាត្រា៦៥នៃច្បាប់នេះ ត្រូវចាត់ទុកជាបំណុលចំពោះរដ្ឋនៅពេលផ្គត់ផ្គង់។

២- ប្រាក់អាករត្រូវបង់ជូនរដ្ឋស្មើនឹងប្រាក់អាករលើធាតុចេញសរុបតាមអត្រាក្នុងមាត្រា៦៥នៃច្បាប់នេះ ដកឥណទានអាករលើធាតុចូលដែលបានអនុញ្ញាតសរុបក្នុងខែជាមួយគ្នា។

មាត្រា៦៧ .- អចលកម្មប្តីដែលឈប់ប្រើប្រាស់ក្នុងអាជីវកម្ម

ក្នុងករណីអចលកម្មប្តីនៃអាជីវកម្មណាមួយដែលបានទទួលឥណទានអាករដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៦៥នៃច្បាប់នេះ ត្រូវឈប់ប្រើប្រាស់នៅក្នុងអាជីវកម្មរបស់បុគ្គលជាប់អាករ ទ្រព្យនោះត្រូវចាត់ទុកថាបានលក់និងត្រូវជាប់អាករតាមតម្លៃទីផ្សារនៅពេលឈប់ប្រើប្រាស់។

(Handwritten mark)

មាត្រា ៦៨ .- ឥណទានអាករលើធាតុចូលនិងការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ

ឥណទានអាករលើធាតុចូលនិងការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- ប្រាក់អាករដែលបុគ្គលជាប់អាករបានបង់លើទំនិញឬសេវាសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងអាជីវកម្មដែលបុគ្គលជាប់អាករម្នាក់ទៀតបានផ្គត់ផ្គង់ឱ្យ ឬប្រាក់អាករដែលបានបង់ដោយបុគ្គលជាប់អាករក្នុងឋានៈជាអ្នកនាំចូលលើទំនិញឬសេវានាំចូលសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅក្នុងអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន ត្រូវក្លាយជាឥណទានអាករលើធាតុចូលសម្រាប់កាត់កងចេញពីអាករលើធាតុចេញ។ ធាតុចូល មានន័យថា ទំនិញឬសេវាដែលបានទិញចូល ហើយធាតុចេញ មានន័យថា ទំនិញឬសេវាដែលបានលក់ចេញ។

២- ក្នុងករណីទំនិញឬសេវាទិញចូលត្រូវបានប្រើប្រាស់មួយចំណែកជាការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ និងមួយចំណែកទៀតជាការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ ឥណទានអាករត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យតែចំពោះចំណែកដែលបានប្រើប្រាស់ជាការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ។

៣- ចំពោះការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករនូវទំនិញឬសេវាដល់បេសកកម្មទូតនិងកុងស៊ុលបរទេស អង្គការអន្តរជាតិ និងទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសរបស់រដ្ឋាភិបាលដទៃទៀត ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៦៤ នៃច្បាប់នេះ អ្នកផ្គត់ផ្គង់ត្រូវបានអនុញ្ញាតនូវឥណទានអាករលើធាតុចូលដោយពុំគិតពីលក្ខខណ្ឌដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី២នៃមាត្រានេះ។

មាត្រា ៦៩ .- ឯកសារចាំបាច់សម្រាប់សុំឥណទានអាករលើធាតុចូល

ការស្នើសុំឥណទានអាករលើធាតុចូលត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយនូវ៖

១- វិក្កយបត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែម ដែលបានធ្វើឡើងស្របតាមមាត្រា ៧៨ នៃច្បាប់នេះ។

២- ប្រតិវេទន៍គយនាំចូលដែលបានធ្វើឡើងស្របតាមច្បាប់ស្តីពីគយ និងបង្កាន់ដៃបង់ប្រាក់ពន្ធ ឬបង្កាន់ដៃបង់ប្រាក់ផ្សេងៗរបស់រដ្ឋបាលគយ។

មាត្រា ៧០ .- អាករលើធាតុចូលដែលមិនអនុញ្ញាតឱ្យប្រើជាឥណទាន

អាករលើធាតុចូលដែលមិនអនុញ្ញាតឱ្យប្រើជាឥណទាន រួមមានប្រាក់អាករដែលបុគ្គលជាប់អាករបានបង់លើការចំណាយ ជាអាទិ៍មាន ការទទួលភ្ញៀវ ការកម្សាន្តឬសម្រាកលំហែ ការទិញរថយន្ត ឬការទិញផលិតផលគេលសិលាមួយចំនួន។

ផ្នែកទី៤

ការបង់ប្រាក់អាករ

មាត្រា ៧១ .- កាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ប្រាក់អាករ

បុគ្គលជាប់អាករត្រូវមានកាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ប្រាក់អាករជារៀងរាល់ខែយ៉ាងយឺតមធ្យមមធ្យមចុងខែនៃខែបន្ទាប់ពីខែដែលមានការផ្គត់ផ្គង់។

Handwritten signature or mark.

មាត្រា ៧២ .- ការចាត់ចែងចំពោះចំនួនឥណទានលើស

ប្រសិនបើអាករលើធាតុចូលដែលបុគ្គលជាប់អាករបានបង់តាមមាត្រា ៦៥ នៃច្បាប់នេះ មានចំនួនច្រើនជាងអាករលើធាតុចេញដែលបុគ្គលនោះប្រមូលសម្រាប់ខែណាមួយ៖

១- ចំនួនលើសត្រូវប្រើជាឥណទានអាករចំពោះប្រាក់អាករដែលបុគ្គលនៅជំពាក់ខែកន្លងទៅ។

២- ចំនួនលើសដែលនៅសល់ទៀតនោះ ត្រូវចាត់ទុកជាឥណទានអាករលើធាតុចូលនៃមាត្រា ៦៨ នៃច្បាប់នេះ សម្រាប់ខែបន្ទាប់។

មាត្រា ៧៣ .- ការបង្វិលសងប្រាក់អាករឱ្យអ្នកនាំចេញ

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចបង្វិលសងនូវ៖

១- ឥណទានអាករលើធាតុចូលលើសប្រចាំខែ តាមការស្នើសុំរបស់បុគ្គលជាប់អាករដែលមានសកម្មភាពនាំចេញជាចម្បង ប្រសិនបើបុគ្គលនោះបានបង្ហាញឯកសារបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់ក្នុងការនាំចេញ និងបានប្រតិបត្តិត្រឹមត្រូវនូវកាតព្វកិច្ចកាន់បញ្ជីកាន់ឯកសារផ្សេងៗទៀត។

២- ប្រាក់អាករដែលទេសចររបរទេសបានបង់លើការទិញទំនិញពីបុគ្គលជាប់អាករ សម្រាប់យកទៅប្រើប្រាស់នៅក្រៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា ៧៤ .- ការបង្វិលសងប្រាក់អាករក្នុងករណីមានឥណទានអាករលើសចាប់ពី ៣ (បី) ខែឡើងទៅ

ប្រសិនបើបុគ្គលជាប់អាករមានឥណទានអាករលើធាតុចូលលើសចាប់ពី ៣ (បី) ខែឡើងទៅ បុគ្គលនោះអាចដាក់ពាក្យសុំបង្វិលសងប្រាក់អាករនៅដំណាច់ខែទី ៣ (បី) ឬនៅក្នុងខែណាមួយជាបន្តបន្ទាប់ទៀត។ ដើម្បីទទួលបានការបង្វិលសងប្រាក់អាករសម្រាប់ខែណាមួយ ពាក្យសុំត្រូវដាក់ស្នើក្នុងរយៈពេល ២០ (ម្ភៃ) ថ្ងៃក្រោយដំណាច់ខែទាំងនោះ។

មាត្រា ៧៥ .- ការអនុវត្តអាករលើតម្លៃបន្ថែមចំពោះគម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់

ការផ្គត់ផ្គង់ធាតុចូលផលិតកម្មក្នុងស្រុកសម្រាប់បម្រើដល់ការអនុវត្តគម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ដូចមានចែងក្នុងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនៃច្បាប់ស្តីពីវិនិយោគនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវជាប់អាករលើតម្លៃបន្ថែមតាមអត្រា ០ (សូន្យ) ភាគរយ។

មាត្រា ៧៦ .- ការទទួលខុសត្រូវចំពោះការប្រមូលនិងការបង់អាករ

ការទទួលខុសត្រូវចំពោះការប្រមូលនិងការបង់អាករត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- បុគ្គលជាប់អាករឬអ្នកនាំចូល មានកាតព្វកិច្ចត្រូវបង់អាករតាមមាត្រា ៦៥ នៃច្បាប់នេះ លើរាល់ការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករដែលបុគ្គលជាប់អាករឬអ្នកនាំចូលបានអនុវត្ត។

២- អ្នកខណ្ឌពិសេសបញ្ជាក់អំពីការទទួលខុសត្រូវរបស់អ្នកទិញចំពោះប្រាក់អាករ ក្នុងករណីដែលអ្នកផ្គត់ផ្គង់មិនមានគ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬក្នុងករណីដែលមានឧបសគ្គផ្សេងទៀតដែលបង្កឱ្យអ្នកជាប់អាករពីអ្នកផ្គត់ផ្គង់ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យតាមការស្នើសុំរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

Handwritten signature or mark.

៣- បុគ្គលណាមួយដែលបានធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឬសេវា ក្នុងនាមម្ចាស់កម្មសិទ្ធិនិងមិនមែនក្នុងឋានៈជានិយោជិតរបស់បុគ្គលណាមួយហើយដែលមានការគ្រប់គ្រងលើការផ្គត់ផ្គង់ ត្រូវចាត់ទុកជាបុគ្គលជាប់អាករសម្រាប់ការផ្គត់ផ្គង់នោះ។

ផ្នែកទី៥ **បទប្បញ្ញត្តិខាងរដ្ឋបាល**

មាត្រា៧៧ .- ការចុះបញ្ជី

ការចុះបញ្ជីត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- បុគ្គលជាប់អាករដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៥៨នៃច្បាប់នេះ ត្រូវធ្វើការចុះបញ្ជីសម្រាប់អាករលើតម្លៃបន្ថែមក្នុងរយៈពេល១៥(ដប់ប្រាំ)ថ្ងៃ ក្រោយថ្ងៃដែលបុគ្គលនោះក្លាយជាបុគ្គលជាប់អាករ។

២- ចំពោះបុគ្គលដែលមានការតម្រូវឱ្យធ្វើការចុះបញ្ជី ហើយមិនបានធ្វើការចុះបញ្ជី រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចធ្វើការចុះបញ្ជីបុគ្គលនោះ ចាប់តាំងពីពេលដែលបុគ្គលនោះត្រូវមកធ្វើការចុះបញ្ជី។ បុគ្គលដែលត្រូវបានចុះបញ្ជីតាមបែបនេះ ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះប្រាក់អាករទាំងអស់ក្នុងមាត្រា៦៥នៃច្បាប់នេះ ចាប់តាំងពីកាលបរិច្ឆេទដែលបុគ្គលនោះត្រូវមកធ្វើការចុះបញ្ជី។

៣- សម្រាប់ក្រុមបុគ្គលទាក់ទិនពីរនាក់ឬច្រើននាក់ ដែលក្នុងនោះបុគ្គលម្នាក់ឬច្រើននាក់មិនមែនជាបុគ្គលជាប់អាករនោះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចចាត់ទុកបុគ្គលជាប់អាករណាមួយថាបានចុះបញ្ជីសម្រាប់សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចទាក់ទងទាំងមូលឬភាគណាមួយ។ ប្រសិនបើគ្មានបុគ្គលទាក់ទិនណាម្នាក់ជាបុគ្គលជាប់អាករនោះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចចុះបញ្ជីនូវបុគ្គលក្នុងក្រុមម្នាក់ឬច្រើននាក់សម្រាប់សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចទាក់ទងទាំងមូលឬភាគណាមួយ។

៤- សម្រាប់គោលដៅនៃការចុះបញ្ជីនិងដោយមានការយល់ព្រមពីរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ចំពោះបុគ្គលជាប់អាករមួយក្រុមដែលជាប់ទាក់ទិនគ្នាដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៥៧នៃច្បាប់នេះ សកម្មភាពរបស់សមាជិកនានានៅក្នុងក្រុម អាចចាត់ទុកជាសកម្មភាពរបស់សមាជិកជ្រើសតាំងតែម្នាក់ប៉ុណ្ណោះ។ ក្នុងករណីនេះ សមាជិកម្នាក់ៗនៅក្នុងក្រុមត្រូវមានការទទួលខុសត្រូវរួមគ្នានិងយ៉ាងពេញលេញចំពោះការប្រតិបត្តិតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃជំពូកនេះ។

មាត្រា៧៨ .- វិក្កយបត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែម

វិក្កយបត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែមត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- បុគ្គលជាប់អាករដែលធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ ត្រូវចេញវិក្កយបត្រអាករដោយមានដាក់ចំណងជើងថា វិក្កយបត្រអាករ ហើយមានចុះលេខរៀងត្រឹមត្រូវឱ្យអ្នកទិញដែលជាអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស និងត្រូវចេញវិក្កយបត្រធម្មតាទៅឱ្យអ្នកទិញដែលមិនស្ថិតនៅក្រោមរបបស្វ័យប្រកាស។

២- បុគ្គលទាំងឡាយមិនអាចចេញវិក្កយបត្រឬឯកសារផ្សេងទៀតបញ្ជាក់នូវទឹកប្រាក់ណាមួយថាជាផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឬសេវាបានទេ លើកលែងតែបុគ្គលនោះជាបុគ្គលជាប់អាករបានចុះបញ្ជីសម្រាប់មាត្រា៧៧នៃច្បាប់នេះ ហើយទំនិញឬសេវាផ្គត់ផ្គង់គឺជាទំនិញឬសេវាជាប់អាករ។

៣- ក្រៅពីទណ្ឌកម្មដទៃទៀត ប្រសិនបើវិក្កយបត្រណាមួយត្រូវបានរកឃើញថា ក្លែងបន្លំជាវិក្កយបត្រ អាករលើតម្លៃបន្ថែម ហើយវិក្កយបត្រនោះបានបង្ហាញថា មានទឹកប្រាក់អាករមួយចំនួនត្រូវបង់ បុគ្គលអ្នកចេញ វិក្កយបត្រត្រូវបង់ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងរយៈពេល៧(ប្រាំពីរ)ថ្ងៃ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទចេញវិក្កយបត្រ នូវទឹកប្រាក់ដែលបានចុះលើវិក្កយបត្រនោះ ទោះបីជាទឹកប្រាក់អាករត្រូវបង់មែនឬមិនមែនក្តី។

៤- ក្នុងករណីមានការលក់រាយ ដែលក្នុងនោះ ការលក់ភាគច្រើនមិនបានធ្វើជាមួយបុគ្គលជាប់អាករ វិក្កយបត្រដែលតម្រូវដោយកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះ ត្រូវចាត់ទុកថាបានបំពេញគ្រប់គ្រាន់ ប្រសិនបើអ្នកលក់ បានផ្តល់បង្កាន់ដៃទទួលប្រាក់លម្អិតដែលបានកត់ត្រាក្នុងបញ្ជីបេឡា ឬក៏ឯកសារផ្សេងទៀត។

៥- ចំពោះការនាំចូល ប្រតិទិន្នន័យដែលបានបំពេញត្រឹមត្រូវនិងដែលមានសេចក្តីបញ្ជាក់អំពីការ បង់ប្រាក់អាករ ត្រូវប្រើប្រាស់ជាឯកសារត្រួតពិនិត្យដើម្បីកំណត់លក្ខណៈអាចទទួលបាននូវឥណទានអាករ។

មាត្រា៧៩ .- ការមិនបានចេញវិក្កយបត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែម

ការមិនបានចេញវិក្កយបត្រអាករត្រូវទទួលរងទណ្ឌកម្មដូចខាងក្រោម៖

១- ក្រៅពីទណ្ឌកម្មដទៃទៀត ប្រសិនបើរដ្ឋបាលសារពើពន្ធរកឃើញជាលើកទី២(ពីរ)ថា គ្រឹះស្ថាន អាជីវកម្មណាមួយរបស់បុគ្គលជាប់អាករមិនបានចេញវិក្កយបត្រតាមការតម្រូវនោះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចបិទ គ្រឹះស្ថានអាជីវកម្មនោះក្នុងរយៈពេលមានកំណត់មួយដែលមិនលើសពី៧(ប្រាំពីរ)ថ្ងៃ។

២- ប្រសិនបើគ្រឹះស្ថានអាជីវកម្មណាមួយដែលធ្លាប់ត្រូវបានបិទដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១នៃ មាត្រានេះ នៅតែប្រព្រឹត្តអំពើល្មើសបែបនោះជាថ្មីទៀត គ្រឹះស្ថានអាជីវកម្មនោះអាចត្រូវបានបិទជាថ្មីទៀត ក្នុងរយៈពេលមានកំណត់មួយដែលមិនលើសពី៧(ប្រាំពីរ)ថ្ងៃ។

មាត្រា៨០ .- បញ្ជី កំណត់ត្រា និងព័ត៌មាន

បញ្ជី កំណត់ត្រា និងព័ត៌មានសម្រាប់អាករលើតម្លៃបន្ថែម ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- បុគ្គលជាប់អាករ ត្រូវប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធកត់ត្រាសាច់ប្រាក់ដែលកំណត់ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ និងត្រូវរក្សាទុកនូវច្បាប់ចម្លងវិក្កយបត្រទាំងអស់ដែលបានចេញនិងវិក្កយបត្រទាំងអស់ដែលបានទទួល។

២- បុគ្គលជាប់អាករ ត្រូវកត់ត្រានិងរក្សាទុកឱ្យបានត្រឹមត្រូវនូវបញ្ជីកំណត់ត្រានៃរាល់កិច្ចការជំនួញ ដែលបានធ្វើ ហើយត្រូវមានគណនីតាមដានទឹកប្រាក់អាករដែលបានប្រមូលលើការលក់និងទឹកប្រាក់អាករ ដែលបានបង់លើការទិញនានារបស់ខ្លួន ព្រមទាំងសេចក្តីកែតម្រូវផ្សេងៗលើតម្លៃលក់ឬទឹកប្រាក់អាករទៅតាម បែបបទដែលកំណត់ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។

៣- កិច្ចការដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី២នៃមាត្រានេះ ត្រូវធ្វើប្រចាំថ្ងៃ ហើយត្រូវធ្វើការបូកសរុប និងគណនាសមតុល្យនៅដំណាច់ខែនីមួយៗ។ បុគ្គលជាប់អាករត្រូវធ្វើជារៀងរាល់ខែនូវសម្រង់អាករលើ តម្លៃបន្ថែមទៅតាមបែបបទកំណត់ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។

៤- វិក្កយបត្រ កំណត់ត្រា និងឯកសារផ្សេងទៀត ដែលជាប់ទាក់ទិននឹងអាករនេះ ត្រូវរក្សាទុកតាម បែបបទ ២ តាមបែបបទ និងទីកន្លែងដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានកំណត់ក្នុងរយៈពេល១០(ដប់)ឆ្នាំ ក្រោយការបញ្ចប់កិច្ចការជំនួញចុងក្រោយបំផុតដែលជាប់ទាក់ទិននឹងឯកសារទាំងនេះ។

៥- ប្រព័ន្ធកត់ត្រាសាច់ប្រាក់ ឯកសារ និងកំណត់ត្រាទាំងអស់ដែលត្រូវរក្សាទុកតាមមាត្រានេះ ត្រូវផ្តល់ឱ្យរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ត្រួតពិនិត្យនៅពេលមានការស្នើសុំ។

មាត្រា ៨១ .- វិធានពិសេសសម្រាប់ការនាំចូល

បទប្បញ្ញត្តិនានានៃជំពូកនេះដែលទាក់ទងនឹងការនាំចូល ត្រូវគ្រប់គ្រងដោយរដ្ឋបាលគយទៅតាមច្បាប់ស្តីពីគយ។

មាត្រា ៨២ .- ការបញ្ឈប់អាជីវកម្មនិងការផ្ទេរអាជីវកម្ម

វិធាននៃការបញ្ឈប់អាជីវកម្មនិងការផ្ទេរអាជីវកម្មត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- ក្នុងរយៈពេល១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃ ក្រោយការបញ្ឈប់អាជីវកម្ម បុគ្គលជាប់អាករត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធតាមទម្រង់ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានកំណត់ ដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវព័ត៌មានលម្អិតអំពីការលក់និងការទិញនានា ក្រោយពីការប្រកាសសារពើពន្ធចុងក្រោយបំផុត និងព័ត៌មានលម្អិតអំពីទំនិញទាំងអស់នៅក្នុងស្តុកដែលមិនទាន់បង់អាករប្រសិនបើទទួលបានឥណទានអាកររួចហើយ ព្រមទាំងបង់ប្រាក់អាករដល់កំណត់ទាំងនោះ។

២- ការផ្ទេរអាជីវកម្មពីបុគ្គលម្នាក់ទៅបុគ្គលម្នាក់ទៀត មិនត្រូវជាប់អាករលើតម្លៃបន្ថែមទេ។

៣- វិធាននិងនីតិវិធីសម្រាប់ការបញ្ឈប់និងការផ្ទេរអាជីវកម្មត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យតាមការស្នើសុំរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា ៨៣ .- ឥណទានអាករសម្រាប់ទំនិញស្តុកចំពោះបុគ្គលចុះបញ្ជីថ្មី

ឥណទានអាករចំពោះទំនិញស្តុកត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- ចំពោះបុគ្គលទើបបានចុះបញ្ជី ហើយនៅថ្ងៃចុះបញ្ជីនោះមានស្តុកទំនិញដែលបានបង់អាករលើតម្លៃបន្ថែមរួចហើយ បុគ្គលនោះអាចដាក់ពាក្យសុំឱ្យរដ្ឋបាលសារពើពន្ធអនុញ្ញាតនូវឥណទានអាករ ចំពោះប្រាក់អាករដែលបានបង់លើស្តុកទាំងនោះ បន្ទាប់ពីរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានត្រួតពិនិត្យឃើញថា វិក្កយបត្រឬច្បាប់ចម្លងនៃប្រតិវេទន៍គយរបស់ទំនិញទាំងនោះមានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវ។

២- បើមានការឯកភាពចំពោះលក្ខណៈត្រឹមត្រូវនៃឯកសារទាំងនោះហើយ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចអនុញ្ញាតនូវឥណទានអាករចំពោះការផ្គត់ផ្គង់ដែលបានធ្វើក្នុងអំឡុងពេល៦០ (ហុកសិប) ថ្ងៃ មុនថ្ងៃចុះបញ្ជី។ ឥណទានអាករនេះអាចយកទៅប្រើក្នុងការប្រកាសសារពើពន្ធទាំងឡាយសម្រាប់អាករនេះ ទៅតាមលក្ខខណ្ឌដែលកំណត់ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។

មាត្រា ៨៤ .- វិធាននិងនីតិវិធីនៃការគ្រប់គ្រងប្រមូលអាករ

វិធាននិងនីតិវិធីនៃការគ្រប់គ្រងប្រមូលអាករលើតម្លៃបន្ថែមត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យតាមការស្នើសុំរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

Handwritten signature or mark.

ជំពូកទី៥ អាករពិសេស

មាត្រា ៨៥ .- កម្មវត្ថុនៃអាករ

អាករពិសេសត្រូវអនុវត្តលើទំនិញឬសេវាមួយចំនួនដែលមានលក្ខណៈប្រណីត ឬមិនមែនជាតម្រូវការចាំបាច់ក្នុងជីវភាពប្រចាំថ្ងៃ ឬប៉ះពាល់ដល់សុខភាព សង្គម ឬបរិស្ថាន។

មាត្រា ៨៦ .- វិសាលភាពនៃអាករ

អាករពិសេសអនុវត្តលើការនាំចូល ការផលិត ឬការចែកចាយទំនិញ ឬការផ្គត់ផ្គង់សេវាដែលជាប់អាករពិសេសសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា ៨៧ .- និយមន័យ

វាក្យសព្ទសំខាន់ៗដែលប្រើក្នុងជំពូកនេះ ត្រូវបានកំណត់និយមន័យដូចខាងក្រោម៖

១- បុគ្គលជាប់អាករពិសេស សំដៅដល់ អ្នកនាំចូល ឬអ្នកផលិតទំនិញ ឬអ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាជាប់អាករពិសេស។

២- ការនាំចូល សំដៅដល់ សកម្មភាពនាំចូលទំនិញមកក្នុងដែនគយនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដោយបុគ្គលណាមួយ។

៣- អ្នកនាំចូល សំដៅដល់ បុគ្គលណាមួយដែលធ្វើការនាំចូលដោយខ្លួនឯងឬដោយបុគ្គលដទៃ។ សម្រាប់គោលដៅនៃកថាខណ្ឌនេះ អ្នកទទួលទំនិញ បុគ្គលជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ បុគ្គលដែលនឹងទៅជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ឬអ្នកមានសិទ្ធិចាត់ចែងលើកម្មសិទ្ធិទំនិញមុនពេលដែលទំនិញនោះឈប់ជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យគយ ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាអ្នកនាំចូលដែរ។

៤- ការផលិត សំដៅដល់ សកម្មភាពបំប្លែងវត្ថុធាតុដើម ផ្គុំ ដំឡើង វេចខ្ចប់ ច្រកបំពេញ ឱ្យទៅជាផលិតផលពាក់កណ្តាលសម្រេចឬផលិតផលសម្រេច។

៥- អ្នកផលិត សំដៅដល់ បុគ្គលណាមួយដែលធ្វើការផលិតទំនិញ ឬបុគ្គលណាមួយដែលជួលបុគ្គលដទៃទៀតផលិតទំនិញឱ្យខ្លួន។

៦- អ្នកចែកចាយ សំដៅដល់ បុគ្គលដែលធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញដែលនាំចូល ឬផលិតដោយខ្លួនឯង ឬទិញបន្តពីអ្នកនាំចូលឬពីអ្នកផលិត។

៧- ការផ្គត់ផ្គង់ សំដៅដល់ ការលក់ ឬការដកយកមកប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួន ឬការផ្តល់ជាអំណោយ ឬការផ្តល់ជាអត្ថប្រយោជន៍ផ្នែកផ្សេងៗទៀតនៃទំនិញឬសេវាដោយបុគ្គលជាប់អាករពិសេស។

៨- គេហដ្ឋានអាករ សំដៅដល់ សន្លឹកតែមប្រើសម្រាប់បិទលើទំនិញជាប់អាករពិសេសដើម្បីបញ្ជាក់ថាបានបង់អាករពិសេស។

៩- អតិថិជនក្នុងជំពូកនេះ សំដៅដល់ អាករពិសេស។

មាត្រា ៨៨ .- ទំនិញឬសេវាជាប់អាករពិសេស

ដោយមិនកំណត់ត្រឹមតែដូចខាងក្រោមនេះ ទំនិញឬសេវាដែលជាប់អាករពិសេស៖

១- ទំនិញមួយចំនួនមានជាអាទិ៍៖

ក- ផលិតផលតេលសិលា៖

- ប្រេងសាំង
- ប្រេងម៉ាស៊ូត
- ប្រេងសាំងយន្តហោះ
- ប្រេងអ៊ីល។

ខ- ភេសជ្ជៈ៖

- ភេសជ្ជៈគ្មានជាតិស្ករ មានជាអាទិ៍ ភេសជ្ជៈដែលមានជាតិឧស្ម័ន មានដាក់ស្ករ ឬសារជាតិផ្អែម ឬក្លិនផ្សេងៗ និងភេសជ្ជៈគ្មានជាតិស្ករដទៃទៀត លើកលែងតែទឹកនិងទឹកវ៉េទឹកដោះគោ និងទឹកដមផ្លែឈើឬបន្លែ
- ស្រា
- ស្រាបៀរ
- ភេសជ្ជៈមេរ័យផ្សេងទៀត។

គ- បារី បារីស៊ីហ្គា និងបារីគ្រប់ប្រភេទ។

ឃ- គ្រឿងអេឡិចត្រូនិក។

ង- ទោចក្រយានយន្ត។

ច- ថយន្ត។

ឆ- គ្រឿងបន្លាស់យានយន្ត។

ជ- ផលិតផលប្លាស្ទិក។

ឈ- ផលិតផលគ្រឿងសម្អាង។

ញ- ផលិតផលកញ្ចក់ជាគ្រឿងសំណង់។

ដ- ស៊ីម៉ង់ត៍។

២- សេវាមួយចំនួនមានជាអាទិ៍៖

ក- សេវាទូរគមនាគមន៍។

ខ- សេវាដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរផ្លូវអាកាស។

គ- សេវាលំហែកម្សាន្ត។

៣- រាជរដ្ឋាភិបាលអាចចេញអនុក្រឹត្យកំណត់បន្ថែមឬល្អប្រសើរទំនិញឬសេវាជាប់អាករពិសេសតាមការស្នើសុំរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា ៨៩ .- អត្រាអាករពិសេស

អត្រាអាករពិសេសត្រូវកំណត់ជាអត្រាកាតរយលើតម្លៃទំនិញឬសេវាដែលជាមូលដ្ឋានគិតអាករពិសេស បំផុតមិនកំណត់ទៅលើទម្ងន់ ចំណុះ ទំហំ ឬបរិមាណ។

អត្រាអាករពិសេសត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យតាមការស្នើសុំរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា ៩០ .- មូលដ្ឋានគិតអាករពិសេស

មូលដ្ឋានគិតអាករពិសេសត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា ៩១ .- វិធាននិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងប្រមូលអាករ

វិធាននិងនីតិវិធីនៃការគ្រប់គ្រងប្រមូលអាករពិសេសត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

**ជំពូកទី ៦
អាករសម្រាប់បំភ្លឺសាធារណៈ**

មាត្រា ៩២ .- កម្មវត្ថុនៃអាករ

អាករសម្រាប់បំភ្លឺសាធារណៈត្រូវអនុវត្តលើការផ្គត់ផ្គង់ផលិតផលសុរា មេរ័យ ឬថ្នាំជក់។

មាត្រា ៩៣ .- វិសាលភាពនៃអាករ

អាករសម្រាប់បំភ្លឺសាធារណៈអនុវត្តលើការផ្គត់ផ្គង់នូវផលិតផលសុរា មេរ័យ ឬថ្នាំជក់នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា ៩៤ .- និយមន័យ

វាក្យសព្ទសំខាន់ៗដែលប្រើក្នុងជំពូកនេះ ត្រូវបានកំណត់និយមន័យដូចខាងក្រោម៖

- ១- សុរា សំដៅដល់ ផលិតផលគ្រប់ប្រភេទដែលមានជាតិអាល់កុល។
- ២- មេរ័យ សំដៅដល់ ទឹកស្រវឹងដែលធ្វើឡើងដោយការត្រាំគ្រឿងផ្សំផ្សេងៗ ដែលមានជាអាទិ៍ ស្រាបៀរ ឬភេសជ្ជៈមានជាតិស្រវឹង។
- ៣- ថ្នាំជក់ សំដៅដល់ ផលិតផលទាំងមូលឬមួយផ្នែកដែលធ្វើដោយស្លឹកថ្នាំជក់ជាវត្ថុធាតុដើម ហើយដែលផលិតសម្រាប់យកទៅជក់។
- ៤- អាករ ក្នុងជំពូកនេះ សំដៅដល់ អាករសម្រាប់បំភ្លឺសាធារណៈ។

មាត្រា ៩៥ .- អត្រាអាករ

អត្រាអាករសម្រាប់បំភ្លឺសាធារណៈត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យតាមការស្នើសុំរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា ៩៦ .- មូលដ្ឋានគិតអាករ

មូលដ្ឋានគិតអាករសម្រាប់បំភ្លឺសាធារណៈត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា ៩៧ .- ពេលផ្គត់ផ្គង់

- ១- អាករសម្រាប់បំភ្លឺសាធារណៈត្រូវកំណត់និងត្រូវបង់នៅពេលផ្គត់ផ្គង់ដំបូង។
- ២- វិធាននៃការផ្គត់ផ្គង់ត្រូវអនុវត្តស្របតាមវិធាននៃការផ្គត់ផ្គង់សម្រាប់អាករលើតម្លៃបន្ថែមដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ ដល់កថាខណ្ឌទី៤ នៃមាត្រា៦១ នៃច្បាប់នេះ។

Handwritten signature or mark.

មាត្រា ៩៨ .- កាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ប្រាក់អាករ

បុគ្គលជាប់អាករត្រូវមានកាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ប្រាក់អាករសម្រាប់បំណីសាធារណៈ ជារៀងរាល់ខែយ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី២០នៃខែបន្ទាប់ពីខែដែលផលិតផលត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់។

មាត្រា ៩៩ .- វិធាននិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងប្រមូលអាករ

វិធាននិងនីតិវិធីនៃការគ្រប់គ្រងប្រមូលអាករសម្រាប់បំណីសាធារណៈត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

ជំពូកទី៧ **អាករលើការស្នាក់នៅ**

មាត្រា ១០០ .- កម្មវត្ថុនៃអាករ

អាករលើការស្នាក់នៅត្រូវអនុវត្តលើការផ្គត់ផ្គង់សេវាស្នាក់នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា ១០១ .- វិសាលភាពនៃអាករ

អាករលើការស្នាក់នៅអនុវត្តលើការផ្គត់ផ្គង់សេវាស្នាក់នៅក្នុងសណ្ឋាគារក្នុងព្រះរាជាណាចក្រ កម្ពុជា។

មាត្រា ១០២ .- និយមន័យ

វាក្យសព្ទសំខាន់ៗដែលប្រើក្នុងជំពូកនេះ ត្រូវបានកំណត់និយមន័យដូចខាងក្រោម៖

១- សណ្ឋាគារ សំដៅដល់ ទីកន្លែងផ្គត់ផ្គង់សេវាស្នាក់នៅមានលក្ខណៈជាបន្ទប់ គ្រែ និងមានផ្តល់នូវ សម្បទានិងសេវាផ្សេងៗទៀតទៅតាមប្រភេទទីកន្លែងផ្តល់សេវាស្នាក់នៅនីមួយៗ ដូចជា សណ្ឋាគារ សណ្ឋាគារ អាជ្ញាធរមុន សណ្ឋាគារស្វិត សណ្ឋាគាររើសត ម៉ូតែល ឡូជី បឹងកាឡូ ផ្ទះសំណាក់ឬផ្ទះភ្ញៀវ កន្លែងបោះជំរំ ទេសចរណ៍ និងទីកន្លែងផ្តល់សេវាស្នាក់នៅដទៃទៀតដែលមានលក្ខណៈប្រហាក់ប្រហែល ទោះបីជាដាក់ឈ្មោះ ថាជាអ្វីក៏ដោយ។ ពាក្យ សណ្ឋាគារ មិនរួមបញ្ចូលផ្ទះជួល ឬផ្ទះល្វែងជួលរយៈពេលខ្លីនិងរយៈពេលវែងទេ។

២- អាករ ក្នុងជំពូកនេះ សំដៅដល់ អាករលើការស្នាក់នៅ។

មាត្រា ១០៣ .- អត្រាអាករ

អាករលើការស្នាក់នៅត្រូវកំណត់តាមអត្រា២ (ពីរ) ភាគរយ។

មាត្រា ១០៤ .- មូលដ្ឋានគិតអាករ

មូលដ្ឋានគិតអាករលើការស្នាក់នៅ គឺជាថ្លៃស្នាក់នៅ រួមបញ្ចូលទាំងបន្ទុកផ្សេងៗ ព្រមទាំងពន្ធអាករ តាមរយៈការប្រើប្រាស់អាករលើតម្លៃបន្ថែមនិងអាករលើការស្នាក់នៅខ្លួនឯង។

មាត្រា ១០៥ .- ពេលផ្គត់ផ្គង់

វិធាននៃការផ្គត់ផ្គង់សេវាស្នាក់នៅត្រូវអនុវត្តស្របតាមវិធាននៃការផ្គត់ផ្គង់សេវាសម្រាប់អាករលើ តម្លៃបន្ថែម ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៦១នៃច្បាប់នេះ។

២

មាត្រា ១០៦ .- កាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ប្រាក់អាករ

បុគ្គលជាប់អាករត្រូវមានកាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ប្រាក់អាករលើការស្នាក់នៅជារៀងរាល់ខែយ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី២០នៃខែបន្ទាប់ពីខែដែលសេវាស្នាក់នៅត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់។

មាត្រា ១០៧ .- វិធាននិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងប្រមូលអាករ

វិធាននិងនីតិវិធីនៃការគ្រប់គ្រងប្រមូលអាករលើការស្នាក់នៅត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

ជំពូកទី៨ ពន្ធប៉ាតង់

មាត្រា ១០៨ .- កម្មវត្ថុនៃពន្ធ

ពន្ធប៉ាតង់ គឺជាពន្ធប្រចាំឆ្នាំដែលត្រូវបានកំណត់លើសកម្មភាពអាជីវកម្មនីមួយៗរបស់អ្នកជាប់ពន្ធដោយផ្អែកលើប្រភេទអ្នកជាប់ពន្ធនិងកម្រិតផលរបរ។

មាត្រា ១០៩ .- វិសាលភាពនៃពន្ធ

ពន្ធប៉ាតង់អនុវត្តលើអ្នកជាប់ពន្ធដែលប្រកបអាជីវកម្មនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា ១១០ .- ការលើកលែងពន្ធ

ពន្ធប៉ាតង់ត្រូវបានលើកលែងដូចខាងក្រោម៖

១- ស្ថាប័នរដ្ឋ បេសកកម្មទូតឬក្នុងស៊ីលបរទេស អង្គការអន្តរជាតិ និងទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសរបស់រដ្ឋាភិបាលដទៃទៀត។

២- សកម្មភាពរបស់អង្គការណាមួយដែលត្រូវបានរៀបចំឡើង និងដំណើរការសម្រាប់គោលដៅសុទ្ធសាធ្វើសាសនា សប្បុរសធម៌ វិទ្យាសាស្ត្រ អក្សរសាស្ត្រ ឬអប់រំ និងគ្មានចំណែកណាមួយនៃទ្រព្យប្រាក់ចំណូលត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាផលប្រយោជន៍ឯកជន។

៣- គ្រប់សកម្មភាពអាជីវកម្មដែលមានផលបរិច្ចាគប្រចាំឆ្នាំក្រោមកម្រិតផលបរិច្ចាគរបស់អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាសដូចមានកំណត់ក្នុងមាត្រា៦នៃច្បាប់នេះ។

មាត្រា ១១១ .- អត្រាពន្ធ

អត្រាពន្ធប៉ាតង់ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យតាមការស្នើសុំរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា ១១២ .- កាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ប្រាក់ពន្ធ

ពន្ធប៉ាតង់ត្រូវបង់ក្នុងអំឡុងពេលចាប់ពីថ្ងៃទី១ ខែមករា ដល់ថ្ងៃទី៣១ ខែមីនា ជារៀងរាល់ឆ្នាំ។

២- អ្នកជាប់ពន្ធដែលចាប់ផ្តើមប្រកបអាជីវកម្មក្នុងរយៈពេល៦ (ប្រាំមួយ) ខែដើមឆ្នាំ ត្រូវបង់ប្រាក់ពន្ធប៉ាតង់រៀបចំជាមួយឆ្នាំ ប៉ុន្តែប្រសិនបើចាប់ផ្តើមប្រកបអាជីវកម្មក្នុងរយៈពេល៦ (ប្រាំមួយ) ខែចុងឆ្នាំ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវបង់ប្រាក់ពន្ធប៉ាតង់ពាក់កណ្តាល។

Handwritten signature or mark.

មាត្រា ១១៣ .- សកម្មភាពនិងទីកន្លែងប្រកបអាជីវកម្មជាប់ពន្ធ

សកម្មភាពនិងទីកន្លែងប្រកបអាជីវកម្មជាប់ពន្ធត្រូវកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- ១- អ្នកជាប់ពន្ធដែលមានសកម្មភាពអាជីវកម្មច្រើន ត្រូវបង់ពន្ធប៉ាតង់ផ្សេងគ្នាទៅតាមសកម្មភាពអាជីវកម្មនីមួយៗ។
- ២- សកម្មភាពជាឧបសម្ព័ន្ធនានានៃសកម្មភាពអាជីវកម្ម ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាសកម្មភាពអាជីវកម្មតែមួយ។
- ៣- អ្នកជាប់ពន្ធដែលមានសាខា ឃ្លាំង រោងចក្រ រោងជាង សម្រាប់មុខរបរអាជីវកម្មតែមួយនៅក្នុងរាជធានី ខេត្តតែមួយ ត្រូវបង់ពន្ធប៉ាតង់តែមួយ។
- ៤- អ្នកជាប់ពន្ធដែលមានសកម្មភាពអាជីវកម្មនៅក្នុងរាជធានី ខេត្តផ្សេងគ្នា ត្រូវបង់ពន្ធប៉ាតង់ទៅតាមរាជធានី ខេត្តដែលអាជីវកម្មនោះស្ថិតនៅ។
- ៥- អ្នកជាប់ពន្ធដែលមានសាខា ឃ្លាំង រោងចក្រ រោងជាង សម្រាប់សកម្មភាពអាជីវកម្មតែមួយដែលស្ថិតនៅតាមរាជធានី ខេត្តផ្សេងគ្នា ត្រូវបង់ពន្ធប៉ាតង់អប្បបរមាសម្រាប់ប្រភេទអ្នកជាប់ពន្ធនីមួយៗ ទៅតាមរាជធានី ខេត្តដែលអាជីវកម្មនោះស្ថិតនៅ។
- ៦- ករណីមានការផ្លាស់ប្តូរទីកន្លែងទៅរាជធានី ខេត្តផ្សេង ឬផ្លាស់ប្តូរសកម្មភាពអាជីវកម្មថ្មី ត្រូវបង់ប្រាក់ពន្ធប៉ាតង់ថ្មីម្តងទៀត។

មាត្រា ១១៤ .- បណ្ណពន្ធប៉ាតង់

- ១- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវចេញបណ្ណពន្ធប៉ាតង់ជូនអ្នកជាប់ពន្ធបន្ទាប់ពីប្រាក់ពន្ធប៉ាតង់ត្រូវបានបង់រួចរាល់។
- ២- អ្នកជាប់ពន្ធមានកាតព្វកិច្ចដាក់តាំងបង្ហាញបណ្ណពន្ធប៉ាតង់ដែលមានសុពលភាពនៅតាមទីតាំងប្រកបអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន។

មាត្រា ១១៥ .- វិធាននិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធ

វិធាននិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធប៉ាតង់ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

ជំពូកទី ៩
ពន្ធលើផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយ

មាត្រា ១១៦ .- កម្មវត្ថុនៃពន្ធ

ពន្ធលើផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយត្រូវអនុវត្តលើផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយគ្រប់ប្រភេទ។

មាត្រា ១១៧ .- វិសាលភាពនៃពន្ធ

ពន្ធលើផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយអនុវត្តលើការផ្សព្វផ្សាយតាមគ្រប់រូបភាពទាំងចលនាភាពនិងអចលនភាពនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា ១១៨ .- និយមន័យ

សម្រាប់គោលដៅនៃបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយ ពាក្យ ផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយ សំដៅដល់៖

១- បណ្ណប្រកាសផ្សាយពាណិជ្ជកម្មធ្វើឡើងដោយកៅស៊ូ ក្រដាសធម្មតា កំណាត់ ឬវត្ថុផ្សេងៗ។

២- ស្លាកអាជីវកម្មដ្ឋានសម្រាប់ដាក់សម្គាល់ឈ្មោះ ទីតាំង ទីស្នាក់ការ ការិយាល័យ ឬទីកន្លែងប្រកបអាជីវកម្មនានា។

៣- ផ្ទាំងអក្សរ ឬផ្ទាំងរូបភាពសម្រាប់គោលបំណងពាណិជ្ជកម្ម។

មាត្រា ១១៩ .- ការលើកលែងពន្ធ

ពន្ធលើផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយត្រូវបានលើកលែងចំពោះផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយក្នុងគោលបំណងមិនស្វែងរកប្រាក់ចំណេញដូចខាងក្រោម៖

១- ស្លាករបស់ស្ថាប័នរដ្ឋ។

២- ស្លាករបស់ស្ថានទូតឬស្ថានកុងស៊ុលបរទេស អង្គការជាតិនិងអង្គការអន្តរជាតិ និងទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសរបស់រដ្ឋាភិបាលដទៃទៀត អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលនិងសមាគមនានា។

៣- ផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយដែលមានគោលដៅអប់រំសង្គមជាប្រយោជន៍សាធារណៈ មានជាអាទិ៍ការថែរក្សានិងការពារបរិស្ថាន ការបញ្ឈប់អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ការការពារធនធានធម្មជាតិ ការអប់រំចរាចរណ៍ និងការអប់រំសុខភាព។

មាត្រា ១២០ .- អត្រាពន្ធនិងមូលដ្ឋានគិតពន្ធ

អត្រាពន្ធនិងមូលដ្ឋានគិតពន្ធលើផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យតាមការស្នើសុំរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា ១២១ .- កាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ប្រាក់ពន្ធ

ពន្ធលើផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយត្រូវបង់ក្នុងអំឡុងពេលចាប់ពីថ្ងៃទី១ ខែមករា ដល់ថ្ងៃទី៣១ ខែមីនា ជារៀងរាល់ឆ្នាំ។

មាត្រា ១២២ .- ការខកខានមិនបានដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ប្រាក់ពន្ធ

ប្រសិនបើអ្នកជាប់ពន្ធមិនបានបង់ពន្ធលើផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយដូចមានចែងក្នុងជំពូកនេះ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចមិនត្រូវចេញលិខិតអនុញ្ញាតទាក់ទិននឹងស្លាកឬផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយដែលមិនទាន់បានបង់ពន្ធលើផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយឡើយ។

មាត្រា ១២៣ .- វិធាននិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធ

វិធាននិងនីតិវិធីនៃការគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធលើផ្ទាំងផ្សព្វផ្សាយត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

ជំពូកទី១០
ពន្ធលើប្រតិបត្តិការប្រេងកាតនិងធនធានរ៉ែ
ផ្នែកទី១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១២៤ .- កម្មវត្ថុនៃពន្ធ

ពន្ធលើប្រតិបត្តិការប្រេងកាតនិងធនធានរ៉ែអនុវត្តលើការធ្វើប្រតិបត្តិការប្រេងកាតនិងធនធានរ៉ែនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា ១២៥ .- វិសាលភាពនៃពន្ធ

បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើប្រតិបត្តិការប្រេងកាតនិងធនធានរ៉ែអនុវត្តលើប្រតិបត្តិការប្រេងកាតនិងធនធានរ៉ែនៅក្នុងបូរណភាពទឹកដីនិងអធិបតេយ្យនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា រួមទាំងបាតសមុទ្រនិងស្រទាប់ដីក្រោមបាតសមុទ្រនៃតំបន់សេដ្ឋកិច្ចផ្តាច់មុខនិងតំបន់ខ្ពង់រាបបាតសមុទ្រ ព្រមទាំងតំបន់ផ្សេងៗទៀតដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាមានសិទ្ធិអធិបតេយ្យ។

មាត្រា ១២៦ .- និយមន័យ

វាក្យសព្ទសំខាន់ៗដែលប្រើក្នុងជំពូកនេះ ត្រូវបានកំណត់និយមន័យដូចខាងក្រោម៖

១- សម្រាប់គោលដៅនៃប្រតិបត្តិការប្រេងកាត៖

- ក- ប្រេងកាត សំដៅដល់ ប្រេងនៅ ឧស្ម័នធម្មជាតិ និងអ៊ីដ្រូកាបូផ្សេងៗទៀត ទោះបីជាស្ថិតក្នុងសភាពរឹង រាវ ឧស្ម័ន ស្ថានភាពធម្មជាតិ និងរាល់សារធាតុផ្សេងៗទៀតដែលជាសមាសធាតុផ្សំជាមួយអ៊ីដ្រូកាបូននោះ។
- ខ- កិច្ចព្រមព្រៀងប្រេងកាត សំដៅដល់ កិច្ចសន្យាបែងចែកផលប្រេងកាត ឬទម្រង់កិច្ចសន្យាណាមួយដែលត្រូវបានផ្តល់ឱ្យក្រោមច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងប្រេងកាតនិងផលិតផលប្រេងកាត និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធរវាងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានិងអ្នកជាប់ពន្ធពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីធ្វើប្រតិបត្តិការប្រេងកាត។
- គ- ប្រតិបត្តិការប្រេងកាត សំដៅដល់ រាល់សកម្មភាពស្វែងរករក អភិវឌ្ឍន៍ និងផលិតប្រេងកាតដែលបានធ្វើឡើងនៅក្នុងតំបន់ចុះកិច្ចព្រមព្រៀងប្រេងកាត ស្របតាមកិច្ចព្រមព្រៀងប្រេងកាត។
- ឃ- តំបន់ចុះកិច្ចព្រមព្រៀង សំដៅដល់ តំបន់ដែលជាកម្មវត្ថុនៃកិច្ចព្រមព្រៀងប្រេងកាត ដែលបានអនុញ្ញាតផ្តល់ឱ្យពីដំបូង រួមបញ្ចូលទាំងផ្នែកណាមួយនៃតំបន់នោះដែលត្រូវបានប្រគល់សងវិញ ដោយអនុលោមទៅតាមកិច្ចព្រមព្រៀងប្រេងកាត។
- គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ សំដៅដល់ ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ កម្មវិធីការងារអភិវឌ្ឍន៍ និងសកម្មភាពការងារអភិវឌ្ឍន៍នានា ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ធ្វើផលិតកម្មប្រេងកាតនៅក្នុងតំបន់ចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលបានយល់ព្រមដោយស្ថាប័ន។

Handwritten signature or mark.

- ច- ផែនការបិទការដ្ឋាននិងស្ដារបរិស្ថានឡើងវិញ សំដៅដល់ ផែនការបិទការដ្ឋាននិងស្ដារបរិស្ថានឡើងវិញរបស់អ្នកជាប់ពន្ធដែលបានយល់ព្រមដោយស្ថាប័នក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងប្រេងកាត ស្របតាមច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងប្រេងកាតនិងផលិតផលប្រេងកាត។
- ឆ- ចំណាយបុរេសនា សំដៅដល់ ចំណាយក្នុងការស្វែងរករកដើម្បីកំណត់សក្តានុពលភូគព្ភសាស្ត្រប្រេងកាតជំហានដំបូងដោយមិនមានសិទ្ធិធ្វើការអភិវឌ្ឍនិងផលិតកម្ម។
- ជ- ចំណាយស្វែងរករក សំដៅដល់ ចំណាយក្នុងការអង្កេតផ្នែកភូគព្ភសាស្ត្រ សិលាវិទ្យារូបភូគព្ភសាស្ត្រ គឺមីភូគព្ភសាស្ត្រ ឋានលេខា ចំណាយវិភាគទិន្នន័យ ចំណាយទស្សនាទានវិស្វកម្មមុនពេលអភិវឌ្ឍន៍ ចំណាយលើការខ្វែងស្វែងរករក ខ្វែងវាយតម្លៃ ការសិក្សាលើសមិទ្ធិលទ្ធភាព ផលប៉ះពាល់បរិស្ថាន ចំណាយរដ្ឋបាលទូទៅ និងចំណាយផ្សេងៗទៀតដែលកើតឡើងនៅក្នុងប្រតិបត្តិការប្រេងកាត ដើម្បីកំណត់វត្តមាន ទីតាំង បរិមាណ និងគុណភាពនៃជម្រកធនធានប្រេងកាត។
- ឈ- ចំណាយអភិវឌ្ឍន៍ សំដៅដល់ ចំណាយដែលបានកើតឡើងបន្ទាប់ពីស្ថាប័នបានយល់ព្រមចំពោះគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីសាងសង់មធ្យោបាយផលិតកម្មសម្រាប់ប្រតិបត្តិការប្រេងកាតមានជាអាទិ៍ការរៀបចំទីតាំង ការខ្វែងអណ្តូង ការសាងសង់អណ្តូងសម្រាប់ផលិតកម្ម និងការសាងសង់បំពង់បង្ហូរប្រេងកាតដែលជាមធ្យោបាយផលិតកម្ម ការចំណាយលើការទិញទ្រព្យប្រើនិងទ្រព្យអរូបី ព្រមទាំងសកម្មភាពទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការអភិវឌ្ឍរបស់អ្នកចុះកិច្ចព្រមព្រៀងប្រេងកាត ស្របតាមលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងក្នុងលិខិតអនុញ្ញាតផលិតកម្មចេញដោយស្ថាប័ន។
- ញ- ប្រាក់បម្រុងសម្រាប់ចំណាយបិទការដ្ឋាននិងស្ដារបរិស្ថានឡើងវិញ សំដៅដល់ ប្រាក់បម្រុងដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យកាត់កងជាមុនសម្រាប់ចំណាយបិទការដ្ឋាននិងស្ដារបរិស្ថានឡើងវិញស្របតាមផែនការនិងលក្ខខណ្ឌកំណត់ដោយស្ថាប័ន។
- ដ- ចំណាយសរុបសម្រាប់បិទការដ្ឋាននិងស្ដារបរិស្ថានឡើងវិញ សំដៅដល់ ចំណាយសរុបសម្រាប់បិទការដ្ឋាននិងស្ដារបរិស្ថានឡើងវិញនៅក្នុងតំបន់ចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដែលបានយល់ព្រមដោយស្ថាប័នតាមគម្រោងបិទការដ្ឋាននិងស្ដារបរិស្ថានឡើងវិញរបស់អ្នកជាប់ពន្ធស្របតាមកិច្ចព្រមព្រៀងប្រេងកាត។
- ប- ពេលចាប់ផ្តើមផលិតកម្មពាណិជ្ជកម្ម សំដៅដល់ ពេលដែលអ្នកជាប់ពន្ធចាប់ផ្តើមធ្វើផលិតកម្មពាណិជ្ជកម្មស្របតាមការកំណត់ក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងប្រេងកាតឬការកំណត់ដោយស្ថាប័ន។

២- សម្រាប់គោលដៅនៃប្រតិបត្តិការធនធានរ៉ែ៖

- ក- ធនធានរ៉ែ សំដៅដល់ សារធាតុទាំងឡាយ ទោះបីជាក្នុងទម្រង់រឹង រាវ ឧស្ម័ន ដែលកើតឡើងដោយធម្មជាតិតាមដំណើរវិវត្តភូគព្ភសាស្ត្រ ឬជាលទ្ធផលនៃការជីកយកពីក្នុងដីលើដី ក្នុងសមុទ្រ ក្រោមបាតសមុទ្រ មានជាអាទិ៍ ត្បូងថ្ម ធុងថ្ម រ៉ែអលោហៈ រ៉ែលោហៈ ទឹកខនិជ ថ្ម ក្រួស ខ្សាច់ និងដីឥដ្ឋ។ ពាក្យ ធនធានរ៉ែ មិនរាប់បញ្ចូលប្រេងកាតដូចមានចែងក្នុងវាក្យខណ្ឌ ក នៃកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះទេ។

[Handwritten signature]

- ខ- អាជ្ញាបណ្ណធនធានរ៉ែ សំដៅដល់ លិខិតអនុញ្ញាតដែលផ្តល់សិទ្ធិឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធ ដោយស្ថាប័នដើម្បីធ្វើប្រតិបត្តិការធនធានរ៉ែ។
- គ- ប្រតិបត្តិការធនធានរ៉ែ សំដៅដល់ សកម្មភាពទាំងឡាយដែលបានអនុញ្ញាតក្រោមលិខិតអនុញ្ញាត ឬអាជ្ញាបណ្ណធនធានរ៉ែ។ ប្រតិបត្តិការធនធានរ៉ែត្រូវបានបែងចែកជាដំណាក់កាលបុរេសនា ដំណាក់កាលស្វែងរករក និងដំណាក់កាលអាជីវកម្មធនធានរ៉ែ។
- ឃ- ដែនអាជ្ញាបណ្ណ សំដៅដល់ ដែនដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើប្រតិបត្តិការធនធានរ៉ែនិងជាកម្មវត្ថុនៃអាជ្ញាបណ្ណ រួមបញ្ចូលទាំងផ្នែកណាមួយនៃដែនដែលត្រូវបានបោះបង់ចោលដោយអនុលោមទៅតាមអាជ្ញាបណ្ណធនធានរ៉ែនោះ។
- ង- ដែនការបិទការដ្ឋានរ៉ែនិងការស្តារបរិស្ថានឡើងវិញ សំដៅដល់ ដែនការស្តារបរិស្ថានរបស់អ្នកជាប់ពន្ធដែលបានយល់ព្រមដោយស្ថាប័នក្រោមអាជ្ញាបណ្ណធនធានរ៉ែ។ ការស្តារការដ្ឋានរួមបញ្ចូលទាំងការលុបអណ្តូងរ៉ែ ការដាំដើមឈើឡើងវិញ ការសម្អាតនានាក្នុងដែនអាជ្ញាបណ្ណ។
- ច- ចំណាយបុរេសនា សំដៅដល់ ចំណាយដែលទាក់ទិននឹងការស្វែងរករកជំហានដំបូងនៅស្រទាប់ដីលើដោយប្រើប្រាស់ឧបករណ៍សាមញ្ញដែលមានការប៉ះពាល់បន្តិចបន្តួចដល់ផ្ទៃដីដើម្បីកំណត់វត្តមានធនធានរ៉ែ។
- ឆ- ចំណាយស្វែងរករក សំដៅដល់ ចំណាយក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវក្នុងបំណងរកឱ្យឃើញធ្វើតេស្តសន្ទស្សន៍រ៉ែ ដើម្បីកំណត់សក្តានុពល ទំហំ គុណភាព បរិមាណ ព្រមទាំងលទ្ធភាពសេដ្ឋកិច្ចអាជីវកម្មតាមរយៈការធ្វើបុរេសនា ការស្រាវជ្រាវភូគព្ភសាស្ត្រ រូបភូគព្ភសាស្ត្រ និងគីមីភូគព្ភសាស្ត្រ ការដឹកកាយ ការខ្វែង ការដឹកជញ្ជូន និងការធ្វើវិភាគដី ដីល្បាប់ ទឹក ថ្ម និងគំរូរ៉ែផ្សេងៗទៀត ព្រមទាំងចំណាយរដ្ឋបាលទូទៅ និងចំណាយផ្សេងៗទៀតដែលកើតឡើងនៅក្នុងប្រតិបត្តិការធនធានរ៉ែ ដើម្បីកំណត់វត្តមាន ទីតាំង បរិមាណ និងគុណភាពនៃជម្រកធនធានរ៉ែ។
- ជ- ចំណាយអភិវឌ្ឍន៍ សំដៅដល់ ចំណាយដែលបានកើតឡើងដើម្បីអភិវឌ្ឍជម្រកធនធានរ៉ែឱ្យចាប់ផ្តើមដំណើរការផលិតកម្មពាណិជ្ជកម្មបាន មានជាអាទិ៍ការគូសប្លង់ ការសាងសង់ការដំឡើងបឋមភណ្ឌសម្រាប់ផលិតកម្ម ការធ្វើអណ្តូងផលិតកម្ម ការខ្វែងអណ្តូងផលិតកម្ម និងព្រមទាំងសកម្មភាពទាំងឡាយណាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការអភិវឌ្ឍរបស់អ្នកជាប់ពន្ធស្របតាមលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងក្នុងលិខិតអនុញ្ញាតផលិតកម្មចេញដោយស្ថាប័ន។
- ឈ- ប្រាក់បម្រុងសម្រាប់ចំណាយស្តារការដ្ឋានរ៉ែ សំដៅដល់ ប្រាក់បម្រុងដែលអនុញ្ញាតឱ្យកាត់កងជាមុនសម្រាប់ចំណាយស្តារការដ្ឋានឡើងវិញដែលនឹងត្រូវបានធ្វើឡើងស្របតាមផែនការស្តារការដ្ឋាន។
- ញ- ចំណាយសរុបដែលបានយល់ព្រមសម្រាប់ស្តារការដ្ឋានរ៉ែ សំដៅដល់ ចំណាយសរុបសម្រាប់ស្តារការដ្ឋានឡើងវិញនៅក្នុងដែនទទួលអាជ្ញាបណ្ណដែលបានយល់ព្រមដោយស្ថាប័នតាមផែនការស្តារការដ្ឋានរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ស្របតាមអាជ្ញាបណ្ណឬកិច្ចព្រមព្រៀងវិនិយោគទុនធនធានរ៉ែ ច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីធនធានរ៉ែ។
- ដ- ចំណាយចាប់ផ្តើមផលិតកម្មពាណិជ្ជកម្ម សំដៅដល់ ពេលដែលអ្នកជាប់ពន្ធចាប់ផ្តើមធ្វើផលិតកម្មពាណិជ្ជកម្មស្របតាមការកំណត់ក្នុងអាជ្ញាបណ្ណធនធានរ៉ែ។

៣. សម្រាប់គោលដៅនៃជំពូកនេះ៖

- ក- អ្នកជាប់ពន្ធ សំដៅដល់ រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលបានចុះកិច្ចព្រមព្រៀងប្រេងកាតជាមួយនឹងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ឬដែលទទួលបានអាជ្ញាបណ្ណធនធានរ៉ែ។
- ខ- ស្ថាប័ន សំដៅដល់ ក្រសួងរ៉ែនិងថាមពល ឬស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាលដែលទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងវិស័យប្រេងកាតឬគ្រប់គ្រងវិស័យរ៉ែ។

ផ្នែកទី២

អត្រាពន្ធលើប្រាក់ចំណូល

មាត្រា១២៧.- អត្រាពន្ធលើប្រាក់ចំណូល

១- អ្នកជាប់ពន្ធដែលធ្វើប្រតិបត្តិការប្រេងកាត និងអ្នកជាប់ពន្ធដែលធ្វើប្រតិបត្តិការធនធានរ៉ែ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១២៦នៃច្បាប់នេះ ត្រូវជាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលតាមអត្រា៣០ (សាមសិប) ភាគរយនៃប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ។ សម្រាប់គោលដៅនៃច្បាប់នេះ ពាក្យ ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធ សំដៅដល់ប្រាក់ចំណូលសុទ្ធដែលបានមកពីការយកចំណូលដុលសម្រេចបានពីប្រតិបត្តិការប្រេងកាតឬធនធានរ៉ែ ដកចំណាយនានាដែលអនុញ្ញាតដោយច្បាប់នេះ។

២- បន្ថែមលើអត្រាពន្ធដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវជាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលលើសកម្រិតតាមអត្រាកំណើនតាមថ្នាក់ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី៣នៃមាត្រានេះ ដោយផ្អែកលើសមាមាត្រនៃប្រាក់ចំណូលលើសកម្រិត។ សមាមាត្រនៃប្រាក់ចំណូលលើសកម្រិតនៃឆ្នាំជាប់ពន្ធចរន្តណាមួយ គឺជាផលចែករវាងទឹកប្រាក់បូកបង្គរនៃចំណូល និងទឹកប្រាក់បូកបង្គរនៃចំណាយពីប្រតិបត្តិការប្រេងកាត ឬធនធានរ៉ែមកទល់នឹងឆ្នាំជាប់ពន្ធចរន្តនោះ។

៣- អត្រាពន្ធលើប្រាក់ចំណូលលើសកម្រិតមានដូចក្នុងតារាងខាងក្រោម៖

ថ្នាក់	សមាមាត្រនៃប្រាក់ចំណូលលើសកម្រិត				អត្រាពន្ធលើប្រាក់ចំណូលលើសកម្រិត
១			ដល់	១,៣	០ (សូន្យ) ភាគរយ
២	លើសពី	១,៣	ដល់	១,៦	១០ (ដប់) ភាគរយ
៣	លើសពី	១,៦	ដល់	២	២០ (ម្ភៃ) ភាគរយ
៤	លើសពី	២	ឡើងទៅ		៣០ (សាមសិប) ភាគរយ

៤- អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវបានលើកលែងពីការបង់ពន្ធអប្បបរមាដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២៤នៃច្បាប់នេះ។

ផ្នែកទី៣

ការកាត់កង

មាត្រា១២៨.- គោលការណ៍និងកំហិតនៃការកាត់កងចំណាយ

១- អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យគណនាប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធដោយធ្វើការកាត់កងចំណាយ ឆ្នាំនីមួយៗមានចែងក្នុងមាត្រា១២៩ ដល់មាត្រា១៣៣នៃច្បាប់នេះ នៅដំណាច់ឆ្នាំជាប់ពន្ធដែលសកម្មភាព ផលិតកម្មណាមួយបានកើតឡើង រួមទាំងចំណាយចរន្តពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធនីមួយៗ។

២- ចំណាយដែលទាក់ទងនឹងប្រតិបត្តិការប្រេងកាតឬធនធានរ៉ែនៅក្នុងតំបន់ចុះកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយ ឬដែនអាជ្ញាបណ្ណណាមួយសម្រាប់ធ្វើជាប់ពន្ធនាមួយ ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យកាត់កងតែពីប្រាក់ចំណូលដុលសរុបពីប្រតិបត្តិការប្រេងកាតឬធនធានរ៉ែក្នុងតំបន់ចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ឬដែនអាជ្ញាបណ្ណនៃធ្វើជាប់ពន្ធនោះប៉ុណ្ណោះ។

៣- ប្រសិនបើនៅក្នុងធ្វើជាប់ពន្ធនាមួយ ចំណាយសរុបដែលទាក់ទងនឹងប្រតិបត្តិការប្រេងកាតឬធនធានរ៉ែនៅក្នុងតំបន់ចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ឬដែនអាជ្ញាបណ្ណលើសពីចំណូលដុលសរុបដែលនាំឱ្យមានលទ្ធផលខាតបង់ ការខាតបង់ត្រូវបានចាត់ទុកជាបន្ទុកសម្រាប់កាត់កងពីប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធដែលសម្រេចបានក្នុងធ្វើជាប់ពន្ធបន្ទាប់។ ប្រសិនបើប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធនោះមិនគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់កាត់កងជាស្ថាពរទេ ចំណែកនៃការខាតបង់ដែលនៅសេសសល់ត្រូវយោងទៅធ្វើជាប់ពន្ធបន្តបន្ទាប់រហូតដល់ធ្វើជាប់ពន្ធទី១០(ដប់)។ ក្នុងករណីដែលមានការខាតបង់លើសពី១(មួយ) ធ្វើ ការយោងការខាតបង់ត្រូវអនុវត្តតាមលំដាប់ធ្វើដែលការខាតបង់ទាំងឡាយបានកើតឡើង។

៤- ការខាតបង់ដែលកើតមានឡើងក្នុងតំបន់ចុះកិច្ចព្រមព្រៀងឬដែនអាជ្ញាបណ្ណណាមួយ មិនអាចយោងយកទៅកាត់កងក្នុងតំបន់ចុះកិច្ចព្រមព្រៀងឬដែនអាជ្ញាបណ្ណដទៃទៀតឡើយ។

មាត្រា ១២៩ .- ចំណាយការប្រាក់

អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យកាត់កងចំណាយការប្រាក់តាមវិធានសមាមាត្របំណុល៣(បី) ធៀបនឹងដើមទុន១(មួយ)។

មាត្រា ១៣០ .- ប្រាក់បម្រុងសម្រាប់ចំណាយបិទការដ្ឋាននិងស្ដារបរិស្ថានឡើងវិញ ឬចំណាយស្ដារការដ្ឋាន

ប្រាក់បម្រុងសម្រាប់ចំណាយបិទការដ្ឋាននិងស្ដារបរិស្ថានឡើងវិញ ឬចំណាយស្ដារការដ្ឋាន ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- សម្រាប់ប្រតិបត្តិការប្រេងកាត៖

ក- ប្រសិនបើអ្នកជាប់ពន្ធមានផែនការបិទការដ្ឋាននិងស្ដារបរិស្ថានឡើងវិញដែលបានយល់ព្រមដោយស្ថាប័ន ទឹកប្រាក់ដែលបានតម្រូវឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធបង់ចូលមូលនិធិសម្រាប់ចំណាយបិទការដ្ឋាននិងស្ដារបរិស្ថានឡើងវិញ ត្រូវបានចាត់ទុកជាប្រាក់បម្រុងសម្រាប់ចំណាយបិទការដ្ឋាននិងស្ដារបរិស្ថានឡើងវិញ។ ប្រាក់បម្រុងនេះ ត្រូវបានអនុញ្ញាតជាសំវិធានធន និងត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យកាត់កងក្នុងធ្វើជាប់ពន្ធ ដើម្បីគណនាប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធ។ ក្នុងករណីអ្នកជាប់ពន្ធគ្មានផែនការបិទការដ្ឋាននិងស្ដារបរិស្ថានឡើងវិញដែលបានយល់ព្រមដោយស្ថាប័នទេ ប្រាក់បម្រុងតាមកថាខណ្ឌនេះមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឡើយ។

ខ- ប្រាក់បម្រុងសម្រាប់ចំណាយបិទការដ្ឋាននិងស្ដារបរិស្ថានឡើងវិញ ត្រូវបានគណនាដោយផ្អែកទៅតាមចំណាយសរុបដែលបានយល់ព្រមដោយស្ថាប័នសម្រាប់បិទការដ្ឋាននិងស្ដារបរិស្ថានឡើងវិញ។ ប្រាក់បម្រុងសម្រាប់ចំណាយបិទការដ្ឋាននិងស្ដារបរិស្ថានឡើងវិញក្នុងធ្វើនីមួយៗ និងធ្វើដែលប្រាក់បម្រុងត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចាប់ផ្ដើមកាត់កង ត្រូវកំណត់តាមផែនការបិទការដ្ឋាននិងស្ដារបរិស្ថានឡើងវិញ។

គ- ប្រសិនបើចំណាយសរុបជាក់ស្តែងនៃការបិទការដ្ឋាននិងស្តារបរិស្ថានឡើងវិញមានចំនួន លើសពីចំនួនសរុបនៃទឹកប្រាក់បម្រុងសម្រាប់ចំណាយបិទការដ្ឋាននិងស្តារបរិស្ថានឡើងវិញ ចំនួនលើសនោះត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យកាត់កងពីប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធប្រចាំឆ្នាំ។

ឃ- ប្រសិនបើនៅចុងបញ្ចប់នៃការបិទការដ្ឋាននិងស្តារបរិស្ថានឡើងវិញចំណាយសរុបជាក់ស្តែង នៃការបិទការដ្ឋាននិងស្តារបរិស្ថានឡើងវិញមានចំនួនតិចជាងចំនួនសរុបនៃទឹកប្រាក់បម្រុង សម្រាប់ចំណាយបិទការដ្ឋាននិងស្តារបរិស្ថានឡើងវិញ ចំនួនលម្អៀងនោះត្រូវគិតបញ្ចូល ក្នុងប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធដែលបិទការដ្ឋាននិងស្តារបរិស្ថានឡើងវិញនោះ បានបញ្ចប់។

២- សម្រាប់ប្រតិបត្តិការធនធានវ៉ែ:

ក- ប្រសិនបើអ្នកជាប់ពន្ធមានផែនការបិទការដ្ឋានវ៉ែនិងស្តារបរិស្ថានឡើងវិញដែលបាន យល់ព្រមដោយស្ថាប័ន ទឹកប្រាក់ដែលបានតម្រូវឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធបង់ចូលមូលនិធិសម្រាប់ ចំណាយស្តារការដ្ឋាន ត្រូវបានចាត់ទុកជាប្រាក់បម្រុងសម្រាប់ចំណាយបិទការដ្ឋានវ៉ែនិង ស្តារបរិស្ថានឡើងវិញ។ ប្រាក់បម្រុងនេះ ត្រូវបានអនុញ្ញាតជាសំវិធានធន និងត្រូវបាន អនុញ្ញាតឱ្យកាត់កងក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធដើម្បីគណនាប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធ។ ក្នុងករណី អ្នកជាប់ពន្ធគ្មានផែនការបិទការដ្ឋានវ៉ែនិងស្តារបរិស្ថានឡើងវិញដែលបានយល់ព្រមដោយ ស្ថាប័នទេ ប្រាក់បម្រុងតាមកថាខណ្ឌនេះ មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឡើយ។

ខ- ប្រាក់បម្រុងសម្រាប់ចំណាយស្តារការដ្ឋាន ត្រូវបានគណនាដោយផ្អែកទៅតាមចំណាយ សរុបដែលបានយល់ព្រមដោយស្ថាប័នសម្រាប់បិទការដ្ឋានវ៉ែនិងស្តារបរិស្ថានឡើងវិញ។ ប្រាក់បម្រុងសម្រាប់ចំណាយស្តារការដ្ឋានក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ និងឆ្នាំដែលប្រាក់បម្រុងត្រូវបាន អនុញ្ញាតឱ្យចាប់ផ្តើមកាត់កង ត្រូវកំណត់តាមផែនការបិទការដ្ឋានវ៉ែនិងការស្តារបរិស្ថាន ឡើងវិញ។

គ- ប្រសិនបើចំណាយសរុបជាក់ស្តែងនៃការបិទការដ្ឋានវ៉ែនិងស្តារបរិស្ថានឡើងវិញមានចំនួន លើសពីចំនួនសរុបនៃទឹកប្រាក់បម្រុងសម្រាប់ចំណាយស្តារការដ្ឋាន ចំនួនលើសនោះត្រូវបាន អនុញ្ញាតឱ្យកាត់កងពីប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធប្រចាំឆ្នាំ។

ឃ- ប្រសិនបើនៅចុងបញ្ចប់នៃការបិទការដ្ឋានវ៉ែនិងស្តារបរិស្ថានឡើងវិញ ចំណាយសរុប ជាក់ស្តែងនៃការបិទការដ្ឋានវ៉ែនិងស្តារបរិស្ថានឡើងវិញមានចំនួនតិចជាងចំនួនសរុបនៃ ទឹកប្រាក់បម្រុងសម្រាប់ចំណាយស្តារការដ្ឋាន ចំនួនលម្អៀងនោះត្រូវគិតបញ្ចូលក្នុងប្រាក់ ចំណូលជាប់ពន្ធសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធដែលការបិទការដ្ឋានវ៉ែនិងការស្តារបរិស្ថានឡើងវិញនោះ បានបញ្ចប់។

ផ- វ៉ែននិងនីតិវិធីនៃការគ្រប់គ្រងប្រាក់បម្រុងសម្រាប់ចំណាយបិទការដ្ឋាននិងស្តារបរិស្ថានឡើងវិញ ប្រើប្រាស់ស្តារការដ្ឋាន ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរួមរវាងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុនិងស្ថាប័ន។

មាត្រា ១៣១ .- វិធីវិលស

វិធីវិលសត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវធ្វើវិលសចំណាយបុរេសនា ចំណាយស្វែងរករុករក និងចំណាយអភិវឌ្ឍន៍តាមវិធីវិលសស្មើភាគតាមមាត្រា ១៣២ នៃច្បាប់នេះ។ អ្នកជាប់ពន្ធមិនត្រូវធ្វើវិលសចំណាយបុរេសនា ចំណាយស្វែងរករុករក និងចំណាយអភិវឌ្ឍន៍តាមមាត្រា ១៥ នៃច្បាប់នេះទេ។

២- ចំពោះទ្រព្យរូបីនិងទ្រព្យអរូបីក្រៅពីចំណាយបុរេសនា ចំណាយស្វែងរករុករក និងចំណាយអភិវឌ្ឍន៍ដែលបានទិញឬបានបង្កើតក្រោយពេលចាប់ផ្តើមធ្វើផលិតកម្មពាណិជ្ជកម្មក្នុងតំបន់ចុះកិច្ចព្រមព្រៀងឬដែនអាជ្ញាបណ្ណ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវធ្វើវិលសទ្រព្យរូបីតាមវាក្យខណ្ឌ ក ដល់វាក្យខណ្ឌ យ នៃកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា ១៣ នៃច្បាប់នេះ និងធ្វើវិលសទ្រព្យអរូបីតាមមាត្រា ១៤ នៃច្បាប់នេះ។

មាត្រា ១៣២ .- វិលសស្មើភាគ

វិលសស្មើភាគសម្រាប់ប្រតិបត្តិការប្រេងកាតនិងធនធានរ៉ែ ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- សម្រាប់ប្រតិបត្តិការប្រេងកាត៖

ក- អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវធ្វើវិលសចំណាយបុរេសនា និងចំណាយស្វែងរករុករកតាមវិធីវិលសស្មើភាគតាមអាយុកាលរំពឹងទុកនៃផលិតកម្មពាណិជ្ជកម្មក្រោមគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ឬ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំដោយជ្រើសរើសយកជម្រើសណាមួយដែលតិចជាង។

ខ- អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវធ្វើវិលសចំណាយអភិវឌ្ឍន៍តាមវិធីវិលសស្មើភាគតាមអាយុកាលរំពឹងទុកនៃផលិតកម្មពាណិជ្ជកម្មរបស់មធ្យោបាយផលិតកម្មនីមួយៗក្រោមគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ឬ ១០ (ដប់) ឆ្នាំ សម្រាប់ប្រតិបត្តិការប្រេងកាតដោយជ្រើសរើសយកជម្រើសណាមួយដែលតិចជាង។

គ- ក្នុងករណីអាយុកាលរំពឹងទុកនៃផលិតកម្មពាណិជ្ជកម្មរបស់មធ្យោបាយផលិតកម្មណាមួយក្រោមគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ត្រូវបានកែប្រែ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវធ្វើការកែតម្រូវការធ្វើវិលសចំណាយបុរេសនា ចំណាយស្វែងរករុករក និងចំណាយអភិវឌ្ឍន៍ដែលនៅសល់តាមអាយុកាលរំពឹងទុកដែលកែប្រែ ដោយមិនត្រូវឱ្យលើសពីអាយុកាលវិលសតាមវាក្យខណ្ឌ ក និងវាក្យខណ្ឌ ខ នៃកថាខណ្ឌនេះឡើយ។

២- សម្រាប់ប្រតិបត្តិការធនធានរ៉ែ៖

ក- អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវធ្វើវិលសចំណាយបុរេសនា និងចំណាយស្វែងរករុករកតាមវិធីវិលសស្មើភាគតាមអាយុកាលរំពឹងទុកនៃផលិតកម្មពាណិជ្ជកម្មក្រោមគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ឬ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំដោយជ្រើសរើសយកជម្រើសណាមួយដែលតិចជាង។

ខ- អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវធ្វើវិលសចំណាយអភិវឌ្ឍន៍តាមវិធីវិលសស្មើភាគតាមអាយុកាលរំពឹងទុកនៃផលិតកម្មពាណិជ្ជកម្មក្រោមគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ឬ៧ (ប្រាំពីរ) ឆ្នាំ ដោយជ្រើសរើសយកជម្រើសណាមួយដែលតិចជាង។

- គ- ក្នុងករណីអាយុកាលរំពឹងទុកនៃផលិតកម្មពាណិជ្ជកម្មក្រោមគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ត្រូវបានកែប្រែ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវធ្វើការកែតម្រូវការធ្វើរំលស់ចំណាយបុរេសនា ចំណាយស្វែងរករក និងចំណាយអភិវឌ្ឍន៍ដែលនៅសល់តាមអាយុកាលរំពឹងទុកដែលកែប្រែ ដោយមិនត្រូវឱ្យលើសពីអាយុកាលរំលស់តាមវាក្យខណ្ឌ ក និងវាក្យខណ្ឌ ខ នៃកថាខណ្ឌនេះឡើយ។
- ឃ- ក្នុងករណីអ្នកជាប់ពន្ធមានគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ដែលមានរយៈពេលតិចជាង១(មួយ)ឆ្នាំ ចំណាយអភិវឌ្ឍន៍នេះអាចបញ្ចូលទៅធ្វើរំលស់ក្នុងចំណាយបុរេសនានិងចំណាយស្វែងរករក។

មាត្រា១៣៣ .- ពេលធ្វើរំលស់

ពេលធ្វើរំលស់ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវធ្វើរំលស់ចំណាយបុរេសនា ចំណាយស្វែងរករក និងចំណាយអភិវឌ្ឍន៍ដែលបានកើតឡើងមុនពេលចាប់ផ្តើមធ្វើផលិតកម្មពាណិជ្ជកម្មដំបូងនៅដំណាច់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ ដែលអ្នកជាប់ពន្ធចាប់ផ្តើមធ្វើផលិតកម្មពាណិជ្ជកម្មដំបូងក្នុងតំបន់ចុះកិច្ចព្រមព្រៀងឬដែនអាជ្ញាបណ្ណ។

២- ក្រោយពេលចាប់ផ្តើមធ្វើផលិតកម្មពាណិជ្ជកម្មដំបូងក្នុងតំបន់ចុះកិច្ចព្រមព្រៀងឬដែនអាជ្ញាបណ្ណប្រសិនបើអ្នកជាប់ពន្ធធ្វើបុរេសនា ឬស្វែងរករក ឬសាងសង់បន្តនូវមធ្យោបាយផលិតកម្មដទៃទៀតក្រោមគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងតំបន់ចុះកិច្ចព្រមព្រៀងឬដែនអាជ្ញាបណ្ណ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវធ្វើរំលស់ចំណាយបុរេសនា ចំណាយស្វែងរករក និងចំណាយអភិវឌ្ឍន៍តាមពេលដូចខាងក្រោម៖

- ក- នៅដំណាច់ឆ្នាំជាប់ពន្ធនីមួយៗចំពោះចំណាយបុរេសនា ឬចំណាយស្វែងរករកទៅតាមលំដាប់ឆ្នាំដែលចំណាយនោះបានកើតឡើង។
- ខ- នៅដំណាច់ឆ្នាំជាប់ពន្ធដែលមធ្យោបាយផលិតកម្មនីមួយៗត្រូវបានដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ចំពោះចំណាយអភិវឌ្ឍន៍។

រំលស់ត្រូវធ្វើដាច់ដោយឡែកៗពីគ្នាសម្រាប់មធ្យោបាយផលិតកម្មនីមួយៗក្រោមគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ស្របតាមមាត្រា១៣២នៃច្បាប់នេះ ហើយត្រូវបូកសរុបបញ្ចូលគ្នាសម្រាប់កាត់កងក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ។

៣- ចំពោះទ្រព្យរូបិយនិងទ្រព្យអរូបិក្រៅពីចំណាយបុរេសនា ចំណាយស្វែងរករក និងចំណាយអភិវឌ្ឍន៍ដែលបានទិញឬបានបង្កើតក្រោយពេលចាប់ផ្តើមធ្វើផលិតកម្មពាណិជ្ជកម្មក្នុងតំបន់ចុះកិច្ចព្រមព្រៀងឬដែនអាជ្ញាបណ្ណ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវធ្វើរំលស់នៅដំណាច់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ ដែលទ្រព្យទាំងនោះត្រូវបានដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់។

**ផ្នែកទី៤
ការផ្ទេរអត្ថប្រយោជន៍**

មាត្រា១៣៤ .- ការផ្ទេរអត្ថប្រយោជន៍និងការអភិវឌ្ឍន៍ផលិតកម្ម

១- ក្នុងករណីមានការផ្ទេរមួយផ្នែកឬទាំងស្រុងនៃអត្ថប្រយោជន៍ដែលជាសិទ្ធិឬចំណែកក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងប្រេងកាត ឬអាជ្ញាបណ្ណធនធានរ៉ែតាមរូបភាពលក់ទិញ ដោះដូរ ឬធ្វើអំណោយ អ្នកជាប់ពន្ធដែលជាអ្នកផ្ទេរ និងបុគ្គលជាអ្នកទទួលបន្តត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម៖

អ្នកជាប់ពន្ធដែលជាអ្នកផ្ទេរត្រូវកាត់ត្រាចំណូលទទួលបានពីការផ្ទេរអត្ថប្រយោជន៍ក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងប្រេងកាត ឬអាជ្ញាបណ្ណធនធានរ៉ែជាចំណូលពីប្រតិបត្តិការប្រេងកាត ឬធនធានរ៉ែដែលជាកម្មវត្ថុនៃពន្ធលើប្រាក់ចំណូលដូចមានចែងក្នុងជំពូកទី២នៃច្បាប់នេះ។

(Handwritten signature)

ខ- បុគ្គលជាអ្នកទទួលបន្ទុក៖

- បន្តអនុវត្តកាតព្វកិច្ចសារពើពន្ធពីអ្នកជាប់ពន្ធដែលជាអ្នកផ្ទេរចំពោះអត្ថប្រយោជន៍ដែលជាសិទ្ធិឬចំណែកដែលបានទទួល
- បន្តធ្វើរំលស់ទ្រព្យរូបី ទ្រព្យអរូបី ចំណាយបុរេសនា ចំណាយស្វែងរករក និងចំណាយអភិវឌ្ឍន៍តាមវិធាននិងនីតិវិធី និងមូលដ្ឋានដែលអ្នកជាប់ពន្ធដែលជាអ្នកផ្ទេរបានធ្វើរំលស់កន្លងមក
- ក្នុងករណីការផ្ទេរអត្ថប្រយោជន៍ក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងប្រេងកាតឬអាជ្ញាបណ្ណធនធានរ៉ែមានតម្លៃលើសពីតម្លៃពិតគណនេយ្យ តម្លៃលម្អៀងនោះត្រូវបានចាត់ទុកជាមូលនិធិពាណិជ្ជកម្ម។ បុគ្គលជាអ្នកទទួលបន្ទុកត្រូវធ្វើរំលស់មូលនិធិពាណិជ្ជកម្មនេះតាមវិធីរំលស់ស្មើភាគតាមអាយុកាលរំពឹងទុកនៃផលិតកម្មពាណិជ្ជកម្មដែលនៅសល់ឬ ១០(ដប់)ឆ្នាំ សម្រាប់ប្រតិបត្តិការប្រេងកាត និង៧(ប្រាំពីរ)ឆ្នាំសម្រាប់ប្រតិបត្តិការធនធានរ៉ែដោយជ្រើសរើសយកជម្រើសណាមួយដែលតិចជាង
- ក្នុងករណីការផ្ទេរអត្ថប្រយោជន៍ក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងប្រេងកាតឬអាជ្ញាបណ្ណធនធានរ៉ែមានតម្លៃតិចជាងតម្លៃពិតគណនេយ្យ តម្លៃលម្អៀងនោះត្រូវបានចាត់ទុកជាចំណូល។ បុគ្គលជាអ្នកទទួលបន្ទុកត្រូវកាត់ត្រាជាចំណូលសម្រាប់ឆ្នាំបន្តបន្ទាប់ដោយបែងចែកចំណូលទាំងនេះតាមសមាមាត្រនៃអាយុកាលរំពឹងទុកនៃផលិតកម្មពាណិជ្ជកម្មដែលនៅសល់ឬ ១០(ដប់)ឆ្នាំ សម្រាប់ប្រតិបត្តិការប្រេងកាត និង៧(ប្រាំពីរ)ឆ្នាំសម្រាប់ប្រតិបត្តិការធនធានរ៉ែដោយជ្រើសរើសយកជម្រើសណាមួយដែលតិចជាង។

២- ចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធពីប្រច្រើនដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចុះកិច្ចព្រមព្រៀងអភិវឌ្ឍន៍និងផលិតកម្មរួមដើម្បីធ្វើប្រតិបត្តិការរួមគ្នាក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍និងផលិតកម្មលើជម្រកប្រេងកាតមួយឬច្រើន ដែលស្ថិតនៅក្នុងតំបន់ចុះកិច្ចព្រមព្រៀងប្រេងកាតផ្សេងគ្នា វិធាននិងនីតិវិធីដែលត្រូវអនុវត្តត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

ផ្នែកទី៥
កាតព្វកិច្ចអ្នកជាប់ពន្ធ

មាត្រា១៣៥ .- កាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ

១- អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជនដែលចុះកិច្ចព្រមព្រៀងប្រេងកាត ឬអាជ្ញាបណ្ណធនធានរ៉ែជាមួយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១២៦នៃច្បាប់នេះ ត្រូវបង្កើតជាក្រុមហ៊ុនក្នុងស្រុកមួយសម្រាប់តំបន់ចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមួយស្របតាមច្បាប់ជាធរមាននៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាក្នុងរយៈពេលយ៉ាងតិច ១៥(ដប់ប្រាំ)ថ្ងៃមុនពេលចាប់ផ្តើមសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច។

២- អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធនិងបង់ប្រាក់ពន្ធអាករប្រចាំខែ ប្រចាំឆ្នាំ ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធតាមការកំណត់នៃច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីពន្ធដារ។

៣- ប្រតិបត្តិការដែលជាតំណាងអ្នកជាប់ពន្ធទាំងអស់ក្នុងតំបន់ចុះកិច្ចព្រមព្រៀងឬដែនអាជ្ញាបណ្ណត្រូវដំឡើងយុទ្ធសាស្ត្រនិងឯកសារនានានៃប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មក្នុងតំបន់ចុះកិច្ចព្រមព្រៀងឬដែនអាជ្ញាបណ្ណតាមកម្រិតមូលដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។

(Handwritten signature)

មាត្រា ១៣៦ .- ការលើកទឹកចិត្តផ្នែកសារពើពន្ធ

ការផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តផ្នែកសារពើពន្ធចំពោះកិច្ចព្រមព្រៀងប្រេងកាតឬអាជ្ញាបណ្ណធនធានរ៉ែណាមួយ ដែលបានធ្វើឡើងមុនពេលចូលជាធរមាននៃបទប្បញ្ញត្តិនៃជំពូកនេះ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យតាមការស្នើសុំ របស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា ១៣៧ .- ការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ

អ្នកជាប់ពន្ធដែលធ្វើប្រតិបត្តិការប្រេងកាត និងអ្នកជាប់ពន្ធដែលធ្វើប្រតិបត្តិការធនធានរ៉ែដូចមានចែង ក្នុងមាត្រា១២៦នៃច្បាប់នេះ ត្រូវអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិក្នុងជំពូកនេះនិងបទប្បញ្ញត្តិដទៃទៀតស្តីពីពន្ធដារ។ ក្នុងករណីដែលមានភាពមិនស្របគ្នា បទប្បញ្ញត្តិនៃជំពូកនេះមានឧត្តមានភាពលើបទប្បញ្ញត្តិដទៃទៀត ស្តីពីពន្ធដារ។

មាត្រា ១៣៨ .- វិធាននិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធ

វិធាននិងនីតិវិធីនៃការគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធលើប្រតិបត្តិការប្រេងកាតឬប្រតិបត្តិការធនធានរ៉ែត្រូវកំណត់ ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

**ជំពូកទី១១
ពន្ធលើថ្លៃឈ្នួលអចលនទ្រព្យ**

មាត្រា ១៣៩ .- កម្មវត្ថុនៃពន្ធ

ពន្ធលើថ្លៃឈ្នួលអចលនទ្រព្យត្រូវអនុវត្តលើការជួលអចលនទ្រព្យនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា ១៤០ .- វិសាលភាពនៃពន្ធ

ពន្ធលើថ្លៃឈ្នួលអចលនទ្រព្យអនុវត្តលើកម្មសិទ្ធិករ ឬសិទ្ធិវន្តរបស់កម្មសិទ្ធិករនៃអចលនទ្រព្យ ដែលមិនមែនជាអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាស។

មាត្រា ១៤១ .- និយមន័យ

វាក្យសព្ទសំខាន់ៗដែលប្រើក្នុងជំពូកនេះ ត្រូវបានកំណត់និយមន័យដូចខាងក្រោម៖

១- អចលនទ្រព្យ សំដៅដល់៖

- ក- អគារនិងសំណង់ផ្សេងៗ ដូចជាផ្ទះ រោងចក្រ សណ្ឋាគារ ការិយាល័យព្រមទាំងឧបសម្ព័ន្ធ របស់វា។
- ខ- យន្តបករណ៍ដែលជាប់ជាមួយគ្រឹះស្ថានឧស្សាហកម្ម។
- គ- បឋមភណ្ឌពាណិជ្ជកម្ម ឧស្សាហកម្មដែលនៅនឹងកន្លែង អគារធំៗ ឬឃ្លាំងស្តុកទំនិញ។
- ឃ- លំនៅឋានចល័តសម្រាប់ស្នាក់នៅឬប្រកបអាជីវកម្មផ្សេងៗ។

ង- ដីធ្លីដែលគ្មានសំណង់។

ច- សិទ្ធិវន្ត សំដៅដល់ អ្នកមានសិទ្ធិលើទ្រព្យតាមរយៈការផ្តល់ឱ្យដោយម្ចាស់កម្មសិទ្ធិនៃទ្រព្យ។

ឆ- ថ្លៃឈ្នួលអចលនទ្រព្យ សំដៅដល់ ប្រាក់ឈ្នួលដុលដែលបានចុះកិច្ចសន្យាឬបានព្រមព្រៀង ជាមួយអ្នកជួលដោយផ្អែកលើតម្លៃទីផ្សារ។

(Handwritten signature)

មាត្រា ១៤២ .- អត្រាពន្ធ

ពន្ធលើថ្លៃឈ្នួលអចលនទ្រព្យត្រូវបានកំណត់តាមមាត្រា ១០ (ដប់) ភាគរយនៃថ្លៃឈ្នួលអចលនទ្រព្យ។

មាត្រា ១៤៣ .- ការលើកលែងពន្ធ

ពន្ធលើថ្លៃឈ្នួលអចលនទ្រព្យត្រូវបានលើកលែងដូចខាងក្រោម៖

- ១- ថ្លៃឈ្នួលពីការជួលអចលនទ្រព្យរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលឬក្រសួង ស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាល។
- ២- ថ្លៃឈ្នួលពីការជួលអចលនទ្រព្យរបស់បេសកកម្មការទូតឬកុងស៊ុលបរទេស អង្គការអន្តរជាតិ និងទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសរបស់រដ្ឋាភិបាលដទៃទៀត។
- ៣- ថ្លៃឈ្នួលពីការជួលអចលនទ្រព្យរបស់អង្គការឬសមាគមណាមួយដែល៖
  - ក- ត្រូវបានរៀបចំឡើងនិងដំណើរការសម្រាប់គោលដៅសុទ្ធសាធ្វើការសាសនា សប្បុរសធម៌ វិទ្យាសាស្ត្រ អក្សរសាស្ត្រ ឬអប់រំ។
  - ខ- គ្មានចំណែកណាមួយនៃថ្លៃឈ្នួលត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាផលប្រយោជន៍ឯកជន។
- ៤- ប្រាក់ដែលអ្នកជួលបានតម្កល់ទុកជាប្រាក់ធានា ហើយនៅពេលចប់កិច្ចសន្យា កម្មសិទ្ធិករត្រូវប្រគល់គ្រប់ចំនួនឱ្យអ្នកជួលវិញ។
- ៥- ថ្លៃឈ្នួលដែលបានកាត់ទុកប្រាក់ពន្ធចេញហើយដោយសហគ្រាសជាអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាសតាមមាត្រា ២៥ និងមាត្រា ២៦ នៃច្បាប់នេះ។
- ៦- ថ្លៃឈ្នួលពីការជួលអចលនទ្រព្យរបស់សហគ្រាសជាអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្វ័យប្រកាសដែលបានគិតបញ្ចូលក្នុងប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធរបស់សហគ្រាសរួចហើយ។

មាត្រា ១៤៤ .- កាតព្វកិច្ចរបស់កម្មសិទ្ធិករឬសិទ្ធិវន្ត

កម្មសិទ្ធិករឬសិទ្ធិវន្តរបស់កម្មសិទ្ធិករមានកាតព្វកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

- ១- ត្រូវចុះបញ្ជីនៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធនៅក្នុងភូមិសាស្ត្រដែលអចលនទ្រព្យស្ថិតនៅក្នុងរយៈពេល ១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃ គិតចាប់ពីថ្ងៃចុះកិច្ចសន្យាជួល ឬចាប់ពីថ្ងៃមានការប្រែប្រួលអំពីកិច្ចសន្យាតាមទម្រង់ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានកំណត់។
- ២- ត្រូវជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរមករដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងរយៈពេល ១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃ ក្រោយពេលឈប់ជួល ដោយត្រូវចុះកាលបរិច្ឆេទនិងមានហត្ថលេខាត្រឹមត្រូវរបស់កម្មសិទ្ធិករឬអ្នកតំណាងដែលមានសិទ្ធិ។
- ៣- ត្រូវចេញបង្កាន់ដៃទទួលប្រាក់ជូនអ្នកជួលក្នុងពេលទទួលប្រាក់ឈ្នួលម្តងៗ។
- ៤- ត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសបង់ពន្ធលើថ្លៃឈ្នួលអចលនទ្រព្យជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធទៅតាមកាលកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- ក- ជារៀងរាល់ខែយ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី ២០ នៃខែបន្ទាប់ ប្រសិនបើកិច្ចសន្យាតម្រូវឱ្យមានការបង់ប្រាក់ប្រចាំខែ។
- ខ- យ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី ២០ នៃខែបន្ទាប់ពីខែដែលត្រូវធ្វើការទូទាត់ទៅតាមចំនួនទឹកប្រាក់សរុប ប្រសិនបើកិច្ចសន្យាតម្រូវឱ្យមានការបង់ប្រាក់សរុបសម្រាប់រយៈពេលច្រើនខែ។

(Handwritten mark)

មាត្រា ១៤៥ .- កាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជួល

អ្នកជួលត្រូវមានកាតព្វកិច្ចបង្ហាញបង្ហាត់ដៃទទួលប្រាក់ដែលកម្មសិទ្ធិករផ្តល់ជូន និងត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានផ្សេងៗទៀតដែលទាក់ទងនឹងការជួលដល់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។

មាត្រា ១៤៦ .- វិធាននិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធ

វិធាននិងនីតិវិធីនៃការគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធលើថ្លៃឈ្នួលអចលនទ្រព្យត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

ជំពូកទី ១២
ពន្ធលើអចលនទ្រព្យ

មាត្រា ១៤៧ .- កម្មវត្ថុនៃពន្ធ

ពន្ធលើអចលនទ្រព្យត្រូវអនុវត្តលើអចលនទ្រព្យដែលស្ថិតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា ១៤៨ .- វិសាលភាពនៃពន្ធ

ពន្ធលើអចលនទ្រព្យអនុវត្តលើអចលនទ្រព្យដែលស្ថិតនៅក្នុងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្តនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា ១៤៩ .- និយមន័យ

សម្រាប់គោលដៅនៃបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើអចលនទ្រព្យ ពាក្យ អចលនទ្រព្យ សំដៅដល់ ដី ផ្ទះ អគារ និងសំណង់ផ្សេងៗ។

មាត្រា ១៥០ .- អត្រាពន្ធ

ពន្ធលើអចលនទ្រព្យត្រូវប្រមូលប្រចាំឆ្នាំតាមអត្រា ០,១ (សូន្យកៀសមួយ) ភាគរយ។

មាត្រា ១៥១ .- មូលដ្ឋានគិតពន្ធ

មូលដ្ឋានគិតពន្ធលើអចលនទ្រព្យត្រូវផ្អែកលើតម្លៃអចលនទ្រព្យដែលកំណត់ដោយគណៈកម្មការវាយតម្លៃអចលនទ្រព្យសម្រាប់ពន្ធលើអចលនទ្រព្យ។ មូលដ្ឋានគិតពន្ធលើអចលនទ្រព្យ និងគណៈកម្មការវាយតម្លៃអចលនទ្រព្យសម្រាប់ពន្ធលើអចលនទ្រព្យ ត្រូវកំណត់និងបង្កើតដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា ១៥២ .- ការលើកលែងពន្ធ

ពន្ធលើអចលនទ្រព្យត្រូវបានលើកលែងដូចខាងក្រោម៖

១- អចលនទ្រព្យដែលជាដីធ្លីកសិកម្ម។

២- អចលនទ្រព្យដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលឬក្រសួង ស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាល។

៣- អចលនទ្រព្យដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់សហគមន៍ឬបុគ្គលណាមួយដែល៖

ក- ត្រូវបានរៀបចំឡើងនិងដំណើរការសម្រាប់គោលដៅសុទ្ធសាធារណៈសាធារណៈនិងសប្បុរសធម៌។

ខ- ត្រូវបានចំណែកណាមួយនៃអចលនទ្រព្យឬប្រាក់ចំណូលត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាប្រយោជន៍ឯកជន។

Handwritten signature or mark.

៤- អចលនទ្រព្យជាភស្តុតាងសិទ្ធិរបស់បេសកកម្មការទូតឬក្នុងស៊ីលបរទេស អង្គការអន្តរជាតិ និង ទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសរបស់រដ្ឋាភិបាលដទៃទៀត។

៥- អចលនទ្រព្យដែលជាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ មានជាអាទិ៍ផ្លូវ ស្ពាន ប្រព័ន្ធផលិតទឹកស្អាតឬផលិត អគ្គិសនី ព្រលានយន្តហោះ កំពង់ផែ ស្ថានីយអយស្ស័យយាន រួមបញ្ចូលទាំងអគារនិងការិយាល័យដែលបម្រើ ផ្ទាល់ដល់សកម្មភាពនៃហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទាំងនោះ។

មាត្រា ១៥៣ .- កាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ប្រាក់ពន្ធ

កម្មសិទ្ធិករ ឬអ្នកកាន់កាប់ ឬអ្នកទទួលប្រយោជន៍ចុងក្រោយនៃអចលនទ្រព្យ ត្រូវមានកាតព្វកិច្ច ដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ប្រាក់ពន្ធប្រចាំឆ្នាំ។

មាត្រា ១៥៤ .- វិធាននិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធ

វិធាននិងនីតិវិធីនៃការគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធលើអចលនទ្រព្យត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

**ជំពូកទី ១៣
ពន្ធប្រថាប់ត្រា**

មាត្រា ១៥៥ .- កម្មវត្ថុនៃពន្ធ

ពន្ធប្រថាប់ត្រាអនុវត្តលើការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិកាន់កាប់ ឬការដាក់ភាគហ៊ុនជាអចលនទ្រព្យនិង ចលនទ្រព្យ ការផ្ទេរភាគហ៊ុន កិច្ចសន្យាផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឬសេវាដែលប្រើប្រាស់ថវិការដ្ឋ និងលិខិតមានលក្ខណៈ គតិយុត្ត។

មាត្រា ១៥៦ .- វិសាលភាពនៃពន្ធ

ពន្ធប្រថាប់ត្រាអនុវត្តលើ៖

- ១- ការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិកាន់កាប់អចលនទ្រព្យនិងចលនទ្រព្យ ឬការដាក់ភាគហ៊ុនជាអចលនទ្រព្យ និងចលនទ្រព្យក្នុងក្រុមហ៊ុន។
- ២- ការផ្ទេរចំណែកណាមួយឬទាំងស្រុងនៃភាគហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុន។
- ៣- កិច្ចសន្យាផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឬសេវាដែលប្រើប្រាស់ថវិការដ្ឋ។
- ៤- លិខិតមានលក្ខណៈគតិយុត្ត រួមមានលិខិតស្តីពីការរំលាយក្រុមហ៊ុនបញ្ចូលគ្នា និងលិខិតស្តីពី ការបិទក្រុមហ៊ុន។

មាត្រា ១៥៧ .- និយមន័យ

ក្នុងសំណួរខាងលើនេះ ត្រូវបានកំណត់និយមន័យដូចខាងក្រោម៖

- ១- រដ្ឋធានី សំដៅដល់៖
  - រាងឡាយបង្កើតនិងកូនបង្កើត
  - រាងប្តីនិងប្រពន្ធ

(Handwritten signature)

- រវាងយាយតាបង្កើតនិងចៅបង្កើត
- រវាងបងប្អូនបង្កើតនិងបងប្អូនបង្កើត
- រវាងឪពុកម្តាយភ្នែកនិងកូនប្រសា
- រវាងយាយតាភ្នែកនិងចៅប្រសា។

២- ប្រទានកម្ម សំដៅដល់ ការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិឬសិទ្ធិកាន់កាប់អចលនទ្រព្យពីមនុស្សរស់ទៅឱ្យញាតិដោយមិនយកថ្លៃ។

៣- សន្តតិកម្ម សំដៅដល់ ការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិឬសិទ្ធិកាន់កាប់អចលនទ្រព្យពីមនុស្សស្លាប់ទៅឱ្យញាតិ។

៤- តម្លៃចុះកិច្ចសន្យា សំដៅដល់ តម្លៃដែលមានចែងក្នុងកិច្ចសន្យាផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឬសេវាដែលប្រើប្រាស់ថវិការដ្ឋ។

៥- តម្លៃភាគហ៊ុន សំដៅដល់ តម្លៃនៃការផ្ទេរភាគហ៊ុនផ្អែកតាមតម្លៃទីផ្សារ។

៦- ភាគហ៊ុន សំដៅដល់ ចំណែកណាមួយឬទាំងស្រុងនៃភាគហ៊ុន ឬផលប្រយោជន៍ ឬការលក់អាជីវកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុននីតិបុគ្គល ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ និងសហគ្រាសឯកបុគ្គលដែលបានចុះបញ្ជីឬមិនបានចុះបញ្ជីនៅក្រសួងឬស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច។

៧- អចលនទ្រព្យ សំដៅដល់ ដី ផ្ទះ អគារ និងសំណង់ផ្សេងៗ ទោះបីជាបានចុះបញ្ជីឬមិនបានចុះបញ្ជីដោយរដ្ឋបាលសុរិយោដី។

៨- ក្រុមហ៊ុនអចលនទ្រព្យ សំដៅដល់ ក្រុមហ៊ុនទាំងឡាយណាដែលកាន់កាប់អចលនទ្រព្យដោយផ្ទាល់ ឬដោយប្រយោលដែលមានតម្លៃលើសពី៥០ (ហាសិប) ភាគរយនៃតម្លៃទ្រព្យសកម្មសរុបរបស់ក្រុមហ៊ុន។

៩- ចលនទ្រព្យ សំដៅដល់ មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនឬយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទ ដូចជា កប៉ាល់ សាឡុង ទូក កាណូត អូប៊ែរ រថយន្ត ក្បាលរថយន្តសណ្តោង រ៉ឺម៉កសណ្តោង ស៊ីម៉ីរ៉ឺម៉កសណ្តោង ទោចក្រយានយន្ត ត្រីចក្រយានយន្ត ត្រាក់ទ័រ និងគ្រឿងយន្តប្រហាក់ប្រហែល។

១០- លិខិតមានលក្ខណៈគតិយុត្ត សំដៅដល់ លិខិតមានលក្ខណៈគតិយុត្តស្តីពីការរំលាយក្រុមហ៊ុន បញ្ចូលគ្នា និងការបិទក្រុមហ៊ុនដែលបានចុះបញ្ជីនៅក្រសួងឬស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច។

មាត្រា ១៥៨ .- អត្រាពន្ធ

ពន្ធប្រថាប់ត្រូវកំណត់តាមអត្រាដូចខាងក្រោម៖

១- ៤ (បួន) ភាគរយនៃតម្លៃអចលនទ្រព្យចំពោះការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិឬសិទ្ធិកាន់កាប់អចលនទ្រព្យជាសំណង់ និង/ឬ ឬការដាក់ភាគហ៊ុនជាអចលនទ្រព្យក្នុងក្រុមហ៊ុន ឬការផ្ទេរភាគហ៊ុន ឬផលប្រយោជន៍ប្រហាក់ប្រហែលរបស់ក្រុមហ៊ុនអចលនទ្រព្យ។

២- ៤ (បួន) ភាគរយនៃតម្លៃចលនទ្រព្យចំពោះការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិឬសិទ្ធិកាន់កាប់ចលនទ្រព្យ ឬការដាក់ភាគហ៊ុនជាចលនទ្រព្យក្នុងក្រុមហ៊ុន។

៣- ០,១ (សូន្យក្បៀសមួយ) ភាគរយនៃតម្លៃភាគហ៊ុនចំពោះការផ្ទេរចំណែកណាមួយឬទាំងស្រុងនៃភាគហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុន។

៤- ០,១ (សូន្យក្បៀសមួយ) ភាគរយនៃតម្លៃចុះកិច្ចសន្យាចំពោះកិច្ចសន្យាផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឬសេវាដែលប្រើប្រាស់ថវិការដ្ឋ។

៥- ១ ០០០ ០០០ (មួយលាន) រៀល ចំពោះលិខិតមានលក្ខណៈគតិយុត្ត រួមមានលិខិតស្តីពីការរំលាយក្រុមហ៊ុនបញ្ចូលគ្នា និងលិខិតស្តីពីការបិទក្រុមហ៊ុន។

មាត្រា ១៥៩ .- មូលដ្ឋានគិតពន្ធ

មូលដ្ឋានគិតពន្ធប្រថាប់ត្រាត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- ១- តម្លៃអចលនទ្រព្យនិងចលនទ្រព្យត្រូវគិតតាមតម្លៃទីផ្សារនាពេលផ្ទេរកម្មសិទ្ធិឬសិទ្ធិកាន់កាប់។ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ អាចកំណត់តម្លៃអចលនទ្រព្យនិងចលនទ្រព្យសម្រាប់ធ្វើជាមូលដ្ឋានគិតពន្ធនេះ។
- ២- តម្លៃភាគហ៊ុនឬផលប្រយោជន៍ប្រហាក់ប្រហែលត្រូវគិតតាមតម្លៃទីផ្សារនាពេលប្រតិបត្តិការផ្ទេរភាគហ៊ុនឬផលប្រយោជន៍ប្រហាក់ប្រហែលនោះកើតឡើង។
- ៣- តម្លៃចុះកិច្ចសន្យា ត្រូវគិតតាមតម្លៃក្នុងកិច្ចសន្យាផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឬសេវាដែលប្រើប្រាស់ថវិការដ្ឋ។
- ៤- លិខិតមានលក្ខណៈគតិយុត្តត្រូវកំណត់ ១ ០០០ ០០០ (មួយលាន) រៀល ចំពោះលិខិតមានលក្ខណៈគតិយុត្តនីមួយៗ។

មាត្រា ១៦០ .- អ្នកជាប់ពន្ធ

ពន្ធប្រថាប់ត្រាត្រូវអនុវត្តចំពោះ៖

- ១- អ្នកទទួលកម្មសិទ្ធិឬសិទ្ធិកាន់កាប់អចលនទ្រព្យនិងចលនទ្រព្យ។
- ២- អ្នកទទួលកម្មសិទ្ធិឬសិទ្ធិកាន់កាប់ភាគហ៊ុន។
- ៣- អ្នកទទួលបានកិច្ចសន្យាផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឬសេវាដែលប្រើប្រាស់ថវិការដ្ឋ។
- ៤- អ្នកទទួលសិទ្ធិលើលិខិតមានលក្ខណៈគតិយុត្ត។

មាត្រា ១៦១ .- ការលើកលែងនិងការអនុគ្រោះពន្ធ

ពន្ធប្រថាប់ត្រាត្រូវបានលើកលែងនិងអនុគ្រោះដូចខាងក្រោម៖

- ១- ការទទួលកម្មសិទ្ធិឬសិទ្ធិកាន់កាប់ដីក្នុងលក្ខណៈសម្បទានពីរាជរដ្ឋាភិបាល។
- ២- ការទទួលកម្មសិទ្ធិឬសិទ្ធិកាន់កាប់អចលនទ្រព្យក្នុងរង្វង់ញាតិ។
- ៣- ការទទួលកម្មសិទ្ធិទោចក្រយានយន្ត ត្រីចក្រយានយន្តគ្រប់ប្រភេទ ត្រាក់ទ័រ និងជលយានយន្តគ្រប់ប្រភេទដែលមានកម្លាំងដល់ ១៥០ (មួយរយហាសិប) សេះ។
- ៤- ការទទួលកម្មសិទ្ធិឬសិទ្ធិកាន់កាប់អចលនទ្រព្យនិងចលនទ្រព្យដែលត្រូវកត់ត្រាក្នុងបញ្ជីសារពើភណ្ឌរបស់ស្ថាប័នរដ្ឋនានានៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
- ៥- ការទទួលកម្មសិទ្ធិឬសិទ្ធិកាន់កាប់អចលនទ្រព្យនិងចលនទ្រព្យរបស់បេសកកម្មការទូតឬកុងស៊ុលបរទេស អង្គការអន្តរជាតិ និងទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសរបស់រដ្ឋាភិបាលដទៃទៀត។
- ៦- ការទិញចលនទ្រព្យរបស់សហគ្រាសនានាធ្វើជាទំនិញដើម្បីលក់វិញ។

មាត្រា ១៦២ .- កាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ប្រាក់ពន្ធ

អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវមានកាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ប្រាក់ពន្ធឱ្យបានចប់សព្វគ្រប់ក្នុងរយៈពេល

៣(បី) ខែចុះ៖

- ១- ការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិឬសិទ្ធិកាន់កាប់អចលនទ្រព្យនិងចលនទ្រព្យ ឬការដាក់ភាគហ៊ុនជាអចលនទ្រព្យនិងចលនទ្រព្យក្នុងក្រុមហ៊ុន។
- ២- ការផ្ទេរចំណែកណាមួយឬទាំងស្រុងនៃភាគហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុន។

Handwritten signature or mark.

៣- កិច្ចសន្យាផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឬសេវាដែលប្រើប្រាស់ថវិការដ្ឋ។

៤- លិខិតមានលក្ខណៈគតិយុត្ត រួមមានលិខិតស្តីពីការរំលាយក្រុមហ៊ុនបញ្ចូលគ្នា និងលិខិតស្តីពីការបិទក្រុមហ៊ុន។

មាត្រា ១៦៣ .- ការខកខានមិនបានដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ប្រាក់ពន្ធ

ប្រសិនបើម្ចាស់កម្មសិទ្ធិឬអ្នកកាន់កាប់ថ្មីណាមួយមិនបានបង់ប្រាក់ពន្ធប្រថាប់ត្រា៖

១- រដ្ឋបាលសុរិយោដីមិនត្រូវចេញឬផ្ទេរវិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ម្ចាស់អចលនវត្ថុ ឬបញ្ញសម្គាល់សិទ្ធិអចលនវត្ថុ ឬបញ្ញប្រហាក់ប្រហែលថ្មីនោះទេ។

២- អាជ្ញាធររដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ រួមមានរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ឃុំ សង្កាត់ ភូមិ មិនត្រូវបញ្ជាក់លើការផ្ទេរសិទ្ធិកាន់កាប់អចលនទ្រព្យ។

៣- ស្ថាប័នសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន ឬអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចមិនត្រូវចេញបញ្ញសម្គាល់ថ្មីចំពោះការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូននិងយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទ វៀរលែងតែទាចក្រយានយន្តត្រឹមក្រយានយន្តគ្រប់ប្រភេទ ត្រាក់ទ័រ និងជលយានយន្តដែលមានកម្លាំងដល់១៥០(មួយរយហាសិប)សេះ។

មាត្រា ១៦៤ .- វិធាននិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធ

វិធាននិងនីតិវិធីនៃការគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធប្រថាប់ត្រាត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

ជំពូកទី ១៤
ពន្ធលើចំណេញមូលធន

មាត្រា ១៦៥ .- កម្មវត្ថុនៃពន្ធ

ពន្ធលើចំណេញមូលធនត្រូវអនុវត្តលើចំណេញមូលធនដែលសម្រេចបានពីការលក់ឬផ្ទេរមូលធននៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានិងនៅបរទេសដោយអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជនជាប្រវត្តបុគ្គល និងពីការលក់ឬផ្ទេរមូលធននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដោយអ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន។

មាត្រា ១៦៦ .- វិសាលភាពនៃពន្ធ

ពន្ធលើចំណេញមូលធនអនុវត្តលើអ្នកជាប់ពន្ធដែលទទួលបានចំណេញមូលធន។

មាត្រា ១៦៧ .- និយមន័យ

វាក្យសព្ទសំខាន់ៗដែលប្រើក្នុងជំពូកនេះ ត្រូវបានកំណត់និយមន័យដូចខាងក្រោម៖

១- អ្នកជាប់ពន្ធ សំដៅដល់ អ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជន ឬអ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជនដែលបានលក់ឬផ្ទេរមូលធននៅឱ្យបុគ្គលដទៃ។

២- អ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជន សំដៅដល់ ប្រវត្តបុគ្គលដែលមាននិវាសនដ្ឋាន ឬមានកន្លែងស្នាក់នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬដែលមានវត្តមាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា លើសពី១៨២(មួយរយប្រាំពីរ)ថ្ងៃ នៅក្នុងរយៈពេល១២(ដប់ពីរ)ខែណាមួយដែលបានបញ្ចប់ក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធចរន្ត។

(Handwritten signature)

៣- អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន សំដៅដល់ រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលមិនមែនជាអ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន។

៤- មូលធន សំដៅដល់ អចលនទ្រព្យ ភតិសន្យា ទ្រព្យវិនិយោគ កេរ្តិ៍ឈ្មោះអាជីវកម្ម កម្មសិទ្ធិបញ្ញា និងរូបិយបណ្ណបរទេស។

៥- ចំណេញមូលធន សំដៅដល់ ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធដែលបានពីការយកចំណូលពីការលក់ឬផ្ទេរមូលធនដកការកាត់កងចំណាយដែលអនុញ្ញាត។

មាត្រា ១៦៨ .- អត្រាពន្ធ

អត្រាពន្ធលើចំណេញមូលធនត្រូវបានកំណត់តាមអត្រា២០(ម្ភៃ)ភាគរយ។

មាត្រា ១៦៩ .- ការលើកលែងពន្ធ

ពន្ធលើចំណេញមូលធនត្រូវបានលើកលែងចំពោះការលក់ឬផ្ទេរ៖

- ១- ទ្រព្យដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ស្ថាប័នរដ្ឋ។
- ២- ទ្រព្យដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់បេសកកម្មទូតឬកុងស៊ុលបរទេស អង្គការអន្តរជាតិ និងទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសនៃរដ្ឋាភិបាលដទៃទៀត។
- ៣- និវាសនដ្ឋានជាគោលដៅរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ។
- ៤- អចលនទ្រព្យក្នុងរង្វង់ញាតិ។
- ៥- ទ្រព្យសម្រាប់បម្រើប្រយោជន៍សាធារណៈស្របតាមច្បាប់ស្តីពីអស្សាមិករណ៍។
- ៦- ដីកសិកម្មជាកម្មសិទ្ធិឬសិទ្ធិកាន់កាប់របស់ប្រជាពលរដ្ឋដែលជាកសិករកំពុងបង្កើនផលពិតប្រាកដ និងមានអាសយដ្ឋានរស់នៅស្ថិតនៅក្នុងឃុំ/សង្កាត់ដែលដីកសិកម្មនោះស្ថិតនៅ។

មាត្រា ១៧០ .- វិធាននៃការកាត់កងចំណាយ

វិធាននៃការកាត់កងចំណាយចំពោះចំណេញមូលធនមានដូចខាងក្រោម៖

- ១- វិធីកាត់កងចំណាយតាមការកំណត់។
- ២- វិធីកាត់កងចំណាយតាមជាក់ស្តែង។

មាត្រា ១៧១ .- កាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ប្រាក់ពន្ធ

អ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក ត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសពន្ធ តាមទម្រង់ដែលកំណត់ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ និងបង់ប្រាក់ពន្ធលើចំណេញមូលធនជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងអំឡុងពេលមិនលើសពី៣(បី)ខែ ម្ខាងពីសម្រេចបានចំណេញមូលធន។

មាត្រា ១៧២ .- វិធាននិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធ

វិធាននិងនីតិវិធីនៃការគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធលើចំណេញមូលធនត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

(Handwritten signature)

ជំពូកទី១៥ ពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់

មាត្រា១៧៣ .- កម្មវត្ថុនៃពន្ធ

ពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់ត្រូវអនុវត្តលើដីមានសំណង់និងដីគ្មានសំណង់ដែលមិនបានប្រើប្រាស់។

មាត្រា១៧៤ .- វិសាលភាពនៃពន្ធ

ពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់អនុវត្តលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់ដែលស្ថិតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា១៧៥ .- និយមន័យ

សម្រាប់គោលដៅនៃបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់ ពាក្យ ដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់ សំដៅដល់ ដីមានសំណង់ឬគ្មានសំណង់ដែលមិនបានប្រើប្រាស់។

មាត្រា១៧៦ .- អត្រាពន្ធ

ពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់ត្រូវប្រមូលប្រចាំឆ្នាំតាមអត្រា២ (ពីរ) ភាគរយ។

មាត្រា១៧៧ .- មូលដ្ឋានគិតពន្ធ

មូលដ្ឋានគិតពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់ត្រូវផ្អែកលើតម្លៃដីដែលកំណត់ដោយគណៈកម្មការវាយតម្លៃដីសម្រាប់ពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់។ មូលដ្ឋានគិតពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់និងគណៈកម្មការវាយតម្លៃដីសម្រាប់ពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់ ត្រូវកំណត់និងបង្កើតដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា១៧៨ .- ការលើកលែងពន្ធ

ការលើកលែងពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា១៧៩ .- កាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ប្រាក់ពន្ធ

កម្មសិទ្ធិករ ឬអ្នកកាន់កាប់ ឬអ្នកទទួលប្រយោជន៍ចុងក្រោយនៃដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់ ត្រូវមានកាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ប្រាក់ពន្ធប្រចាំឆ្នាំ។

មាត្រា១៨០ .- វិធាននិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធ

វិធាននិងនីតិវិធីនៃការគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

ជំពូកទី១៦ ពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន

មាត្រា ១៨១ .- កម្មវត្ថុនៃពន្ធ

ពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនត្រូវអនុវត្តលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនគ្រប់ប្រភេទ។

មាត្រា ១៨២ .- វិសាលភាពនៃពន្ធ

ពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនអនុវត្តលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា ១៨៣ .- និយមន័យ

សម្រាប់គោលដៅនៃបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន ពាក្យ មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន សំដៅដល់ មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនឬយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទ ដូចជា កប៉ាល់ សាឡុង ទូក កាណូត អូប័រ រថយន្ត ក្បាលរថយន្តសណ្តោង រ៉ឺម៉កសណ្តោង ស៊ីមីរ៉ឺម៉កសណ្តោង ទោចក្រយានយន្ត ត្រីចក្រយានយន្ត ត្រាក់ទ័រ និងគ្រឿងយន្តប្រហាក់ប្រហែល។

មាត្រា ១៨៤ .- អត្រាពន្ធ

១- ពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនត្រូវកំណត់ទៅតាមប្រភេទមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនដូចខាងក្រោម៖

- ក- រថយន្តដឹកទំនិញ។
- ខ- ក្បាលរថយន្តសណ្តោង រ៉ឺម៉កសណ្តោង ស៊ីមីរ៉ឺម៉កសណ្តោង។
- គ- រថយន្តដឹកអ្នកដំណើរ។
- ឃ- ជលយានឬជលយានយន្ត។
- ង- រថយន្តទេសចរណ៍។
- ច- យានឬយានយន្តកែច្នៃ។

២- អត្រាពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យតាមការស្នើសុំរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា ១៨៥ .- អ្នកជាប់ពន្ធ

ពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនត្រូវអនុវត្តលើម្ចាស់កម្មសិទ្ធិនៃមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន។

មាត្រា ១៨៦ .- ការលើកលែងពន្ធ

ពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនត្រូវបានលើកលែងចំពោះ៖

- ១- រថយន្តគិលានសង្គ្រោះ រថយន្តពន្លត់អគ្គិភ័យដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់រដ្ឋ។
- ២- យានយន្តដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់អង្គភាពកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ កងរាជអាវុធហត្ថ និងនគរបាលជាតិ។
- ៣- យានយន្តដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ស្ថានទូតឬស្ថានកុងស៊ុលបរទេស អង្គការអន្តរជាតិ ឬទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការរួចរកទេសរបស់រដ្ឋាភិបាលដទៃទៀត។
- ៤- ទោចក្រយានយន្តនិងត្រីចក្រយានយន្តគ្រប់ប្រភេទ ត្រាក់ទ័រនិងគ្រឿងយន្តប្រហាក់ប្រហែល និងជលយានយន្តគ្រប់ប្រភេទដែលមានកម្លាំងដល់ ១៥០ (មួយរយហាសិប) សេះ ឬតិចជាង។

/

មាត្រា ១៨៧ .- កាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ប្រាក់ពន្ធ

ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិមានកាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសនិងបង់ប្រាក់ពន្ធប្រចាំឆ្នាំ។

មាត្រា ១៨៨ .- វិធាននិងនីតិវិធីគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធ

វិធាននិងនីតិវិធីនៃការគ្រប់គ្រងប្រមូលពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

ជំពូកទី ១៧
វិធាននិងនីតិវិធីសារពើពន្ធ
ផ្នែកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១៨៩ .- កម្មវត្ថុ

១- បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃជំពូកនេះ កំណត់នូវសិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ អំណាចនិងកាតព្វកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ និងនីតិវិធីនៃការពិនិត្យឡើងវិញនូវប្រាក់ពន្ធបានបង់។

២- បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃជំពូកនេះ ត្រូវអនុវត្តចំពោះពន្ធគ្រប់ប្រភេទ រៀបរយតែពន្ធដោយឡែកណាមួយដែលមានចែងផ្សេងៗ។

មាត្រា ១៩០ .- និយមន័យ

វាក្យសព្ទសំខាន់ៗដែលប្រើក្នុងជំពូកទី ១៧ និងជំពូកទី ១៨ ត្រូវបានកំណត់និយមន័យដូចខាងក្រោម៖

១- ពន្ធ សំដៅដល់ ពន្ធនិងអាករទាំងឡាយ។

២- បុគ្គល សំដៅដល់ រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គល។

៣- អ្នកជាប់ពន្ធ សំដៅដល់ បុគ្គលដែលមានកាតព្វកិច្ចត្រូវបង់ពន្ធ។

៤- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ សំដៅដល់ អង្គការចាត់តាំងនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។

៥- មន្ត្រីពន្ធដារ សំដៅដល់ មន្ត្រីរាជការពន្ធដារគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ដែលកំពុងបម្រើការងារក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។

៦- ការស៊ើបអង្កេត សំដៅដល់ ការធ្វើសវនកម្មពន្ធដារគ្រប់ប្រភេទ រួមទាំងការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។

៧- លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ សំដៅដល់ ឯកសារដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារតម្រូវឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកបំពេញទៅតាមលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ។

៨- ភ្នាក់ងារកាត់ទុក សំដៅដល់ បុគ្គលដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារតម្រូវឱ្យធ្វើការកាត់ទុក និងបង់ប្រាក់ពន្ធចូលបំណុលការដ្ឋាននាមតតិយជន។

៩- សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច សំដៅដល់ សកម្មភាពរបស់បុគ្គលដែលធ្វើជានិច្ចកាលជាប់បន្តឬ មួយដងមួយគ្រាដើម្បីរកមិនរកចំណេញក្នុងការផ្គត់ផ្គង់ ឬមានបំណងផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឬសេវាឱ្យដល់បុគ្គលដទៃក្នុងគោលបំណងឱ្យបានអត្ថប្រយោជន៍អ្វីមួយ។

១០- ពន្ធបន្ថែម សំដៅដល់ ទណ្ឌកម្មជាសាច់ប្រាក់ចំពោះអំពើល្មើសនឹងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ដែលត្រូវបានគណនាតាមអត្រាដែលបានកំណត់ លើមូលដ្ឋានប្រាក់ពន្ធដែលបានបង់ខ្វះឬបង់យឺត។

១១- ការប្រាក់ សំដៅដល់ ការប្រាក់ដែលកើតឡើងពីការបង់ពន្ធខ្វះឬការបង់ពន្ធយឺត ដែលត្រូវ បានគណនាតាមអត្រាដែលបានកំណត់ លើមូលដ្ឋានប្រាក់ពន្ធដែលបានបង់ខ្វះឬបង់យឺត។

មាត្រា ១៩១ .- កិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ

១- បទប្បញ្ញត្តិនៃកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិទាក់ទងនឹងបញ្ហាពន្ធដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជាដរដ្ឋភាគី ត្រូវមានវិសាលភាពគ្របដណ្តប់លើបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។

២- វិធាននិងនីតិវិធីសម្រាប់អនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិនៃកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិទាក់ទងនឹងបញ្ហាពន្ធ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា ១៩២ .- កាសារប្រើនៅក្នុងលិខិតប្រកាសនិងឯកសារសារពើពន្ធ

លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធទាំងអស់ ក៏ដូចជាឯកសារនិងលិខិតទាក់ទងផ្សេងៗដែលចាំបាច់សម្រាប់ ការកំណត់ពន្ធ ការប្រមូលពន្ធ និងការបង្ខំឱ្យប្រតិបត្តិតាមច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីពន្ធដារ ឬ ដែលទាក់ទងនឹងបែបបទផ្សេងទៀតក្នុងការកំណត់ពន្ធ ត្រូវធ្វើជាកាសាខ្មែរ។

ផ្នែកទី២

សិទ្ធិ អំណាច និងកាតព្វកិច្ច

មាត្រា ១៩៣ .- សិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ

សិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- អ្នកជាប់ពន្ធមានសិទ្ធិដូចខាងក្រោម៖

ក- ទទួលបាននូវការរក្សាទុកជាការសម្ងាត់និងត្រូវបានយកមកប្រើប្រាស់តែក្នុងគោលដៅដែល មានបញ្ជាក់នៅក្នុងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារនូវព័ត៌មាននានាទាក់ទងនឹងកិច្ចការអាជីវកម្ម របស់ខ្លួនដែលបានផ្តល់ឱ្យរដ្ឋបាលសារពើពន្ធដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១៩៧ នៃច្បាប់នេះ។

ខ- ទទួលព័ត៌មានជាប្រចាំអំពីកិច្ចដំណើរការនៃប្រព័ន្ធពន្ធដារនិងនីតិវិធីនៃការកំណត់ពន្ធ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១៩៩ និងមាត្រា ២១១ នៃច្បាប់នេះ។

គ- ទទួលព័ត៌មានអំពីសិទ្ធិរបស់ខ្លួន រួមទាំងសិទ្ធិក្នុងការប្តឹងតវ៉ាដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២១១ និងមាត្រា ២៣៨ នៃច្បាប់នេះ។

ឃ- ប្តឹងតវ៉ាដូចមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ ចំពោះរាល់សេចក្តីសម្រេចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២១១ និងមាត្រា ២៣៨ នៃច្បាប់នេះ។

ង- បង់ពន្ធមិនឱ្យលើសពីបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារកំណត់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២១៣ នៃ ច្បាប់នេះ។

២- អ្នកជាប់ពន្ធមានកាតព្វកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

- ក- ចុះបញ្ជីនៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២០៣នៃច្បាប់នេះ។
- ខ- ដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធនិងផ្តល់ព័ត៌មានតាមការតម្រូវនៃបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២០១និងមាត្រា២០៦នៃច្បាប់នេះ។
- គ- បង់ពន្ធតាមកាលបរិច្ឆេទកំណត់ដូចមានចែងក្នុងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។
- ឃ- កាន់ ថែរក្សា និងត្រូវបង្ហាញបញ្ជី លិខិតយុត្តិការ និងឯកសារផ្សេងៗដល់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដូចមានចែងក្នុងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ និងមាត្រា២០១នៃច្បាប់នេះ។
- ង- បង្ហាញខ្លួនចំពោះរដ្ឋបាលសារពើពន្ធតាមកាលបរិច្ឆេទដែលមានចុះក្នុងលិខិតជូនដំណឹង របស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២០២នៃច្បាប់នេះ។
- ច- បង់ប្រាក់ពន្ធ ប្រាក់ពន្ធបន្ថែម និងការប្រាក់ផ្សេងៗទៀតដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានកំណត់ ទៅតាមកាលបរិច្ឆេទដូចមានចែងក្នុងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ឬដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ បានជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដូចមានចែងក្នុងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ និង មាត្រា២១៣ មាត្រា២៣២ និងមាត្រា២៣៣នៃច្បាប់នេះ។

មាត្រា១៩៤ .- អំណាចនិងកាតព្វកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ

អំណាចនិងកាតព្វកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានអំណាចដូចខាងក្រោម៖

- ក- កំណត់មូលដ្ឋានគិតពន្ធលើអ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២០៩ និងមាត្រា២១០នៃច្បាប់នេះ។
- ខ- តម្រូវឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកបង្ហាញខ្លួនដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២០២នៃច្បាប់នេះ។
- គ- កំណត់បញ្ជីឯកសារចាំបាច់នានា និងលិខិតយុត្តិការដែលអ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក ត្រូវកាន់រក្សាទុកនិងផ្តល់ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២០១និងមាត្រា ២៣០នៃច្បាប់នេះ។
- ឃ- ទាមទារឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធ ឬគតិយជនផ្តល់ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងអ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២០២នៃច្បាប់នេះ។
- ង- ចូលលំនៅឋានឬគ្រឹះស្ថានអាជីវកម្មរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ភ្នាក់ងារកាត់ទុក ឬគតិយជន ដើម្បី ទទួលបាននូវព័ត៌មានទាក់ទងនឹងអ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២៣០នៃច្បាប់នេះ។
- ច- ទទួលពីស្ថាប័នរដ្ឋទាំងឡាយនូវព័ត៌មានស្តីពីឬដែលទាក់ទងនឹងអ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារ កាត់ទុកដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២០៩នៃច្បាប់នេះ។
- ឆ- អនុវត្តវិធានការតឹងទាបចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកនៅពេលដែលបុគ្គលនោះ មិនបានបង់ប្រាក់ពន្ធ ប្រាក់ពន្ធបន្ថែម និងការប្រាក់ផ្សេងៗទៀតតាមការតម្រូវដូចមានចែង ក្នុងមាត្រា២១៧ មាត្រា២១៨ មាត្រា២២០ មាត្រា២២១ និងមាត្រា២២២នៃច្បាប់នេះ។
- កំណត់ឡើងវិញនូវប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មក្នុងចំណោមបុគ្គលទាក់ទងដូចមានចែងក្នុង បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។

Handwritten signature or mark.

ឈ- ច្រានចោលនិង/ឬកំណត់សារធាតុពិតនៃប្រតិបត្តិការទាំងឡាយឡើងវិញក្នុងករណីពិនិត្យ ឃើញថាអ្នកជាប់ពន្ធបានរៀបចំឬមានប្រតិបត្តិការទាំងឡាយណាដែលបង្ហាញឆន្ទៈមិនពិត ឬគ្មានភាពជាក់ស្តែងក្នុងគោលបំណងដើម្បីបន្ថយឬបំបាត់ប្រាក់ពន្ធដែលត្រូវបង់ ដែល ផ្ទុយពីស្មារតីនៃបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។

២- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានកាតព្វកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

- ក- ប្រមូលប្រាក់ពន្ធ ប្រាក់ពន្ធបន្ថែម និងការប្រាក់ផ្សេងៗទៀតដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១៩៥ នៃច្បាប់នេះ។
- ខ- រក្សាការសម្ងាត់នូវព័ត៌មានដែលអ្នកជាប់ពន្ធឬតិយជនបានផ្តល់ឱ្យ ហើយផ្តល់ព័ត៌មាន ទាំងនេះឱ្យដល់តែបុគ្គលណាដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារបានកំណត់ដូចមានចែងក្នុង មាត្រា១៩៧ និងមាត្រា២៤៤នៃច្បាប់នេះ។
- គ- ផ្តល់ព័ត៌មានដល់អ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកសំដៅធានាឱ្យការអនុវត្តបានសមស្រប ទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១៩៩នៃច្បាប់នេះ។
- ឃ- បង្វិលសងវិញ ឬចាត់ជាឥណទានពន្ធនូវប្រាក់ពន្ធដែលបង់លើសដូចមានចែងក្នុងបទប្បញ្ញត្តិ ស្តីពីពន្ធដារ។
- ង- ផ្តល់លិខិតជូនដំណឹងស្តីពីការកំណត់ពន្ធឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកដូចមានចែង ក្នុងមាត្រា២០៩ ដល់មាត្រា២១១នៃច្បាប់នេះ។

ផ្នែកទី៣ **រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ**

មាត្រា១៩៥ .- ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច

១- ស្ថាប័នដែលទទួលខុសត្រូវគ្រប់គ្រងការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារមានដូចខាងក្រោម៖

- ក- អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។
- ខ- ស្ថាប័នដទៃទៀតរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារបានផ្តល់អំណាចឱ្យ។

២- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានកាតព្វកិច្ចប្រមូលពន្ធ អនុវត្តទណ្ឌកម្មតាមការកំណត់នៃបទប្បញ្ញត្តិស្តីពី ពន្ធដារ និងប្តឹងទៅតុលាការក្នុងករណីមានការរំលោភច្បាប់។

៣- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ គឺជាស្ថាប័នដែលមានសមត្ថកិច្ចក្នុងការសម្រេចដាក់ទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាល។ ការសម្រេចឱ្យរួចមួយផ្នែកឬទាំងស្រុងនូវទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាល ជាសិទ្ធិអំណាចរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចសម្រេចឱ្យរួចមួយផ្នែកឬទាំងស្រុងនូវទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាលនេះបាន ក្នុង ករណីទទួលបានការធ្វើប្រតិកម្មសិទ្ធិអំណាចពីរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា១៩៦ .- សិទ្ធិអំណាចក្នុងគ្រាដែលប្រទេសជាតិស្ថិតក្នុងភាពអាសន្ន

១- ក្នុងករណីដែលប្រទេសជាតិប្រឈមមុខនឹងវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ច ហិរញ្ញវត្ថុ ឬគ្រោះអាសន្ន ឬតម្រូវ ការចាំបាច់បន្ទាន់នានា ក្នុងការធានាលំនឹងជីវភាពនិងសុខុមាលភាពរបស់ប្រជាជន និងធានាប្រក្រតីភាព នៃកិច្ចដំណើរការសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គម រាជរដ្ឋាភិបាលអាចសម្រេចផ្តល់ការអនុគ្រោះ ឬលើកលែង ឬព្យួរ ការអនុវត្តនៃកម្មវិធី មួយផ្នែកឬទាំងស្រុង តាមការស្នើសុំរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

២- ការផ្តល់ការអនុគ្រោះ ឬការលើកលែង ឬការព្យួរប្រភេទពន្ធណាមួយ ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ ខាងលើនឹងត្រូវដាក់កម្រិតនៃការធ្វើនិយ័តការបន្ថយកម្មដោយច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ នាពេលបន្ទាប់។

មាត្រា ១៩៧ .- កាតសម្ងាត់នៃព័ត៌មានពន្ធដារ

១- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធនិងបុគ្គលគ្រប់រូបដែលជាប្រធានជាមន្ត្រីនិងភ្នាក់ងារនៃរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ត្រូវរក្សាកាតសម្ងាត់នូវព័ត៌មានទាក់ទងនឹងអ្នកជាប់ពន្ធដែលបានទទួលនៅក្នុងពេលបំពេញភារកិច្ចជាផ្លូវការ ហើយអាចផ្តល់ព័ត៌មានទៅឱ្យតែបុគ្គលដែលមាត្រានេះបានអនុញ្ញាតប៉ុណ្ណោះ។

២- មន្ត្រីនិងភ្នាក់ងារនៃរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ អាចផ្តល់ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងអ្នកជាប់ពន្ធឱ្យចំពោះតែ៖

ក- មន្ត្រីនិងភ្នាក់ងារផ្សេងទៀតរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធនៅក្នុងពេលនិងក្នុងគោលដៅបំពេញភារកិច្ចតាមបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។

ខ- អាជ្ញាធរព្រហ្មទណ្ឌសម្រាប់គោលដៅប្តឹងចោទប្រកាន់អំពីបទល្មើសពន្ធដារ។

គ- តុលាការនៅក្នុងដំណាក់កាលជម្រះក្តីដើម្បីកំណត់ពន្ធត្រូវបង់របស់អ្នកជាប់ពន្ធ ឬក៏ការទទួលខុសត្រូវចំពោះការរំលោភបំពានបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។

ឃ- អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធនឹងពន្ធដាររបស់ប្រទេសណាមួយទៀតស្របតាមកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ។

៣- បុគ្គលដែលបានទទួលព័ត៌មានពីបុគ្គលម្នាក់ទៀតដែលបានការអនុញ្ញាតឱ្យផ្តល់ព័ត៌មានដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី២នៃមាត្រានេះ ត្រូវរក្សាកាតសម្ងាត់លើព័ត៌មាននោះទៅតាមការកំណត់នៃមាត្រានេះ លើកលែងតែកម្រិតអប្បបរមាណាមួយដែលចាំបាច់ត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យផ្តល់ព័ត៌មាននេះ។

៤- ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងអ្នកជាប់ពន្ធអាចផ្តល់ទៅឱ្យបុគ្គលម្នាក់ទៀតបាន ប្រសិនបើមានការយល់ព្រមជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីអ្នកជាប់ពន្ធ។

មាត្រា ១៩៨ .- ការផ្តល់ព័ត៌មានដល់អ្នកជាប់ពន្ធ

ការផ្តល់ព័ត៌មានដល់អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម៖

១- លិខិតស្នាមឬលិខិតជូនដំណឹងដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធផ្តល់ទៅឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធមានលក្ខណៈជាការដាក់ឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធនោះមានកាតព្វកិច្ចចំពោះរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ លុះណាតែលិខិតស្នាមឬលិខិតជូនដំណឹងនោះត្រូវបានធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងត្រូវបានប្រគល់ឱ្យដល់អ្នកជាប់ពន្ធ។ លិខិតស្នាមឬលិខិតជូនដំណឹងដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌនេះ រួមបញ្ចូលទាំងការជូនដំណឹងតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកដែលក្នុងនោះ មានជាអាទិ៍ទូរសារ សារអេឡិចត្រូនិក។

២- ក្នុងករណីដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារតម្រូវឱ្យរដ្ឋបាលសារពើពន្ធផ្តល់លិខិតស្នាមឬលិខិតជូនដំណឹងទៅឱ្យបុគ្គល លិខិតស្នាមឬលិខិតជូនដំណឹងនោះត្រូវបានចាត់ទុកថាបានប្រគល់យ៉ាងត្រឹមត្រូវ លុះណាតែបានប្រគល់ឱ្យបុគ្គលនោះ ឬក៏បានផ្ញើតាមប្រៃសណីយ៍ជាលិខិតអនុសិដ្ឋទៅអាសយដ្ឋានតាមផ្លូវច្បាប់របស់បុគ្គលនោះ។ ចំពោះការជូនដំណឹងតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះ ត្រូវបានចាត់ទុកថាបានប្រគល់ត្រឹមត្រូវ ប្រសិនបើបានបញ្ជូនទៅអាសយដ្ឋានចុងក្រោយដែលអ្នកជាប់ពន្ធបានផ្តល់ឱ្យរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។

៣- កាលបរិច្ឆេទនៃលិខិតស្នាមឬលិខិតជូនដំណឹងផ្សេងៗ គឺជាកាលបរិច្ឆេទនៃការប្រគល់ឱ្យបុគ្គល។ ក្នុងករណីលិខិតស្នាម ឬលិខិតជូនដំណឹងត្រូវបានធ្វើតាមលិខិតអនុសិដ្ឋ កាលបរិច្ឆេទនៃការជូនដំណឹង គឺជាកាលបរិច្ឆេទនៃការចេញបោះត្រាលើលិខិតអនុសិដ្ឋរបស់ការិយាល័យប្រៃសណីយ៍។ ក្នុងករណីការជូនដំណឹងតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក កាលបរិច្ឆេទនៃការជូនដំណឹង គឺជាកាលបរិច្ឆេទដែលដំណឹងត្រូវបានធ្វើចេញ។

[Handwritten signature]

៤- លិខិតស្នាមឬលិខិតជូនដំណឹងត្រូវចាត់ទុកថាបានប្រគល់ទទួលត្រឹមត្រូវ ប្រសិនបើលក្ខខណ្ឌ ក្នុងកថាខណ្ឌទី២នៃមាត្រានេះ ត្រូវបានបំពេញរួចហើយ ទោះបីជាបុគ្គលដែលត្រូវបានជូនដំណឹងនោះ បដិសេធការប្រគល់ឬការទទួលលិខិតអនុសិដ្ឋក្តី។

៥- ក្នុងករណីដែលអាសយដ្ឋានរបស់បុគ្គលត្រូវបានផ្លាស់ប្តូរ ហើយបុគ្គលមិនបានជូនដំណឹងដល់ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអំពីការផ្លាស់ប្តូរនោះទេ លិខិតស្នាមឬលិខិតជូនដំណឹងដែលបានបញ្ជូនទៅអាសយដ្ឋាន ដែលបានស្គាល់ចុងក្រោយបង្អស់ ត្រូវចាត់ទុកថាបានប្រគល់ទទួលត្រឹមត្រូវ។

៦- ក្នុងករណីដោយមូលហេតុណាមួយដែលលិខិតស្នាមឬលិខិតជូនដំណឹងមិនអាចផ្តល់ដល់ អ្នកជាប់ពន្ធ ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ ដល់កថាខណ្ឌទី៥នៃមាត្រានេះ លិខិតស្នាមឬលិខិតជូនដំណឹង ត្រូវបានចាត់ទុកថាបានប្រគល់យ៉ាងត្រឹមត្រូវ ប្រសិនបើរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបាន៖

- ក- បិទលិខិតស្នាម ឬលិខិតជូនដំណឹងភ្ជាប់ទៅនឹងទ្វារនិងវាសនដ្ឋាន ឬទីកន្លែងប្រកបអាជីវកម្ម របស់អ្នកជាប់ពន្ធ ឬ
- ខ- ផ្សព្វផ្សាយតាមសារព័ត៌មាន វិទ្យុ ទូរទស្សន៍ ឬគេហទំព័ររបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដោយតម្រូវ ឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធបង្ហាញខ្លួននៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធមិនឱ្យលើសពី១៥(ដប់ប្រាំ)ថ្ងៃ បន្ទាប់ពី កាលបរិច្ឆេទផ្សព្វផ្សាយ។

មាត្រា១៩៩ .- ការផ្សព្វផ្សាយនិងការពន្យល់ណែនាំបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ

- ១- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ត្រូវរៀបចំសៀវភៅពន្យល់ខ្លីៗស្តីពីខ្លឹមសារសំខាន់ៗនៃប្រភេទពន្ធនីមួយៗ។
- ២- ចំពោះប្រភេទពន្ធណាមួយដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធកំណត់ថាគួរចុះធ្វើការពន្យល់ណែនាំនោះ មន្ត្រីពន្ធដារនៅតាមមូលដ្ឋាន ត្រូវចុះអប់រំដល់អ្នកជាប់ពន្ធឱ្យបានយល់អំពីកាតព្វកិច្ចនិងសិទ្ធិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ទាំងនោះ។

មាត្រា២០០ .- ការលើកទឹកចិត្តចំពោះការប្រមូលពន្ធ

- ១- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវកសាងប្រព័ន្ធលើកទឹកចិត្តសម្រាប់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។
- ២- វិធាននិងនីតិវិធីសម្រាប់ដំណើរការប្រព័ន្ធលើកទឹកចិត្តត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា២០១ .- ការកាន់ កត់ត្រា រក្សាទុកបញ្ជី លិខិតយុត្តិការ និងឯកសារហិរញ្ញវត្ថុ

១- អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវកាន់ កត់ត្រា និងរក្សាទុកបញ្ជី លិខិតយុត្តិការ និងឯកសារហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងៗ ដូចដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារបានកំណត់ និងត្រូវដាក់បញ្ជីនិងឯកសារទាំងនោះតាមការតម្រូវជូនរដ្ឋបាល សារពើពន្ធ។

២- ចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធដែលពុំមានកាតព្វកិច្ចកាន់បញ្ជីគណនេយ្យតាមស្តង់ដារបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ អន្តរជាតិកម្ពុជាដែលកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវកាន់ទិន្នន័យប្រតិបត្តិ ការងារកត់ត្រាចុះតាមលំដាប់ថ្ងៃ ខែ នូវចំណូលនិងចំណាយផ្សេងៗទាំងអស់ដែលទាក់ទិននឹងអាជីវកម្មទៅ តាមទម្រង់ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានកំណត់។

[Handwritten signature]

៣- ក្នុងករណីដែលអ្នកជាប់ពន្ធមិនកាន់ កត់ត្រា ឬកត់ត្រាមិនត្រឹមត្រូវនូវបញ្ជីគណនេយ្យ ឬកំណត់ត្រា នានាតាមលក្ខខណ្ឌដែលបានកំណត់ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធជាអ្នកកំណត់នូវប្រាក់ចំណូលនិងចំណាយផ្សេងៗ។

៤- បុគ្គលដែលត្រូវកាន់ កត់ត្រា ឬរក្សាទុកបញ្ជី ឯកសារនានា ឬទិន្នន័យវត្ថុដែលបានកំណត់ ដោយបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារឬបទប្បញ្ញត្តិដទៃ ត្រូវរក្សាទុកបញ្ជីឬឯកសារទាំងនោះ ក្នុងរយៈពេល១០ (ដប់) ឆ្នាំ សម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធមធ្យមនិងធំ និង៣ (បី) ឆ្នាំសម្រាប់អ្នកជាប់ពន្ធចូច គិតពីដំណាច់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ។

៥- អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវចេញវិក្កយបត្រលើកលំប្រតិបត្តិការអាជីវកម្ម។ វិធានវិក្កយបត្រត្រូវកំណត់ដោយ ប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

៦- អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវកត់ត្រាសេចក្តីវាយលម្អិតនៃវិក្កយបត្រឱ្យបានត្រឹមត្រូវចូលក្នុងទិន្នន័យវត្ថុ។

មាត្រា ២០២ .- សិទ្ធិទទួលព័ត៌មាន

១- ក្នុងគោលដៅកំណត់ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់របស់បុគ្គលណាម្នាក់ ឬដើម្បីប្រមូលពន្ធ ឬដើម្បីបំពេញ កាតព្វកិច្ចស្របតាមកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចធ្វើលិខិតជូនដំណឹងដល់អ្នកជាប់ពន្ធ ឬគតិយជន រួមទាំង ធនាគារ សហគ្រាសធានារ៉ាប់រង និងគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុនានាឱ្យ៖

ក- ផ្តល់ព័ត៌មានដែលទាក់ទងនឹងអ្នកជាប់ពន្ធឬបុគ្គលពាក់ព័ន្ធដូចមានចែងក្នុងលិខិតជូន ដំណឹង ដូចជាព័ត៌មានស្តីពីអ្នកផ្គត់ផ្គង់ អតិថិជន ឬគណនីនៅធនាគារ។

ខ- បង្ហាញខ្លួនទៅតាមពេលវេលានិងទីកន្លែងដែលមានបញ្ជាក់នៅក្នុងលិខិតជូនដំណឹង ដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មាននិងដើម្បីបង្ហាញ ឬផ្តល់ឯកសារ ឬទិន្នន័យដែលបុគ្គលនោះគ្រប់គ្រង ដែលមានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់លាស់នៅក្នុងលិខិតជូនដំណឹង។

២- បន្ថែមលើព័ត៌មានដែលបានតម្រូវដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះ លិខិតជូនដំណឹង ត្រូវមានចុះឈ្មោះនិងលេខអត្តសញ្ញាណកម្មនៃបុគ្គលអ្នកជាប់ពន្ធ (ប្រសិនបើមាន) ហើយនិងហត្ថលេខា របស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធដែលចេញលិខិតជូនដំណឹង។

៣- អ្នកជាប់ពន្ធឬគតិយជន រួមទាំង ធនាគារ សហគ្រាសធានារ៉ាប់រង និងគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុនានា ត្រូវបញ្ជូនរបាយការណ៍ឬបញ្ជូនលិខិតឆ្លើយតបមករដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងរយៈពេល៣០ (សាមសិប) ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងស្តីពីការផ្តល់ព័ត៌មានដែលទាក់ទងនឹងអ្នកជាប់ពន្ធ។

៤- បុគ្គលទាំងឡាយអាចរាយការណ៍មករដ្ឋបាលសារពើពន្ធនូវព័ត៌មានដែលពាក់ព័ន្ធនឹងពន្ធដារ។

៥- ការសម្ងាត់វិជ្ជាជីវៈមិនត្រូវបានរារាំងដល់ការអនុវត្តមាត្រានេះ និងមាត្រាដទៃទៀតនៃច្បាប់នេះ។

មាត្រា ២០៣ .- កាតព្វកិច្ចចុះបញ្ជីនិងបច្ចុប្បន្នកម្ម

១- បុគ្គលទាំងឡាយត្រូវចុះបញ្ជីនៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងអំឡុងពេល១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃ ក្រោយពី បុគ្គលនោះចាប់ផ្តើមធ្វើសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចឬសកម្មភាពផ្សេងទៀត រួមទាំងសកម្មភាពរបស់ស្ថាប័នឬ អង្គការនានា ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី៣នៃមាត្រានេះ។

២- បុគ្គលទាំងឡាយត្រូវជូនដំណឹងទៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងរយៈពេល១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃ ក្រោយពី ការផ្លាស់ប្តូរអាសយដ្ឋាន ទ្រង់ទ្រាយ នាមករណ៍ កម្មវត្ថុអាជីវកម្ម ការផ្ទេរ ការបញ្ឈប់អាជីវកម្ម សមាសភាព ឬត្រូវបានគ្រប់គ្រង ឬអ្នកទទួលបន្ទុកកិច្ចការពន្ធដាររបស់សហគ្រាស។

៣- គ្រាន់និងនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីនិងការធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា ២០៤ .- លិខិតបញ្ជាក់ការចុះបញ្ជីនិងលេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ

១- នៅពេលបានអនុវត្តការចុះបញ្ជីរួចរាល់ហើយ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវចេញលិខិតបញ្ជាក់ការចុះបញ្ជី ដែលមានចុះលេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធរបស់បុគ្គល។ លេខអត្តសញ្ញាណកម្មនេះត្រូវយកទៅប្រើលើ គ្រប់ឯកសារទាក់ទងនឹងពន្ធដារ។

២- គ្រប់អង្គភាពក្រោមឱវាទក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវតែប្រើលេខអត្តសញ្ញាណកម្មក្នុង មាត្រានេះ។ រាល់កិច្ចសន្យាជាមួយស្ថាប័នរដ្ឋត្រូវតែមានចុះលេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធច្រាប់ទុកជា បានការ។

មាត្រា ២០៥ .- សិទ្ធិរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងការចុះបញ្ជីអ្នកជាប់ពន្ធ

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានសិទ្ធិចុះបញ្ជីចំពោះបុគ្គលទាំងឡាយដែលច្បាប់បានកំណត់ឱ្យចុះបញ្ជី ហើយ ពុំបានមកចុះបញ្ជី ក្នុងករណីនេះរដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចកំណត់កាលបរិច្ឆេទមានប្រសិទ្ធភាពនៃការចុះបញ្ជី។

**ផ្នែកទី៤
លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ**

មាត្រា ២០៦ .- ការដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ

ការដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- អ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក ត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធតាម ទម្រង់ ពេលវេលា និងទីកន្លែងដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានកំណត់។

២- លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ ត្រូវចុះហត្ថលេខាដោយអ្នកជាប់ពន្ធឬតំណាងស្របច្បាប់របស់ អ្នកជាប់ពន្ធ។

៣- អ្នកវិនិយោគទាំងអស់ ត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធប្រចាំខែសម្រាប់ខែនីមួយៗ និងលិខិត ប្រកាសសារពើពន្ធប្រចាំឆ្នាំសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធនោះ និងបង់ពន្ធអាករទាំងអស់ទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃពន្ធ នីមួយៗ។

៤- អ្នកវិនិយោគទាំងអស់ ត្រូវភ្ជាប់នូវវិញ្ញាបនបត្ររបស់ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជាបញ្ជាក់ពីការគោរព ប្រតិបត្តិជាមួយលិខិតប្រកាសសារពើពន្ធប្រចាំឆ្នាំសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធនោះ។

៥- អ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក ឬអ្នកវិនិយោគទាំងអស់ អាចដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធដូច មានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១និងកថាខណ្ឌទី៣នៃមាត្រានេះ តាមប្រព័ន្ធទទួលលិខិតប្រកាសអេឡិចត្រូនិក របស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ហើយមានតម្លៃស្មើគ្នានឹងលិខិតប្រកាសសារពើពន្ធជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដែលជា ច្បាប់ដើម។

មាត្រា ២០៧ .- ការដាក់លិខិតប្រកាសព័ត៌មាននិងឯកសារផ្សេងទៀត

បុគ្គលណាមួយដែលបានបើកប្រាក់ឱ្យទៅបុគ្គលផ្សេងទៀត ត្រូវដាក់ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធនូវលិខិត ប្រកាសព័ត៌មាននិងឯកសារផ្សេងទៀតស្តីពីការបើកប្រាក់នោះទៅតាមបែបបទដែលកំណត់ដោយរដ្ឋបាល សារពើពន្ធ។

មាត្រា ២០៨ .- តំណាងអ្នកជាប់ពន្ធ

១- អ្នកជាប់ពន្ធអាចធ្វើការផ្ទេរសិទ្ធិជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅឱ្យបុគ្គលដែលជាតំណាងម្នាក់ទៀតឱ្យធ្វើសកម្មភាពជំនួសមុខខ្លួនក្នុងកិច្ចការនានាទាក់ទងនឹងពន្ធដារ។ អ្នកជាប់ពន្ធអាចកំណត់ព្រំដែនសិទ្ធិអំណាចនៃការផ្ទេរសិទ្ធិនេះ។ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវមានកាតព្វកិច្ចទទួលខុសត្រូវដោយផ្ទាល់ចំពោះរាល់សកម្មភាពរបស់បុគ្គលដែលជាតំណាងស្របច្បាប់របស់ខ្លួន ឬបុគ្គលដែលបានទទួលការផ្ទេរសិទ្ធិពីខ្លួនរហូតដល់ពេលណាដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានទទួលសេចក្តីបញ្ជាក់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីអ្នកជាប់ពន្ធស្តីពីការលុបចោលនូវការផ្ទេរសិទ្ធិនោះ។

២- បុគ្គលដែលជាតំណាងអ្នកជាប់ពន្ធ ត្រូវមានសិទ្ធិជំនួសមុខឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធដើម្បី៖

- ដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ
- បង្ហាញរបាយការណ៍ ឬលិខិតស្នាមផ្សេងៗ
- បង់ពន្ធអាករទាំងឡាយដែលកំណត់ដោយបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ
- ធ្វើបណ្តឹងតវ៉ា
- បំពេញរាល់កាតព្វកិច្ចដែលអ្នកជាប់ពន្ធត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះមុខច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីពន្ធដារ។

៣- បុគ្គលដែលជាតំណាងរបស់អ្នកជាប់ពន្ធក្នុងអំឡុងពេល១៥(ដប់ប្រាំ)ថ្ងៃ ត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដោយភ្ជាប់មកនូវភស្តុតាងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនៃការផ្ទេរសិទ្ធិដែលមានសុពលភាព។

៤- បុគ្គលដែលទទួលអាជ្ញាបណ្ណជាភ្នាក់ងារសេវាកម្មពន្ធដារអាចជាតំណាងអ្នកជាប់ពន្ធនិងអាចធ្វើការផ្គត់ផ្គង់សេវាទាក់ទងនឹងពន្ធដារដល់អ្នកជាប់ពន្ធ។ វិធាននិងនីតិវិធីនៃការគ្រប់គ្រងភ្នាក់ងារសេវាកម្មពន្ធដារត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

**ផ្នែកទី៥
ការកំណត់ពន្ធ**

មាត្រា ២០៩ .- ការកំណត់ពន្ធ

ចំនួនប្រាក់ពន្ធត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- ក្នុងករណីដែលប្រាក់ពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវបានបង់តាមវិធីកាត់ទុក ហើយអ្នកជាប់ពន្ធគ្មានកាតព្វកិច្ចធ្វើប្រកាសសារពើពន្ធទេនោះ ការកំណត់ពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ គឺជាការកំណត់ចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបានកាត់ទុកនៅក្នុងឆ្នាំប្រតិទិន។

២- ក្នុងករណីដែលអ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកមានកាតព្វកិច្ចត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធការកំណត់ពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក គឺជាការកំណត់ពន្ធដែលអ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកបានគណនានៅលើលិខិតប្រកាសសារពើពន្ធដែលដាក់ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។

៣- ក្នុងករណីដែលអ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក មានកាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធដែលមិនបានដាក់លិខិតប្រកាស មិនបានរក្សាទុកឱ្យបានត្រឹមត្រូវនូវបញ្ជីកាតណនេយ្យឬឯកសារផ្សេងទៀតតាមការតម្រូវ ឬមិនបានផ្តល់ព័ត៌មានចាំបាច់ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធដើម្បីកំណត់ពន្ធឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ការកំណត់ពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក គឺជាការកំណត់ពន្ធជាឯកតាភាគីដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានធ្វើ និងបានគ្រប់គ្រងឱ្យបុគ្គលនោះ។ ការកំណត់ពន្ធជាឯកតាភាគីត្រូវផ្អែកលើ៖

ក- ព័ត៌មានដែលមានចុះនៅក្នុងលិខិតប្រកាសសារពើពន្ធនានាឬឯកសារផ្សេងទៀត ដែល
អ្នកជាប់ពន្ធបានដាក់ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។

ខ- ព័ត៌មានដែលមានចុះក្នុងលិខិតប្រកាសព័ត៌មាន។

គ- ព័ត៌មានផ្សេងទៀតដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានទទួល។

៤- ប្រសិនបើមានមូលដ្ឋានបញ្ជាក់ថា ការប្រមូលពន្ធអាចមានឧបសគ្គ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាច
ធ្វើការកំណត់ពន្ធលើអ្នកជាប់ពន្ធនៅពេលណាមួយក៏បាន។

មាត្រា ២១០ .- ការកំណត់ពន្ធឡើងវិញនិងរយៈពេលកំណត់ពន្ធឡើងវិញ

ការកំណត់ពន្ធឡើងវិញនិងរយៈពេលកំណត់ពន្ធឡើងវិញត្រូវដំណើរការដូចខាងក្រោម៖

១- ចំពោះការកំណត់ពន្ធដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រា២០៩នៃច្បាប់នេះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ
អាចធ្វើការកំណត់ពន្ធឡើងវិញក្នុងរយៈពេល៣(បី)ឆ្នាំ បន្ទាប់ពីឆ្នាំប្រតិទិនដែលការកាត់ទុកបានកើតឡើង។

២- ចំពោះការកំណត់ពន្ធដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី២និងកថាខណ្ឌទី៣នៃមាត្រា២០៩នៃ
ច្បាប់នេះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ អាចធ្វើការកំណត់ពន្ធឡើងវិញក្នុងរយៈពេលណាមួយដូចខាងក្រោម៖

ក- ក្នុងរយៈពេល៣(បី)ឆ្នាំ ក្រោយថ្ងៃដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ។

ខ- ក្នុងរយៈពេល១០(ដប់)ឆ្នាំ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទដែលតម្រូវឱ្យដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ
ប្រសិនបើមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ថា មានអំពើរំលោភស្តីពីការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។

គ- ក្នុងរយៈពេលណាមួយក៏បាន តាមការយល់ព្រមជាលាយលក្ខណ៍អក្សរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ។

៣- អ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកអាចស្នើសុំធ្វើការកែតម្រូវលិខិតប្រកាសសារពើពន្ធក្នុងរយៈពេល
៣(បី)ឆ្នាំ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធតាមកថាខណ្ឌទី២នៃមាត្រា២០៩នៃ
ច្បាប់នេះ ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃការកាន់ច្រឡំឬការភ្លាំងភ្លាត់ដែលអ្នកជាប់ពន្ធបានធ្វើនៅក្នុងលិខិត
ប្រកាសព័ត៌មាន។ ប្រសិនបើលទ្ធផលប្រកាសសារពើពន្ធកែតម្រូវនោះបណ្តាលឱ្យមានការបង្វិលសងប្រាក់ពន្ធ
ឬឥណទានពន្ធ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចធ្វើការពិនិត្យបញ្ជាក់តាមការធ្វើសវនកម្ម។

៤- អ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកអាចស្នើសុំឱ្យរដ្ឋបាលសារពើពន្ធកែតម្រូវការកំណត់ពន្ធ
ឡើងវិញក្នុងរយៈពេល៣(បី)ឆ្នាំ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ដោយ
ផ្អែកលើព័ត៌មានបន្ថែមដែលអ្នកជាប់ពន្ធឬរដ្ឋបាលសារពើពន្ធមិនបានទទួលក្នុងពេលកំណត់ពន្ធឡើងវិញនោះ។

៥- ក្នុងករណីដែលអ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកធ្វើការកែតម្រូវការកំណត់ពន្ធរបស់ខ្លួន ឬស្នើសុំឱ្យ
រដ្ឋបាលសារពើពន្ធកែតម្រូវការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ អាជ្ញាយុកាលនៃការកំណត់ពន្ធឡើងវិញក្នុងកថាខណ្ឌទី១
និងកថាខណ្ឌទី២នៃមាត្រានេះ ត្រូវចាប់ផ្តើមគិតពីកាលបរិច្ឆេទនៃការដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធកែតម្រូវ
ឬកាលបរិច្ឆេទដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធកែតម្រូវការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ។

៦- ឆ្នាំនិងនីតិវិធីនៃការកំណត់ពន្ធឡើងវិញនិងរយៈពេលកំណត់ពន្ធឡើងវិញត្រូវកំណត់ដោយ
រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា ២១១ .- នីតិវិធីនៃការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ

ការកំណត់ពន្ធឡើងវិញត្រូវបានដំណើរការតាមនីតិវិធីដូចខាងក្រោម៖

- ១- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវជូនលិខិតជូនដំណឹងស្តីពីការកំណត់ពន្ធឡើងវិញដល់អ្នកជាប់ពន្ធ។
- ២- អ្នកជាប់ពន្ធមានរយៈពេល៣០(សាមសិប)ថ្ងៃ ដើម្បីឆ្លើយតបចំពោះការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ទៅអង្គភាពដែលទទួលបន្ទុកធ្វើការកំណត់ពន្ធឡើងវិញនោះ។ ក្នុងរយៈពេលនេះ អ្នកជាប់ពន្ធអាចទទួលយក ឬជំទាស់ ចំពោះការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ។ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវចាត់ទុកថាយល់ព្រមចំពោះការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ប្រសិនបើពុំបានឆ្លើយតប។
- ៣- ប្រសិនបើមានការជំទាស់ចំពោះការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវដាក់ពាក្យតវ៉ាទៅ អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ តាមនីតិវិធីដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២៣៦នៃច្បាប់នេះ។
- ៤- អង្គភាពទទួលបន្ទុកការកំណត់ពន្ធឡើងវិញរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ត្រូវបញ្ជូនលទ្ធផលនៃ ការកំណត់ពន្ធឡើងវិញទៅអង្គភាពប្រមូលពន្ធក្នុងរយៈពេល៣០(សាមសិប)ថ្ងៃ ក្រោយការចេញលិខិតជូន ដំណឹងស្តីពីការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ។

មាត្រា ២១២ .- បន្ទុកភស្តុតាង

- ១- ក្នុងករណីដែលអ្នកជាប់ពន្ធមិនបានរក្សាទុកឯកសារគ្រប់គ្រាន់ ឬក៏មិនបានផ្តល់ព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានសិទ្ធិកំណត់ពន្ធលើអ្នកជាប់ពន្ធដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃព័ត៌មានជាក់លាក់ដែល រដ្ឋបាលសារពើពន្ធមាន។
- ២- ក្នុងករណីដែលប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធឬប្រាក់ចំណូលដែលបានប្រកាសដោយអ្នកជាប់ពន្ធមាន ភាពខុសគ្នាច្រើនរៀបរាប់ទៅនឹងការទិញទ្រព្យសកម្មឬវត្ថុនានាដែលធ្វើឱ្យឃើញចំណាយរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ លេចធ្លោឡើងនោះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានសិទ្ធិកំណត់ពន្ធដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃប្រាក់ចំណូលប៉ាន់ស្មាន សមស្របទៅនឹងទំហំនៃចំណាយដើម្បីទិញទ្រព្យសកម្មឬវត្ថុនានាដែលលេចធ្លោនោះ។
- ៣- ការស្វែងរកភស្តុតាងនានាដើម្បីបញ្ជាក់ថា ប្រាក់ពន្ធដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានកំណត់ដូចក្នុង កថាខណ្ឌទី១និងកថាខណ្ឌទី២នៃមាត្រានេះ មិនត្រឹមត្រូវ គឺជាបន្ទុករបស់អ្នកជាប់ពន្ធ។

ផ្នែកទី៦

ការប្រមូលពន្ធ

មាត្រា ២១៣ .- ការបង់ពន្ធ

ការបង់ពន្ធត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- ១- ប្រាក់ពន្ធត្រូវដល់កំណត់និងត្រូវបង់នៅក្នុងរយៈពេលដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារបានតម្រូវឱ្យ ធ្វើការដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ។
- ២- បំណុលពន្ធត្រូវដល់កំណត់ និងត្រូវបង់ក្នុងរយៈពេល៣០(សាមសិប)ថ្ងៃ ក្រោយពីការប្រគល់ លិខិតជូនដំណឹងទៅអ្នកជាប់ពន្ធ។
- ៣- ប្រាក់ពន្ធត្រូវដល់កំណត់និងត្រូវបង់ក្នុងរយៈពេល៣(បី)ថ្ងៃ ក្រោយពីការប្រគល់លិខិតជូន ដំណឹងទៅអ្នកជាប់ពន្ធដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី៤នៃមាត្រា២០៩នៃច្បាប់នេះ។

[Handwritten signature]

៤- រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវចេញប្រកាសនូវវិធាននិងនីតិវិធីដើម្បី៖

- កំណត់កាលបរិច្ឆេទទារបំណុលពន្ធដើម្បីចៀសវាងការខាតបង់ដោយទារបំណុលពន្ធមិនបាន
- ចាត់ទុកបំណុលពន្ធជាប្រាក់ពន្ធដែលមិនអាចប្រមូលបាន។

៥- អាជ្ញាយុកាលនៃការរលត់សិទ្ធិលើបំណុលពន្ធមានរយៈពេល១០ (ដប់) ឆ្នាំ ចាប់ពីថ្ងៃដែលបំណុលពន្ធត្រូវបានជូនដំណឹងទៅអ្នកជាប់ពន្ធ។ វិធាននិងនីតិវិធីនៃការផ្អាកឬការបង្កង់អាជ្ញាយុកាល ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា ២១៤.- ការទទួលខុសត្រូវរបស់អភិបាល ឬបណ្ណាធិការ ឬកម្មសិទ្ធិករ

ប្រសិនបើអភិបាល ឬបណ្ណាធិការ ឬកម្មសិទ្ធិកររបស់សហគ្រាសណាមួយដឹងឮ ឬមានចេតនាធ្វើឱ្យសហគ្រាសមិនរាយការណ៍ ឬរាយការណ៍បន្ថយនូវប្រាក់ពន្ធដោយរំលោភទៅលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ឬមិនឱ្យបង់ពន្ធកាត់ទុកជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ អភិបាល ឬបណ្ណាធិការ ឬកម្មសិទ្ធិករទាំងនោះត្រូវទទួលខុសត្រូវដោយផ្ទាល់ចំពោះប្រាក់ពន្ធដែលត្រូវបង់។

មាត្រា ២១៥.- ការផ្ទេរអាជីវកម្មឬការផ្ទេរភាគហ៊ុននិងការរួមបញ្ចូលគ្នានៃសហគ្រាស

- ១- ក្នុងករណីមានការផ្ទេរអាជីវកម្ម ឬការផ្ទេរភាគហ៊ុន ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិថ្មីត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះបំណុលពន្ធទាំងអស់របស់អាជីវកម្ម ឬសហគ្រាស។
- ២- ក្នុងករណីការរំលាយបញ្ចូលគ្នានៃសហគ្រាស២ (ពីរ) ឬច្រើន សហគ្រាសដែលនៅបន្តឬកើតពីការរំលាយបញ្ចូលគ្នានៃសហគ្រាស២ (ពីរ) ឬច្រើន ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះបំណុលពន្ធទាំងអស់។

ផ្នែកទី៧

សិទ្ធិអំណាចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងការប្រមូលប្រាក់ពន្ធ

មាត្រា ២១៦.- លិខិតជូនដំណឹងទារបំណុលពន្ធនិងលិខិតជូនដំណឹងរំលឹកការទារបំណុលពន្ធ

១- ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី៤នៃមាត្រា២១១នៃច្បាប់នេះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវធ្វើលិខិតជូនដំណឹងទារបំណុលពន្ធដែលបញ្ជាក់អំពីចំនួនប្រាក់ពន្ធ ពន្ធបន្ថែម ការប្រាក់ និងការផាកពិន័យជាប្រាក់ទៅអ្នកជាប់ពន្ធ។ អ្នកជាប់ពន្ធមានរយៈពេល៣០ (សាមសិប) ថ្ងៃ ដើម្បីធ្វើការទូទាត់បំណុលពន្ធដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌនេះ។

២- ក្នុងករណីអ្នកជាប់ពន្ធមិនបានទូទាត់បំណុលពន្ធដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវធ្វើលិខិតជូនដំណឹងរំលឹកការទារបំណុលពន្ធទៅអ្នកជាប់ពន្ធ។

៣- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចអនុវត្តវិធានការតឹងទារដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២១៧ មាត្រា២១៨ មាត្រា២២០ មាត្រា២២១ និងមាត្រា២២២នៃច្បាប់នេះ យ៉ាងតិច១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃ ក្រោយការប្រគល់លិខិតជូនដំណឹងរំលឹកការទារបំណុលពន្ធដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី២នៃមាត្រានេះ។

(Handwritten signature)

មាត្រា ២១៧ .- សិទ្ធិឃាត់ទុក ចាប់យក និងឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ

សិទ្ធិឃាត់ទុក ចាប់យក និងឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- ប្រសិនបើបុគ្គលដែលមានកាតព្វកិច្ចបង់ពន្ធតាមការតម្រូវនៃបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ធ្វេសប្រហែស ឬបដិសេធមិនព្រមបង់ពន្ធក្រោយពេលដែលលិខិតជូនដំណឹងលើកការទារបំណុលពន្ធត្រូវបានប្រគល់ត្រឹមត្រូវ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានសិទ្ធិឃាត់ទុក ចាប់យក និងឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិបុគ្គលនោះក្នុងកម្រិតតម្លៃសមស្រប នឹងបំណុលពន្ធ។ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវធ្វើលិខិតជូនដំណឹងលើកការទារបំណុលពន្ធទៅអ្នកជាប់ពន្ធយ៉ាងតិច ១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃ មុនអនុវត្តវិធានការតឹងទារដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២១៨ មាត្រា ២២០ មាត្រា ២២១ និង មាត្រា ២២២ នៃច្បាប់នេះ។

២- សិទ្ធិឃាត់ទុក ចាប់យក និងឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធកើតមានឡើងនៅថ្ងៃដែល លិខិតជូនដំណឹងលើកការទារបំណុលពន្ធត្រូវបានប្រគល់ទៅឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១៩៨ នៃច្បាប់នេះ។

៣- បើលក្ខខណ្ឌទាំងឡាយនៃមាត្រានេះត្រូវបានបំពេញត្រឹមត្រូវហើយនោះ សិទ្ធិឃាត់ទុក ចាប់យក និងឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះមានសុពលភាពនិងអាទិភាពលើសិទ្ធិ ដទៃទៀតទាំងអស់ដែលមានពីមុនមក ឬដែលកើតឡើងក្រោយសិទ្ធិឃាត់ទុក ចាប់យក និងឃុំគ្រងលើ ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ លើកលែងតែមានការកំណត់ផ្ទុយពីនេះក្នុងច្បាប់ស្តីពីក្ស័យធននិងបទប្បញ្ញត្តិ ពាក់ព័ន្ធនឹងសិទ្ធិប្រាតិភោគ។ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ត្រូវធ្វើសេចក្តីប្រកាសផ្សាយជាសាធារណៈអំពីទ្រព្យសម្បត្តិ របស់អ្នកជាប់ពន្ធដែលត្រូវបានសម្រេចឃាត់ទុក ចាប់យក និងឃុំគ្រងដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។ រាល់សិទ្ធិ ប្រាតិភោគដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ដែលត្រូវបានសម្រេចឃាត់ទុក ចាប់យក និងឃុំគ្រងដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធនៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការប្រកាសផ្សាយជាសាធារណៈរបស់ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ មិនអាចយកមកគតាំងជាមួយនឹងសិទ្ធិអាទិភាពរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធលើទ្រព្យសម្បត្តិ នោះបានឡើយ។ បែបបទនិងនីតិវិធីនៃការប្រកាសផ្សាយជាសាធារណៈនូវទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ដែលត្រូវឃាត់ទុក ចាប់យក និងឃុំគ្រងដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

៤- សោហ៊ុយក្នុងការឃុំគ្រង ត្រួតពិនិត្យ និងថែរក្សាលើទ្រព្យសម្បត្តិនេះ គឺជាបន្ទុករបស់អ្នកជាប់ពន្ធ។

៥- បុគ្គលទាំងឡាយអាចធ្វើការតវ៉ាទៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធដើម្បីសុំឱ្យលើកសិទ្ធិឃាត់ទុក ចាប់យក និងឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ខ្លួនដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះ ដោយលើកឡើងនូវកំហុសឆ្គង ក្នុងការដាក់សិទ្ធិនោះ។

៦- ប្រសិនបើរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានពិនិត្យឃើញថា ការដាក់សិទ្ធិឃាត់ទុក ចាប់យក និងឃុំគ្រង លើទ្រព្យសម្បត្តិនោះមានការខុសឆ្គង រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវចេញលិខិតបញ្ជាក់អំពីការលើកសិទ្ធិឃាត់ទុក ចាប់យក និងឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិក្នុងរយៈពេល១០ (ដប់) ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីពិនិត្យឃើញ ព្រមទាំងចុះក្នុង លិខិតបញ្ជាក់នេះថា ការដាក់សិទ្ធិឃុំគ្រងនោះមានការខុសឆ្គង។

មាត្រា ២១៨ .- សិទ្ធិប្រើប្រាស់និងអាស្រ័យផល សិទ្ធិចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន និងការរឹបអូស

សិទ្ធិប្រើប្រាស់និងអាស្រ័យផល សិទ្ធិចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន និងការរឹបអូសទ្រព្យសម្បត្តិ អ្នកជាប់ពន្ធ ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- ក្នុងករណីចាំបាច់ និងដើម្បីធានានូវការទូទាត់បំណុលពន្ធ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានសិទ្ធិប្រើប្រាស់ និងអាស្រ័យផលលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធដែលត្រូវបានឃាត់ទុក។

២- ក្រៅពីសិទ្ធិប្រើប្រាស់និងអាស្រ័យផលដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះ រដ្ឋបាល សារពើពន្ធអាចប្តឹងទៅតុលាការដើម្បីរឹបអូសទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកជាប់ពន្ធក្នុងគោលដៅធានាការទូទាត់ បំណុលពន្ធ។ ក្នុងអំឡុងពេលដែលមិនទាន់មានសេចក្តីសម្រេចរឹបអូសទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកជាប់ពន្ធជាស្ថាពរ និងក្នុងករណីដែលទទួលបានការអនុញ្ញាតតាមដីកាសម្រេចពីតុលាការដែលទទួលពាក្យបណ្តឹង រដ្ឋបាល សារពើពន្ធអាចធ្វើការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ននូវទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធក្នុងទម្រង់ជាការលក់ ឡាយឡុង ហើយប្រាក់ដែលបានមកពីការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្នត្រូវរក្សាទុកនៅក្នុងគណនីបណ្តោះ អាសន្នមួយរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។

៣- បុគ្គលដែលមានភារៈកាន់កាប់និងគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធដែលត្រូវរដ្ឋបាល សារពើពន្ធរឹបអូសដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី២នៃមាត្រានេះ មិនអាចបង្វិលទ្រព្យសម្បត្តិនោះទៅឱ្យ អ្នកជាប់ពន្ធវិញ ឬក៏យកទ្រព្យសម្បត្តិនោះទៅធ្វើការទូទាត់ផ្សេងៗបានទេ លើកលែងតែការទូទាត់ដែល រដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានអនុញ្ញាត។

៤- ចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិជាសាច់ប្រាក់ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចរឹបអូសសាច់ប្រាក់របស់អ្នកជាប់ពន្ធ ឬ សាច់ប្រាក់ដែលអ្នកជាប់ពន្ធនឹងត្រូវទទួលបាន ដោយមិនចាំបាច់អនុវត្តតាមនីតិវិធីដូចមានចែងក្នុង កថាខណ្ឌទី២នៃមាត្រានេះ។

មាត្រា ២១៩ .- ការចាត់ចែងលើទ្រព្យសម្បត្តិដែលបានរឹបអូស

ក្នុងករណីដែលមានការលក់នូវទ្រព្យសម្បត្តិបន្ទាប់ពីមានការរឹបអូសទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ចំនួនទឹកប្រាក់លក់បានដែលលើសពីបំណុលពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធនៅក្រោមច្បាប់នេះ ត្រូវបង្វិលទៅឱ្យ អ្នកជាប់ពន្ធវិញ លើកលែងតែមានការចាត់ចែងផ្សេងពីនេះដោយតុលាការស្របតាមច្បាប់ជាធរមាន។

មាត្រា ២២០ .- ការឃាត់ទុកគណនីធនាគារ

១- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចឃាត់ទុកគណនីរបស់អ្នកជាប់ពន្ធនៅធនាគារតាមលិខិតជូនដំណឹងរបស់ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ហើយដែលមានប្រសិទ្ធភាពអនុវត្តតាមក្រោយពីការប្រគល់លិខិតនោះទៅឱ្យធនាគារ។ ការឃាត់ទុកគណនីធនាគារក្នុងមាត្រានេះ រួមបញ្ចូលទាំងការឃាត់ទុកប្រតិបត្តិការតាមគ្រប់ទម្រង់។

២- តាមរយៈការជូនដំណឹងឱ្យឃាត់ទុកគណនីធនាគារនេះ ធនាគារមិនអាចបើកគណនីថ្មីទៀតឱ្យ អ្នកជាប់ពន្ធដែលបានទេ ហើយក៏មិនអាចធ្វើការទូទាត់ផ្សេងៗចេញពីគណនីនោះបានឡើយ លើកលែងតែ ក្រោយប្រាក់ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធកំណត់ឱ្យដើម្បីទូទាត់ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ ពន្ធបន្ថែម ការប្រាក់ និងការផាក ពន្ធប្រាក់ផ្សេងទៀត។

៣- គណនីធនាគារដែលបានឃាត់ទុកអាចបើកឱ្យប្រើវិញបាន លុះត្រាតែមានលិខិតជូនដំណឹងពី រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។

Handwritten signature or mark.

៤- ធនាគារដែលមិនបានអនុវត្តតាមលិខិតជូនដំណឹងក្នុងកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះ ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះរដ្ឋបាលសារពើពន្ធនូវកម្រិតទឹកប្រាក់ដែលមាននៅក្នុងគណនីរបស់អ្នកជាប់ពន្ធនៅពេលដែលលិខិតជូនដំណឹងត្រូវបានប្រគល់ឱ្យ។

មាត្រា ២២១ .- ការបញ្ឈប់ប្រតិបត្តិការនាំចេញនាំចូល

១- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចបញ្ឈប់ប្រតិបត្តិការនាំចេញនាំចូល។ ការបញ្ឈប់ប្រតិបត្តិការនាំចេញនាំចូល សំដៅដល់ ការឃាត់ទុកដោយរដ្ឋបាលគយនូវទំនិញនាំចូលរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ និងទំនិញដែលត្រូវនាំចេញដោយអ្នកជាប់ពន្ធតាមលិខិតជូនដំណឹងរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដែលមានប្រសិទ្ធភាពអនុវត្តតាមក្រោយពេលដែលលិខិតនោះបានប្រគល់ឱ្យរដ្ឋបាលគយ។

២- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចរឹបអូស ប្រើប្រាស់និងអាស្រ័យផល និងចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ននូវទំនិញរបស់អ្នកជាប់ពន្ធដែលបានឃាត់ទុកដោយរដ្ឋបាលគយ ទៅតាមលក្ខខណ្ឌដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២១៨ នៃច្បាប់នេះ។

៣- ការអនុញ្ញាតឱ្យប្រតិបត្តិការនាំចេញនាំចូលរួចពីការបញ្ឈប់ ត្រូវអនុវត្តតាមលិខិតជូនដំណឹងរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។

៤- ទំនិញឃាត់ទុកដោយរដ្ឋបាលគយដែលមិនមែនជាប់ពន្ធនូវអ្នកជាប់ពន្ធ ត្រូវបានរួចផុតពីការឃាត់ទុកដោយមានការយល់ព្រមពីរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។

មាត្រា ២២២ .- ការទុកជាមោឃៈនូវលិខិតអនុញ្ញាត និងអាជ្ញាបណ្ណ

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចចេញលិខិតជូនដំណឹងទៅកាន់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចស្នើសុំឱ្យទុកជាមោឃៈនូវលិខិតអនុញ្ញាតនិងអាជ្ញាបណ្ណផ្សេងៗរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ដើម្បីអនុវត្តសកម្មភាពណាមួយ។

ជំពូកទី ១៨
ទោសប្បញ្ញត្តិ
ផ្នែកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ២២៣ .- ការធ្វេសប្រហែស

អ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក ត្រូវបានចាត់ទុកថាមានការធ្វេសប្រហែស ប្រសិនបើប្រាក់ពន្ធបានបង់មានចំនួនតិចជាងប្រាក់ពន្ធដែលបានកំណត់ដោយបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារមិនលើសពី ១០ (ដប់) ភាគរយ ឬមិនបានបង់ពន្ធតាមកាលបរិច្ឆេទដែលច្បាប់ ឬលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តផ្សេងទៀតបានកំណត់។

មាត្រា ២២៤ .- ការធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរ

អ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក ត្រូវបានចាត់ទុកថាមានការធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរ ប្រសិនបើប្រាក់ពន្ធបានបង់មានចំនួនតិចជាងប្រាក់ពន្ធដែលបានកំណត់ដោយបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារលើសពី ១០ (ដប់) ភាគរយ។

មាត្រា ២២៥ .- អំពើរំលោភ: ការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ

ត្រូវបានចាត់ទុកជាអំពើរំលោភ: ការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ចំពោះអំពើដែលប្រព្រឹត្តផ្ទុយពី ការកំណត់របស់ច្បាប់នេះ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតដូចខាងក្រោម៖

- ១- ការមិនបានចុះបញ្ជីនៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ស្របតាមការកំណត់របស់ច្បាប់នេះ និងលិខិតបទដ្ឋាន គតិយុត្តពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត។
- ២- ការមិនបានជូនដំណឹងទៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធអំពីការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាននៃការចុះបញ្ជី។
- ៣- ការមិនបានដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ។
- ៤- ការមិនបានប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធកត់ត្រាដែលកំណត់ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។
- ៥- ការមិនបានចេញវិក្កយបត្រ។
- ៦- ការមិនផ្តល់ព័ត៌មានឬមិនបញ្ជូនរបាយការណ៍តាមការស្នើសុំ។
- ៧- ការមិនអនុញ្ញាតឱ្យរដ្ឋបាលសារពើពន្ធធ្វើការពិនិត្យបញ្ជីកាតណេនេយ្យឬឯកសារផ្សេងៗ។
- ៨- ការមិនបានរក្សាបញ្ជីកាតណេនេយ្យនិងឯកសារផ្សេងទៀត។
- ៩- ការព្យាយាមរារាំងការកំណត់និងការប្រមូលពន្ធ។
- ១០- ការកសាងឬផ្តល់នូវកំណត់ត្រា ឯកសារ របាយការណ៍ ឬព័ត៌មានក្លែងបន្លំ។
- ១១- ការលាក់ទុកឬបំផ្លាញចោលដោយចេតនានូវបញ្ជីកាតណេនេយ្យ កំណត់ត្រា ឯកសារ របាយការណ៍ ឬព័ត៌មានផ្សេងៗ។
- ១២- ការចេញវិក្កយបត្រក្លែងបន្លំ។
- ១៣- ការមិនអនុញ្ញាតឱ្យរដ្ឋបាលសារពើពន្ធចូលគ្រឹះស្ថានអាជីវកម្មដើម្បីកំណត់និងប្រមូលពន្ធ។

មាត្រា ២២៦ .- ការគេចវេ:ពន្ធ

១- ការគេចវេ:ពន្ធ គឺជាអំពើណាមួយដែលបានប្រព្រឹត្តឡើងដោយចេតនានិងមានការរៀបចំទុកជាមុន ដែលនាំឱ្យបាត់ប្រាក់ពន្ធដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារតម្រូវឱ្យបង់។

២- ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាការគេចវេ:ពន្ធដងដែរចំពោះករណីណាមួយដូចខាងក្រោម៖

- ក- ការធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២២៤ នៃច្បាប់នេះ ដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្ត ឡើងពីលើកដាច់ពីគ្នាក្នុងរយៈពេល ៣ (បី) ឆ្នាំនៃឆ្នាំប្រតិទិន។
- ខ- ការធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២២៤ នៃច្បាប់នេះ ដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្ត ឡើងបីលើកឬច្រើនជាងនេះដាច់ពីគ្នាក្នុងរយៈពេល ១០ (ដប់) ឆ្នាំនៃឆ្នាំប្រតិទិន។

មាត្រា ២២៧ .- មូលហេតុនៃការរំលត់បណ្តឹងអាជ្ញា

១- ការសម្របសម្រួលជាមួយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ តាមរយៈការបង់ប្រាក់ពន្ធ ពន្ធបន្ថែម និងការប្រាក់ នាំឱ្យបណ្តឹងអាជ្ញារលត់ចំពោះបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។ ក្នុងករណីដែលរដ្ឋបាល សារពើពន្ធយល់ព្រមធ្វើការសម្របសម្រួល រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុអំពីការសម្របសម្រួលនេះ ហើយបញ្ជូនទៅស្ថាប័នអយ្យការ ឬស្ថាប័នតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច។

២- បទប្បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយចំពោះបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ដែលត្រូវបានផ្តន្ទាទោសតាមច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌផ្សេងទៀត។

Handwritten signature or mark.

ផ្នែកទី២

សិទ្ធិអំណាចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ

មាត្រា ២២៨ .- សមត្ថកិច្ចក្នុងការកសាងសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌ

១- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធជាស្ថាប័នតែមួយគត់ដែលមានសមត្ថកិច្ចក្នុងការស៊ើបអង្កេតនិងការកសាងសំណុំរឿងពាក់ព័ន្ធនឹងបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ដោយអនុវត្តស្របតាមច្បាប់នេះ និងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

២- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ក៏អាចមានសមត្ថកិច្ចផងដែរក្នុងការស៊ើបអង្កេត និងកសាងសំណុំរឿងទាក់ទងនឹងបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌផ្សេងទៀតដែលមានការពាក់ព័ន្ធនឹងបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ប្រសិនបើមានការអនុញ្ញាតពីព្រះរាជអាជ្ញា។

មាត្រា ២២៩ .- នីតិសម្បទាជានគរបាលយុត្តិធម៌របស់មន្ត្រីពន្ធដារ

១- មន្ត្រីពន្ធដារទទួលនីតិសម្បទាជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ និងភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ឱ្យពិនិត្យបទល្មើសលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។

២- បែបបទនិងនីតិវិធីនៃការផ្តល់នីតិសម្បទាចំពោះមន្ត្រីពន្ធដារ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

៣- រាល់ប្រតិបត្តិការរបស់មន្ត្រីពន្ធដារ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារត្រូវអនុវត្តស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានសិទ្ធិស្នើសុំកិច្ចសហការពីស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចដើម្បីចូលរួមបង្ក្រាបបទល្មើសលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។

មាត្រា ២៣០ .- អំណាចក្នុងការស៊ើបអង្កេត

មន្ត្រីពន្ធដារមានអំណាចក្នុងការស៊ើបអង្កេតដូចខាងក្រោម៖

១- មន្ត្រីពន្ធដារមានអំណាចចូលទៅក្នុងគ្រឹះស្ថានអាជីវកម្មឬទីកន្លែងដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាជាគ្រឹះស្ថានអាជីវកម្មដើម្បីពិនិត្យបញ្ជីគណនេយ្យ លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធគ្រប់ប្រភេទ និងឯកសារពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀតដើម្បីកំណត់ពន្ធ។ ការចូលទៅក្នុងគ្រឹះស្ថានអាជីវកម្មដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌនេះ ត្រូវធ្វើឡើងនៅក្នុងម៉ោងអាជីវកម្ម ឬនៅគ្រប់ពេលវេលាដោយអនុវត្តតាមដីការរបស់ស្ថាប័នអយ្យការឬស្ថាប័នតុលាការដោយអនុលោមតាមក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌជាធរមាន។

២- មន្ត្រីពន្ធដារដែលបានចូលដោយស្របច្បាប់ទៅក្នុងគ្រឹះស្ថានអាជីវកម្មឬទីកន្លែងដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាជាគ្រឹះស្ថានអាជីវកម្មដូចដែលមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះមានសិទ្ធិ៖

- ក- ធ្វើសម្រង់ ឬចម្លងឯកសារនានារួមទាំងឯកសារអេឡិចត្រូនិកដែលស្ថិតនៅក្នុងកន្លែងនោះ។
- ខ- ចាប់យកឯកសារនានា ឬវត្ថុតាងដទៃទៀតដែលអាចក្លាយជាភស្តុតាងមានឬកសុគាត់សម្រាប់កំណត់ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់របស់បុគ្គលណាម្នាក់ ដោយត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុស្តីពីការចាប់យក។
- គ- ដាក់ឧបករណ៍សម្រាប់ត្រួតពិនិត្យផ្សេងៗ ឬបោះត្រាបិទសម្គាល់ យាត់ទុកទំនិញ ប្រសិនបើមានជាប់ទាក់ទងដល់ការអនុវត្តពន្ធនាមួយ។

ឃ- រដ្ឋសារពើពន្ធទ្រព្យសកម្ម វត្ថុធាតុដើម ផលិតផលកំពុងផលិត ផលិតផលសម្រេច និងស្តុក/សន្លឹកដទៃទៀត។

[Handwritten signature]

ង- ចាប់យក ឃាត់ទុក ឬឃុំគ្រងទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកជាប់ពន្ធដើម្បីធានាបំណុលពន្ធ។

ច- ឃាត់ខ្លួនអ្នកជាប់ពន្ធដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ដោយអនុវត្តស្របតាមក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ឃ- ក្នុងគ្រប់ករណីទាំងអស់ នៅពេលមានបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារត្រូវបានរកឃើញនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការស៊ើបអង្កេតរបស់មន្ត្រីពន្ធដារ ប្រតិបត្តិការរបស់មន្ត្រីពន្ធដារទាក់ទិននឹងការប្រមូលភស្តុតាង ការធ្វើកំណត់ហេតុ និងការអនុវត្តរាល់កិច្ចនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌចាំបាច់ដទៃទៀត ដោយរួមទាំងការឃាត់ខ្លួនជនសង្ស័យផង ត្រូវធ្វើឡើងដោយមន្ត្រីពន្ធដារដែលមាននីតិសម្បទាជាមន្ត្រីឬភ្នាក់ងារនគរបាលយុត្តិធម៌ ហើយត្រូវអនុវត្តស្របតាមក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ង- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ អាចតម្រូវឱ្យស្ថាប័នធនាគារដែលស្ថិតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ផ្តល់ព័ត៌មានអំពីគណនីរបស់អ្នកជាប់ពន្ធឬបុគ្គលពាក់ព័ន្ធនៅធនាគារ ឬឃាត់ទុកគណនីរបស់អ្នកជាប់ពន្ធឬបុគ្គលពាក់ព័ន្ធនោះក្នុងករណីមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ថាបានប្រព្រឹត្តអំពើគេចវេ:ពន្ធ។

ច- ក្នុងអំឡុងពេលចូលទៅធ្វើការស៊ើបអង្កេត មន្ត្រីពន្ធដារត្រូវមានអាកប្បកិរិយាសមរម្យ ចៀសវាងប្រការដែលធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់កិត្តិយសនិងអាជីវកម្មរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ។

ផ្នែកទី៣

ទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាល

មាត្រា២៣១ .- ប្រភេទទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាល

១- ទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាលដែលកំណត់ក្នុងច្បាប់នេះ រួមមានពន្ធបន្ថែម ការប្រាក់ ការដាក់ពិន័យជាប្រាក់ ការព្យួរប្រការដកហូតអាជ្ញាបណ្ណ ការបិទអាជីវកម្មជាបណ្តោះអាសន្ន និងទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាលផ្សេងទៀតដែលកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

២- ការសម្រេចដាក់ទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាល ជាសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។ អង្គភាពមានសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ អាចទទួលបានសិទ្ធិក្នុងការសម្រេចដាក់ទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាល តាមការកំណត់របស់លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តជាធរមាន។ ការតវ៉ាចំពោះការសម្រេចរបស់អង្គភាពមានសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ត្រូវអនុវត្តស្របតាមមាត្រា២៣៦នៃច្បាប់នេះ។

មាត្រា២៣២ .- ការអនុវត្តពន្ធបន្ថែម

១- ពន្ធបន្ថែមត្រូវអនុវត្តចំពោះអំពើល្មើសបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។

២- ពន្ធបន្ថែមសម្រាប់ការបង់ពន្ធខ្វះឬការបង់យឺត ត្រូវគណនាដាច់ដោយឡែកពីការដាក់ពិន័យជាប្រាក់ចំពោះការប្រព្រឹត្តអំពើរាំងស្ទះការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ។

៣- ក្នុងករណីមានការបង់ពន្ធខ្វះ ពន្ធបន្ថែមនិងការប្រាក់ ត្រូវដល់កំណត់និងត្រូវបង់តាមបែបបទដែលកំណត់ក្នុងការអនុវត្តចំពោះប្រាក់ពន្ធដែលបានបង់ខ្វះនោះ។

៤- ចំពោះក្នុងករណីណាក៏ដោយ ការដាក់ឱ្យអនុវត្តពន្ធបន្ថែមមិនមានផលប៉ះពាល់ដល់ការអនុវត្តទណ្ឌកម្មព្រហ្មទណ្ឌចំពោះអំពើល្មើសនឹងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារឡើយ។

[Handwritten signature]

មាត្រា ២៣៣ .- ពន្ធបន្ថែមនិងការប្រាក់

ពន្ធបន្ថែមនិងការប្រាក់ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- ចំពោះបុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តអំពើឆ្គួសប្រហែសដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២២៣ នៃច្បាប់នេះ ប្រាក់ពន្ធបន្ថែមត្រូវស្មើនឹង ១០ (ដប់) ភាគរយនៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបង់ខ្វះឬបង់យឺត ឬក៏បន្ថែមការប្រាក់ ១,៥ (មួយក្បៀសប្រាំ) ភាគរយ នៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបង់ខ្វះសម្រាប់ខែនីមួយៗ ឬចំណែកនៃខែដែលចំនួនប្រាក់ពន្ធខ្វះមិនទាន់បានបង់។

២- ចំពោះបុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តអំពើឆ្គួសប្រហែសធ្ងន់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២២៤ នៃច្បាប់នេះ ប្រាក់ពន្ធបន្ថែមត្រូវស្មើនឹង ២៥ (ម្ភៃប្រាំ) ភាគរយនៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបង់ខ្វះ ឬក៏បន្ថែមការប្រាក់ ១,៥ (មួយក្បៀសប្រាំ) ភាគរយនៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបង់ខ្វះសម្រាប់ខែនីមួយៗ ឬចំណែកនៃខែដែលប្រាក់ពន្ធខ្វះមិនទាន់បានបង់។

៣- ក្នុងករណីការកំណត់ពន្ធដាងកតាភាគី ប្រាក់ពន្ធបន្ថែមត្រូវស្មើនឹង ៤០ (វែសិប) ភាគរយនៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបង់ខ្វះ ឬក៏បន្ថែមការប្រាក់ ១,៥ (មួយក្បៀសប្រាំ) ភាគរយនៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបង់ខ្វះសម្រាប់ខែនីមួយៗ ឬចំណែកនៃខែដែលប្រាក់ពន្ធខ្វះមិនទាន់បានបង់។

៤- ក្នុងករណីការកំណត់ពន្ធដាងកតាភាគីចំពោះការមិនដាក់លិខិតប្រកាស ប្រាក់ពន្ធបន្ថែម ត្រូវស្មើនឹង ៤០ (វែសិប) ភាគរយនៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបានកំណត់ ឬក៏បន្ថែមការប្រាក់ ១,៥ (មួយក្បៀសប្រាំ) ភាគរយនៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបានកំណត់សម្រាប់ខែនីមួយៗ ឬចំណែកនៃខែដែលប្រាក់ពន្ធមិនទាន់បានបង់។

៥- ប្រសិនបើបុគ្គលមិនបានបង់ពន្ធក្នុងរយៈពេល ១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃ ក្រោយពេលបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងរំលឹកការទារបំណុលពន្ធ ពន្ធបន្ថែមត្រូវកំណត់តាមមាត្រា ២៥ (ម្ភៃប្រាំ) ភាគរយនៃទឹកប្រាក់ពន្ធបង់យឺត ឬក៏នឹងការប្រាក់ ១,៥ (មួយក្បៀសប្រាំ) ភាគរយនៃទឹកប្រាក់ពន្ធបង់យឺតសម្រាប់ខែនីមួយៗ ឬចំណែកនៃខែដែលចំនួនប្រាក់ពន្ធនោះនៅមិនទាន់បានបង់។

៦- ពន្ធបន្ថែមចំពោះការយឺតយ៉ាវក្នុងការបង់ពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូននិងពន្ធប្រថាប់ត្រា ត្រូវស្មើនឹង ១០០ (មួយរយ) ភាគរយនៃប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់។

៧- ការប្រាក់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រានេះ ត្រូវគិតចាប់ពីថ្ងៃទី ១ នៃខែបន្ទាប់ពីខែដែលត្រូវបង់ពន្ធ។ ចំពោះពន្ធលើប្រាក់ចំណូល ការប្រាក់ត្រូវគិតចាប់ពីថ្ងៃទី ១ នៃខែបន្ទាប់ដែលជាខែផុតរយៈពេលកំណត់សម្រាប់ការដាក់លិខិតប្រកាសលទ្ធផលប្រចាំឆ្នាំ។ ការប្រាក់មិនត្រូវអនុវត្តទេ ក្នុងរយៈពេលកំណត់ពន្ធឡើងវិញតាមមាត្រា ២១១ នៃច្បាប់នេះ ឬក្នុងរយៈពេល ៣០ (សាមសិប) ថ្ងៃ ក្រោយការប្រគល់លិខិតជូនដំណឹងទារបំណុលពន្ធតាមមាត្រា ២១៣ នៃច្បាប់នេះ។

មាត្រា ២៣៤ .- ការព្រមានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ

ការព្រមានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធចំពោះបុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តអំពើរាំងស្ទះការងាររបស់អង្គភាពពន្ធដារណាមួយដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ កថាខណ្ឌទី ២ និងកថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ២២៤ នៃច្បាប់នេះ។

Handwritten signature or mark.

មាត្រា ២៣៥ .- ការដាក់ពិន័យជាប្រាក់ចំពោះអំពើរាំងស្ទះការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ

ការដាក់ពិន័យជាប្រាក់ចំពោះអំពើរាំងស្ទះការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- ត្រូវដាក់ពិន័យជាប្រាក់ចំនួន ៥ ០០០ ០០០ (ប្រាំលាន) រៀល ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធដោយពុំទាន់គិតដល់ទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាលផ្សេងទៀត ចំពោះបុគ្គលដែលធ្លាប់ត្រូវបានទទួលការព្រមានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីរដ្ឋបាលសារពើពន្ធលើសពី២(ពីរ)លើក ហើយនៅតែប្រព្រឹត្តនូវអំពើរាំងស្ទះការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារណាមួយ ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ កថាខណ្ឌទី២ និងកថាខណ្ឌទី៣នៃមាត្រា២២៥នៃច្បាប់នេះ។

២- ត្រូវដាក់ពិន័យជាប្រាក់ចំនួន ១០ ០០០ ០០០ (ដប់លាន) រៀល ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធដោយពុំទាន់គិតដល់ទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាលផ្សេងទៀត ចំពោះបុគ្គលដែលបានប្រព្រឹត្តនូវអំពើរាំងស្ទះការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារណាមួយ ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី៤ កថាខណ្ឌទី៥ កថាខណ្ឌទី៦ កថាខណ្ឌទី៧ និងកថាខណ្ឌទី៨នៃមាត្រា២២៥នៃច្បាប់នេះ។

៣- ក្នុងករណីដែលបុគ្គលដែលត្រូវបានសម្រេចឱ្យបង់ប្រាក់ដាក់ពិន័យដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ ឬកថាខណ្ឌទី២នៃមាត្រានេះរួចហើយ ហើយបុគ្គលនោះបានប្រព្រឹត្តនូវអំពើរាំងស្ទះការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារណាមួយ ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ កថាខណ្ឌទី២ កថាខណ្ឌទី៣ កថាខណ្ឌទី៤ កថាខណ្ឌទី៥ កថាខណ្ឌទី៦ កថាខណ្ឌទី៧ និងកថាខណ្ឌទី៨នៃមាត្រា២២៥នៃច្បាប់នេះម្តងទៀត បុគ្គលនោះត្រូវមានទោសព្រហ្មទណ្ឌដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២៤៣នៃច្បាប់នេះ។

ផ្នែកទី៤

ដំណោះស្រាយការតវ៉ារបស់អ្នកជាប់ពន្ធ

មាត្រា ២៣៦ .- វិធាននៃបណ្តឹងតវ៉ាខាងរដ្ឋបាល

វិធាននៃដំណោះស្រាយបណ្តឹងតវ៉ារបស់អ្នកជាប់ពន្ធអំពីបញ្ហាសារពើពន្ធ ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

១- អ្នកជាប់ពន្ធដែលមិនយល់ព្រមនឹងការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ការដាក់ពិន័យជាប្រាក់ ឬសេចក្តីសម្រេចផ្សេងទៀតដែលធ្វើឡើងដោយអង្គភាពមានសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ អាចធ្វើការតវ៉ាទៅអគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ។ ការតវ៉ាត្រូវមានកម្រិតព្រំដែនតែត្រឹមដើមហេតុឬព័ត៌មានផ្សេងទៀតដែលមាននៅក្នុងការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ សេចក្តីសម្រេចឬនីតិវិធីនៃការកំណត់ពន្ធឡើងវិញប៉ុណ្ណោះ។

២- ការតវ៉ាខាងរដ្ឋបាល ត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅតាមទម្រង់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២៣៧នៃច្បាប់នេះ និងត្រូវដាក់ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយឺតបំផុត៣០(សាមសិប) ថ្ងៃ ក្រោយថ្ងៃដែលអ្នកជាប់ពន្ធបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងទារបំណុលពន្ធ ការដាក់ពិន័យជាប្រាក់ ឬសេចក្តីសម្រេចផ្សេងទៀត ដែលធ្វើឡើងដោយអង្គភាពមានសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។

៣- ការតវ៉ាខាងរដ្ឋបាលពុំធ្វើឱ្យអ្នកជាប់ពន្ធរួចផុតពីកាតព្វកិច្ចបង់ប្រាក់ពន្ធ ពន្ធបន្ថែម ការប្រាក់ និងការដាក់ពិន័យជាប្រាក់ផ្សេងៗដែលបញ្ជាក់នៅក្នុងលិខិតជូនដំណឹងទារបំណុលពន្ធ ការដាក់ពិន័យជាប្រាក់ ឬសេចក្តីសម្រេចផ្សេងទៀត ដែលធ្វើឡើងដោយអង្គភាពមានសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធឡើយ។

(Handwritten signature)

មាត្រា ២៣៧ .- ខ្លឹមសារបណ្តឹងតវ៉ាខាងរដ្ឋបាលរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ

១- ការតវ៉ាខាងរដ្ឋបាលអាចនឹងទទួលយកបាន ប្រសិនបើក្នុងពាក្យតវ៉ានោះមានខ្លឹមសារដូចខាងក្រោម៖

- ក- លេខអត្តសញ្ញាណកម្មរបស់អ្នកជាប់ពន្ធដែលធ្វើពាក្យតវ៉ា។
- ខ- សេចក្តីយោងទៅរកការកំណត់សេចក្តីសម្រេចឬលទ្ធផលដែលជាមុខវត្ថុនៃពាក្យតវ៉ា។
- គ- ដើមហេតុឬអំពើដែលជាមុខវត្ថុនៃពាក្យតវ៉ា។
- ឃ- ហេតុផលនៃការតវ៉ា។
- ង- កាលបរិច្ឆេទនិងហត្ថលេខារបស់អ្នកជាប់ពន្ធ និងហត្ថលេខារបស់តំណាងស្របច្បាប់របស់អ្នកជាប់ពន្ធ។

២- វិធាននិងនីតិវិធីនៃការដោះស្រាយបណ្តឹងតវ៉ាត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា ២៣៨ .- សេចក្តីសម្រេចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ

១- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវចេញសេចក្តីសម្រេចជាថ្មីក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយឺតបំផុត ៦០ (ហុកសិប) ថ្ងៃ ក្រោយពីថ្ងៃបានទទួលពាក្យតវ៉ាដើម្បីបញ្ជាក់ភាពត្រឹមត្រូវ ឬមិនត្រឹមត្រូវទាំងស្រុង ឬចំណែកណាមួយនៃការកំណត់ពន្ធ ឬសេចក្តីសម្រេចផ្សេងៗដែលអ្នកជាប់ពន្ធតវ៉ា។ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវបញ្ជាក់ផងដែរនូវមូលដ្ឋាននៃការសម្រេចនេះ។

២- ប្រសិនបើអ្នកជាប់ពន្ធមិនយល់ព្រមលើសេចក្តីសម្រេចថ្មីនេះរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ អ្នកជាប់ពន្ធអាចដាក់ពាក្យតវ៉ាទៅគណៈកម្មាធិការដោះស្រាយវិវាទសារពើពន្ធក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយឺតបំផុត ៣០ (សាមសិប) ថ្ងៃ ក្រោយពីថ្ងៃដែលបានទទួលសេចក្តីសម្រេច។

មាត្រា ២៣៩ .- គណៈកម្មាធិការដោះស្រាយវិវាទសារពើពន្ធ

១- ត្រូវបានបង្កើតគណៈកម្មាធិការដោះស្រាយវិវាទសារពើពន្ធ មានភារកិច្ចដើម្បីពិនិត្យដោះស្រាយលើបណ្តឹងតវ៉ារបស់អ្នកជាប់ពន្ធដែលមិនពេញចិត្តចំពោះសេចក្តីសម្រេចឬវិធានការចុងក្រោយរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារពាក់ព័ន្ធនឹងវិវាទពន្ធដារ។

២- ការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈកម្មាធិការដោះស្រាយវិវាទសារពើពន្ធត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យតាមការស្នើសុំរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា ២៤០ .- បណ្តឹងទៅតុលាការ

១- អ្នកជាប់ពន្ធមានសិទ្ធិប្តឹងទៅតុលាការមានសមត្ថកិច្ចជំទាស់នឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់គណៈកម្មាធិការដោះស្រាយវិវាទសារពើពន្ធក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយឺតបំផុត ៣០ (សាមសិប) ថ្ងៃ ក្រោយពីបានទទួលដំណឹងស្តីពីសេចក្តីសម្រេចនោះ។

២- អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវតម្កល់ទុកនៅតុលាការជាតិនូវប្រាក់ឬទ្រព្យដែលមានតម្លៃសមមូលយ៉ាងតិចស្មើនឹងចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលទាក់ទិននឹងវិវាទ មុននឹងដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅតុលាការ។ វិធាននិងនីតិវិធីនៃការកំណត់និងការប្រើប្រាស់ប្រាក់តម្កល់ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។

មាត្រា ២៤១ .- ការអនុវត្តសេចក្តីសម្រេចស្តីពីការដាក់ពិន័យជាប្រាក់

១- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ អាចប្រើប្រាស់សិទ្ធិអំណាចរបស់ខ្លួនតាមការកំណត់ក្នុងច្បាប់នេះ ដើម្បីធានាដល់ប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តសេចក្តីសម្រេចស្តីពីការដាក់ពិន័យជាប្រាក់ នៅពេលដែលសេចក្តីសម្រេចនេះចូលជាស្ថាពរ។

២- ក្នុងករណីចាំបាច់ និងដើម្បីធានាដល់ប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តសេចក្តីសម្រេចស្តីពីការដាក់ពិន័យជាប្រាក់ចូលជាស្ថាពរ បទប្បញ្ញត្តិនៃជំពូកទោល (បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ) នៃមាតិកាទី១ (បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ) ជំពូកទោល (ការបង្ខំដល់រូបកាយ) នៃមាតិកាទី៣ (ការបង្ខំដល់រូបកាយ) នៃគន្ថីទី៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌត្រូវយកមកអនុវត្ត ក្នុងករណីដែលសេចក្តីសម្រេចអំពីការដាក់ពិន័យជាប្រាក់បានចូលជាស្ថាពរ។

ផ្នែកទី៥

ទណ្ឌកម្មព្រហ្មទណ្ឌ

មាត្រា ២៤២ .- បទល្មើសគេចវេនពន្ធ

ដោយមិនទាន់គិតដល់បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌផ្សេងទៀត អភិបាល បណ្ណាធិការ កម្មសិទ្ធិកររបស់សហគ្រាសណាមួយ ឬបុគ្គលទទួលខុសត្រូវឱ្យសហគ្រាសណាមួយដែលបានប្រព្រឹត្តអំពើគេចវេនពន្ធដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២២៦នៃច្បាប់នេះ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី១(មួយ)ឆ្នាំ ទៅ៥(ប្រាំ)ឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ពី១០០ ០០០ ០០០(មួយរយលាន)រៀល ទៅ២០០ ០០០ ០០០(ពីររយលាន)រៀល។

មាត្រា ២៤៣ .- បទល្មើសរាំងស្ទះដល់ការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ

ដោយមិនទាន់គិតដល់បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌផ្សេងទៀត ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី១(មួយ)ខែ ទៅ១(មួយ)ឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ពី៥០ ០០០ ០០០(ហាសិបលាន)រៀល ទៅ១០០ ០០០ ០០០ (មួយរយលាន)រៀល ចំពោះបុគ្គលដែលបានប្រព្រឹត្តអំពើរាំងស្ទះដល់ការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារណាមួយ ដូចខាងក្រោម៖

១- ព្យាយាមរាំងការកំណត់និងការប្រមូលពន្ធ។

២- កសាងឬផ្តល់នូវកំណត់ត្រា ឯកសារ របាយការណ៍ ឬព័ត៌មានក្លែងបន្លំ។

៣- លាក់ទុកឬបំផ្លាញចោលដោយចេតនានូវបញ្ជីកាគណនេយ្យ កំណត់ត្រា ឯកសារ របាយការណ៍ ឬព័ត៌មានផ្សេងៗ។

៤- ចេញវិក្កយបត្រក្លែងបន្លំ។

៥- មិនអនុញ្ញាតឱ្យរដ្ឋបាលសារពើពន្ធចូលគ្រឹះស្ថានអាជីវកម្មដើម្បីកំណត់និងប្រមូលពន្ធ។

មាត្រា ២៤៤ .- ការធ្វើឱ្យឆ្គាយការសម្ងាត់

ដោយមិនទាន់គិតដល់បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌផ្សេងទៀត បុគ្គលណាដែលបានធ្វើឱ្យឆ្គាយការសម្ងាត់នៃព័ត៌មានពន្ធដារ ដោយបំពានមាត្រា១៩៧នៃច្បាប់នេះ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី១(មួយ)ខែ ទៅ១(មួយ)ឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ពី៥០ ០០០ ០០០(ហាសិបលាន)រៀល ទៅ១០០ ០០០ ០០០ (មួយរយលាន)រៀល។

[Handwritten signature]

មាត្រា ២៤៥ .- ការប្រកបវិជ្ជាជីវៈជាភ្នាក់ងារសេវាកម្មពន្ធដារដោយគ្មានអាជ្ញាបណ្ណ

ដោយមិនទាន់គិតដល់បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌផ្សេងទៀត បុគ្គលដែលប្រកបវិជ្ជាជីវៈជាភ្នាក់ងារសេវាកម្មពន្ធដារដោយគ្មានអាជ្ញាបណ្ណ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី១(មួយ)ខែ ទៅ១(មួយ)ឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ពី១០ ០០០ ០០០(ដប់លាន)រៀល ទៅ២០ ០០០ ០០០(ម្ភៃលាន)រៀល។

មាត្រា ២៤៦ .- ការខកខានមិនបានបង់ប្រាក់ពន្ធដែលបានប្រមូលរួច

ដោយមិនទាន់គិតដល់បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌផ្សេងទៀត បុគ្គលដែលខកខានមិនបានបង់ប្រាក់ពន្ធដែលបានប្រមូលរួច ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី១(មួយ)ឆ្នាំ ទៅ៣(បី)ឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ពី ៥០ ០០០ ០០០(ហាសិបលាន)រៀល ទៅ១០០ ០០០ ០០០(មួយរយលាន)រៀល។

មាត្រា ២៤៧ .- ការប្រមូលប្រាក់ពន្ធដែលមិនមានសិទ្ធិប្រមូល

ដោយមិនទាន់គិតដល់បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌផ្សេងទៀត បុគ្គលដែលធ្វើការប្រមូលប្រាក់ពន្ធ ដោយមិនទទួលបានសិទ្ធិពីរដ្ឋឬការអនុញ្ញាតស្របតាមការកំណត់របស់ច្បាប់នេះឬលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តជាធរមានផ្សេងទៀត ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី១(មួយ)ឆ្នាំ ទៅ៣(បី)ឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ពី៥០ ០០០ ០០០ (ហាសិបលាន)រៀល ទៅ១០០ ០០០ ០០០(មួយរយលាន)រៀល។

មាត្រា ២៤៨ .- ការទទួលខុសត្រូវផ្នែករដ្ឋបាលរបស់មន្ត្រីពន្ធដារ

មន្ត្រីពន្ធដារទាំងឡាយណាដែលអនុវត្តបំពានបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះនិងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធជាធរមានផ្សេងទៀត ក្នុងការអនុវត្តមុខងារនិងភារកិច្ចរបស់ខ្លួន ត្រូវទទួលទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាលស្របតាមច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តជាធរមានផ្សេងទៀត។ ទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាលនេះ មិនមែនជាឧបសគ្គសម្រាប់ការចោទប្រកាន់និងការផ្ដន្ទាទោសព្រហ្មទណ្ឌ ព្រមទាំងការទទួលខុសត្រូវផ្នែករដ្ឋបាលវេណី ស្របតាមច្បាប់នេះ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តជាធរមានផ្សេងទៀតឡើយ។

មាត្រា ២៤៩ .- ការទទួលខុសត្រូវរបស់នីតិបុគ្គល

១- នីតិបុគ្គលអាចត្រូវបានប្រកាសថា ត្រូវទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៤២ (ការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌរបស់នីតិបុគ្គល) នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ចំពោះបទល្មើសដែលមានចែងក្នុងមាត្រា២៤២ មាត្រា២៤៣ មាត្រា២៤៥ មាត្រា២៤៦ មាត្រា២៤៧ និងមាត្រា២៥០នៃច្បាប់នេះ។

២- ចំពោះនីតិបុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តអំពើល្មើសដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២៤២នៃច្បាប់នេះ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពី១០០ ០០០ ០០០(មួយរយលាន)រៀល ទៅ២០០ ០០០ ០០០(ពីររយលាន)រៀល។

៣- ចំពោះនីតិបុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តអំពើល្មើសដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២៤៣ មាត្រា២៤៦ និងមាត្រា២៥០នៃច្បាប់នេះ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពី៥០ ០០០ ០០០(ហាសិបលាន)រៀល ទៅ១០០-០០០ ០០០(មួយរយលាន)រៀល។

៤- ចំពោះនីតិបុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តអំពើល្មើសដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២៤៥នៃច្បាប់នេះ ត្រូវផ្ដន្ទាទោស ពិន័យជាប្រាក់ពី១០ ០០០ ០០០(ដប់លាន)រៀល ទៅ២០ ០០០ ០០០(ម្ភៃលាន)រៀល។

៥- ចំពោះនីតិបុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តអំពើល្មើសដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២៥០នៃច្បាប់នេះ ត្រូវផ្ដន្ទាទោស ពិន័យជាប្រាក់ពី៥០ ០០០ ០០០(ហាសិបលាន)រៀល ទៅ២០០ ០០០ ០០០(ពីររយលាន)រៀល។

៦- នីតិបុគ្គលអាចត្រូវប្រកាសទោសបន្ថែមណាមួយ ឬច្រើនដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១៦៨(ទោស បន្ថែមអនុវត្តចំពោះនីតិបុគ្គល)នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា២៥០ .- ការទទួលខុសត្រូវរបស់អ្នកផ្ដើមគំនិត និងអ្នកសមគំនិត

អ្នកផ្ដើមគំនិតឬអ្នកសមគំនិត ដែលមានជាអាទិ៍ជួយជ្រោមជ្រែង អូសទាញ ផ្តល់គំនិត ឬជំរុញបុគ្គល ម្នាក់ទៀតឱ្យប្រព្រឹត្តបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារដូចមានចែងក្នុងច្បាប់នេះនិងលិខិត បទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដូចគ្នានឹងចារីដែរ។

មាត្រា២៥១ .- ការប្រព្រឹត្តបទល្មើសពុករលួយ

១- ចំពោះបទល្មើសដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី៣នៃមាត្រា២៤៣ មាត្រា២៤៦ និងមាត្រា២៤៧ នៃច្បាប់នេះ ហើយដែលប្រព្រឹត្តដោយអ្នករាជការសាធារណៈ ឬពលរដ្ឋទទួលអាណត្តិសាធារណៈដោយការ បោះឆ្នោត ត្រូវកំណត់ថាជាបទល្មើសពុករលួយ ដែលត្រូវផ្ដន្ទាទោសតាមច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងអំពើពុករលួយ និងត្រូវស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខតែមួយគត់របស់អង្គភាពប្រឆាំងអំពើពុករលួយ ក្នុងការស៊ើបអង្កេត និងកសាងសំណុំរឿងពុករលួយទៅតុលាការ។

២- ការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសពុករលួយក្នុងវិស័យពន្ធដារ និងការកសាងសំណុំរឿងពុករលួយនៅ ក្នុងវិស័យនេះទៅតុលាការ គឺជាសមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខរបស់អង្គភាពប្រឆាំងអំពើពុករលួយ ស្របតាមច្បាប់ស្តីពី ការប្រឆាំងអំពើពុករលួយ។

មាត្រា២៥២ .- ការអនុវត្តច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌផ្សេងទៀត

ការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិនៃជំពូកទី១៨នៃច្បាប់នេះ មិនរារាំងការអនុវត្តច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌផ្សេងទៀត ក្នុងករណីអំពើដែលកំណត់ថាជាបទល្មើសដូចមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ ជាបទល្មើសដែលបានបញ្ញត្តិក្នុងច្បាប់ ព្រហ្មទណ្ឌផ្សេងទៀត។

**ជំពូកទី១៩
អន្តរប្បញ្ញត្តិ**

មាត្រា២៥៣ .- អន្តរប្បញ្ញត្តិ

លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តទាំងឡាយដែលត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃច្បាប់ស្តីពី សារពើពន្ធ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០២៩៧/០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៧ ដោយស្តីពីវិសោធនកម្មនៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៣០៣/០១០ ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៣ និងវិសោធនកម្មជាបន្តបន្ទាប់ ត្រូវមានអានុភាព អនុវត្តបន្តទៅមុខទៀតរហូតដល់មានលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តថ្មីមកជំនួស ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ។

(Handwritten signature)

ជំពូកទី២០

អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ២៥៤ .- និរាករណ៍

ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០២៩៧/០៣ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៩៧ និងច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មនៃច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៣០៣/០១០ ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៣ និងបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណា ដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍។

មាត្រា ២៥៥ .- ការប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់

ច្បាប់នេះត្រូវបានប្រកាសជាការប្រញាប់។

ថ្ងៃចន្ទ ១៥ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំចោះ បញ្ចស័ក ព.ស.២៥៦៧
ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំង ថ្ងៃទី ១៦ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ២០២៣

ពស.២៥៦៧.៤៦២

នរោត្តម សីហមុនី

នរោត្តម សីហមុនី

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយព្រះមហាក្សត្រ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខា
នាយករដ្ឋមន្ត្រី

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានយកសេចក្តីគោរពជម្រាបជូន

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

បានចម្លងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីប្រចាំការ

រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

អគ្គនាយកដ្ឋានបច្ចេកទេស បិណ ឈិន

អគ្គបណ្ឌិតសភាចារ្យ អូន ព័ន្ធមុនីរ័ត្ន